



รายงาน

ผลการดำเนินงาน

ประจำปี
2559

กรรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย



กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารรัฐประศาสนภักดี
ชั้น 5 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสอหัว เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210



“...ทำงานในหมู่บ้าน อย่ายึดมั่นในตำราที่ได้จากห้องเรียนแต่อย่างเดียว ต้องรู้จักปรับปรุงความรู้ที่ได้มานั้นให้ตรงกับ
สภาพท้องถิ่นและคุณลักษณะของคนในที่ทำงานร่วมด้วย พัฒนาการต้องออกไปทำงานในท้องที่ซึ่งสภาพแวดล้อมไม่เหมือนกัน
เปี้ยกบ้าง แห้งบ้าง จึงต้องใช้ไหวพริบคือความรู้มาใช้ให้ตรงกับเหตุการณ์และสภาพแวดล้อม พัฒนาการต้องรอบรู้จึงจะทำงานได้สำเร็จ”

พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่ข้าราชการและคณะนักศึกษาที่พัฒนาที่เข้าเฝ้าฯ

ณ ที่ประทับในศูนย์พัฒนาชุมชนเขต 9 จังหวัดยะลา วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2511

ปวงข้าพระพุทธเจ้า ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อม รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้

♦ คำนำ

กรมการพัฒนาชุมชนเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีภารกิจในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยดำเนินการภายใต้แนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี 2559 กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ฉบับนี้ได้รับรวมผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและภารกิจที่สำคัญ ได้แก่ การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดโดยใช้พลังชุมชนภายใต้การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐทุกระดับ การผลักดัน “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” (OTOP) ยกระดับสู่สากล อาทิ OTOPTOP แบรินด์เนม และ OTOPTOP จำหน่ายบนเครื่องบิน เป็นต้น

จากความทุ่มเทในการทำงานที่ผ่านมา

กรมการพัฒนาชุมชนมีความภาคภูมิใจที่ได้รับ การคัดเลือกให้ได้รับรางวัลดีเด่นในปี 2559 จำนวน 4 รางวัล ได้แก่ รางวัลหน่วยงานภาครัฐ ที่มีคุณธรรมและความโปร่งใสระดับสูงมาก จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) รางวัลองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริม การแก้ไขปัญหาเสพติด จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) รางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหาร ราชการแบบมีส่วนร่วม จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และรางวัลประกาศเกียรติคุณด้านการเบิกจ่าย ระดับดีเลิศจากกรมบัญชีกลาง

ในโอกาสนี้ กรมการพัฒนาชุมชน ขอขอบคุณภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน รวมทั้ง ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กร เครือข่าย และ ประชาชนในชุมชน ที่ได้ร่วมเป็นพันธมิตร ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

กรมการพัฒนาชุมชน
มีนาคม 2560



02

12

สารบัญ ♦

คำนำ

09

ผู้บริหาร กรรมการพัฒนาชุมชน

ส่วนที่ 1

รู้จักกรรมการพัฒนาชุมชน

- 01 • ปรัชญาการพัฒนาชุมชน
- 02 • หลักการพัฒนาชุมชน
- 03 • โครงสร้างกรรมการพัฒนาชุมชน
- 04 • บทบาทและหน้าที่กรรมการพัฒนาชุมชน
- 05 • แผนยุทธศาสตร์กรรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2555 - 2559
- 06 • งบประมาณรายจ่ายประจำปี

ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินงาน

07 • งานตามนโยบายสำคัญของ รัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย

การส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน

การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยการยกระดับการพัฒนา OTOP

08 • งานตามภารกิจของกรมการ พัฒนาชุมชน

ชุมชนเข้มแข็ง

ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน

การนำข้อมูล จปฐ. และข้อมูล กชช.2k ไปใช้ประโยชน์

การจัดทำเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานและเครื่องชี้วัดสถานการณ์ของหมู่บ้าน (จปฐ. และ กชช.2k)

การบริหารจัดการครัวเรือนยากจน
แบบบูรณาการ : ชีเป้าชีวิต
จัดทำเข็มทิศชีวิต บริหารจัดการชีวิตและดูแลชีวิต

หมู่บ้านสารสนเทศต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

การพัฒนาศักยภาพผู้นำ กลุ่ม องค์กร และเครือข่าย

การดำเนินงานอาสาพัฒนา (อสพ.)

การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน

การส่งเสริมการขับเคลื่อนการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล

การพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชน

โครงการสร้างชุมชนเกื้อกูลเพิ่มพูนน้ำใจสร้างวิถีไทยสามัคคี

โครงการสานพลังชุมชน เพื่อพออย่างพอเพียง สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง

ภารกิจภูมิปัญญาท้องถิ่นยกระดับไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปี 2559

โครงการลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ปี 2557 - 2558

การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2559

โครงการพัฒนาหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว

สารบัญ ♦

โครงการลานสืบสานภูมิปัญญาไทย

การพัฒนาผลิตภัณฑ์

การพัฒนาผู้ประกอบการ

การส่งเสริมช่องทางการตลาด

การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิต

โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน
(กข.คจ.)

สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน

งานส่งเสริมการพัฒนาทุนชุมชน

การพัฒนาทุนชุมชนตามแนว
พระราชดำริ

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

เสริมสร้างขีดสมรรถนะองค์กร

การบริหารงานบุคคล

การพัฒนาสมรรถนะบุคลากร

การจัดการความรู้ กรมการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาเว็บไซต์กรมฯ เว็บไซต์หน่วย
งานในสังกัดและเว็บไซต์ ส่งเสริมสินค้า
OTOP

โครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพ

การปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

โครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพ

การปฏิบัติราชการทางปกครอง
แก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ประจำปี 2559

การปฏิบัติราชการตามคำรับรอง
การปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2559

การส่งเสริมการบริหารราชการ
แบบมีส่วนร่วม

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

การดำเนินงานด้านการตรวจสอบภายใน

การสื่อสารภาพลักษณ์กรมการพัฒนา
ชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชนกับงาน
ต่างประเทศ

การเผยแพร่ผลงานพัฒนาชุมชนสู่ระดับ
สากล

09

• ทิศทางของกรมการพัฒนาชุมชน

ส่วนที่ 3

ความภาคภูมิใจ

- 01 • การเชิดชูเกียรติผู้นำเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี 2559
- 02 • การดำเนินงานกองทุนพัฒนาเด็กชนบท ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- 03 • รางวัลหน่วยงานภาครัฐที่มีคุณธรรมและความโปร่งใสระดับสูงมาก
- 04 • รางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงิน การคลัง
- 05 • รางวัลองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริมการแก้ไขปัญหายาเสพติด
- 06 • รางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
- 07 • รางวัลนักบริหารด้านการพัสดุดีเด่น
- 08 • รางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น (ครุฑทองคำ) ปี พ.ศ. 2558

ส่วนที่ 4

รายงานการเงิน

- 01 • งบแสดงฐานะการเงิน
- 02 • งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
- 03 • หมายเหตุประกอบงบการเงิน



ผู้บริหาร

กรรมการพัฒนาชุมชน



อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์



รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

นายอรรษิษฐ์ สัมพันธ์รัตน์



รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

นายทวีป บุตรโพธิ์



รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

นายณรงค์ บุษศิริรักษ์







1

รู้จัก

กรมการพัฒนาชุมชน

ส่ว น ที่ 1

รู้จักกรมการพัฒนาชุมชน

ในปี พ.ศ. 2483 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศใช้แผนการบูรณะชนบทพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ สร้างสรรค์ชีวิตจิตใจของประชาชนในชนบทให้เหมาะสมที่จะเป็นพลเมืองดี และส่งเสริมให้ประชาชนมีการครองชีพที่ดีขึ้น และได้จัดตั้งสำนักงานพัฒนาการท้องถิ่นขึ้นในปี พ.ศ. 2499 เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น และมีการริเริ่มโครงการพัฒนาท้องถิ่นในปีถัดมา โดยมีปลัดพัฒนาการเป็นผู้ปฏิบัติงานซึ่งเรียกกันในภายหลังว่า “พัฒนากร”

ในปี พ.ศ. 2505 รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ฉบับที่ 10 และจัดตั้งกรมการพัฒนาชุมชนขึ้นเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2505 ภารกิจในระยะแรกของกรมการพัฒนาชุมชน คือ ปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบทโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและการพัฒนาตนเอง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าพัฒนากรต้องทำงานกับประชาชน มิใช่ทำให้ประชาชน

ปรัชญาการพัฒนาชุมชน

“

มนุษย์ทุกคนมีค่า
มีศักดิ์ศรีและมีศักยภาพ
สามารถพัฒนาได้หากได้รับโอกาส

”

เป็นปรัชญาการพัฒนาชุมชน อันทรง
คุณค่ายิ่ง ที่พัฒนาการทุกคนควรยึดมั่นเป็น
อุดมคติในการทำงาน



“

ความเชื่อมั่นและศรัทธาในมนุษยชาติ

”

หลักความเป็นจริงแห่งชีวิต ที่นักพัฒนา
ชุมชนยึดถือเป็นสรณะว่ามนุษย์ทุกชีวิต มีค่า
และมีความหมาย มีศักดิ์ศรี และมีศักยภาพ
กล่าวคือ มีฐานะแห่งความเป็นมนุษย์ที่ไม่ควร
จะได้รับการเหยียดหยาม ดูหมิ่น เหยียดหยาม
จากเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเอง มีความสามารถ
จากการเป็นมนุษย์ที่ควรได้รับการยอมรับ
และทำให้ปรากฏเป็นจริงในทางปฏิบัติจาก
เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

(ที่มา : กภาพพัฒนากร, 2550)





หลักการพัฒนาชุมชน

หลักการพัฒนาชุมชน

คือ หลักประชาชน กล่าวคือ

◆ **เริ่มต้นที่ประชาชน** ยืนจุดเดียวกับประชาชน มองโลก มองชีวิต มองปัญหา จากทัศนะของประชาชน เพื่อให้เข้าใจปัญหาความต้องการของประชาชน เพื่อให้เข้าถึงชีวิตจิตใจของประชาชน

◆ **ทำงานร่วมกับประชาชน** (ไม่ใช่ทำงานให้แก่ประชาชน เพราะจะทำให้เกิดความคิดมาทวงบุญทวงคุณจากประชาชนในภายหลัง) การที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจปัญหาของตนเอง และมีกำลังใจลุกขึ้นต่อสู้กับปัญหา ช่วยกันคิด ช่วยกันแก้ไขปัญหานั้น

ย่อมมีหนทางที่จะกระทำได้โดยไม่ยาก หากเข้าใจปัญหาและเข้าถึงจิตใจประชาชน

◆ **ยึดประชาชนเป็นพระเอก** ประชาชนต้องเป็นผู้กระทำการพัฒนาด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้ถูกระทำ หรือฝ่ายรองรับข้างเดียว เพราะผลของการกระทำการพัฒนานั้น ตกอยู่ที่ประชาชนโดยตรง ประชาชนเป็นผู้รับโชคหรือเคราะห์จากการพัฒนานั้น

โครงสร้างกรมการพัฒนาชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชนแบ่งโครงสร้างของหน่วยงาน
เป็นราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหาร
ส่วนภูมิภาค

• ราชการบริหารส่วนกลาง •

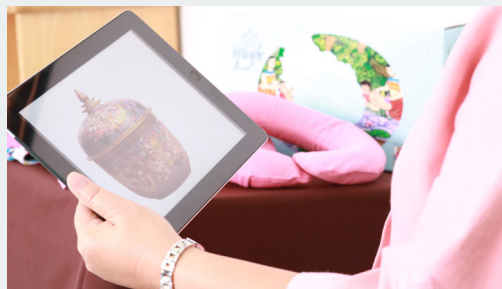
- ◆ สำนักงานเลขานุการกรม
- ◆ กองการเจ้าหน้าที่
- ◆ กองคลัง
- ◆ กองแผนงาน
- ◆ ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน
- ◆ สถาบันการพัฒนาชุมชน
- ◆ สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
- ◆ สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและ
วิสาหกิจชุมชน



- ◆ สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
- ◆ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
- ◆ กลุ่มตรวจสอบภายใน
- ◆ สำนักตรวจราชการ
- ◆ กองประชาสัมพันธ์
- ◆ ศูนย์ประสานราชการจังหวัดชายแดนใต้
กรมการพัฒนาชุมชน (ศปก.จชต.พช.)
- ◆ กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมข้าราชการ
กรมการพัฒนาชุมชน
- ◆ สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

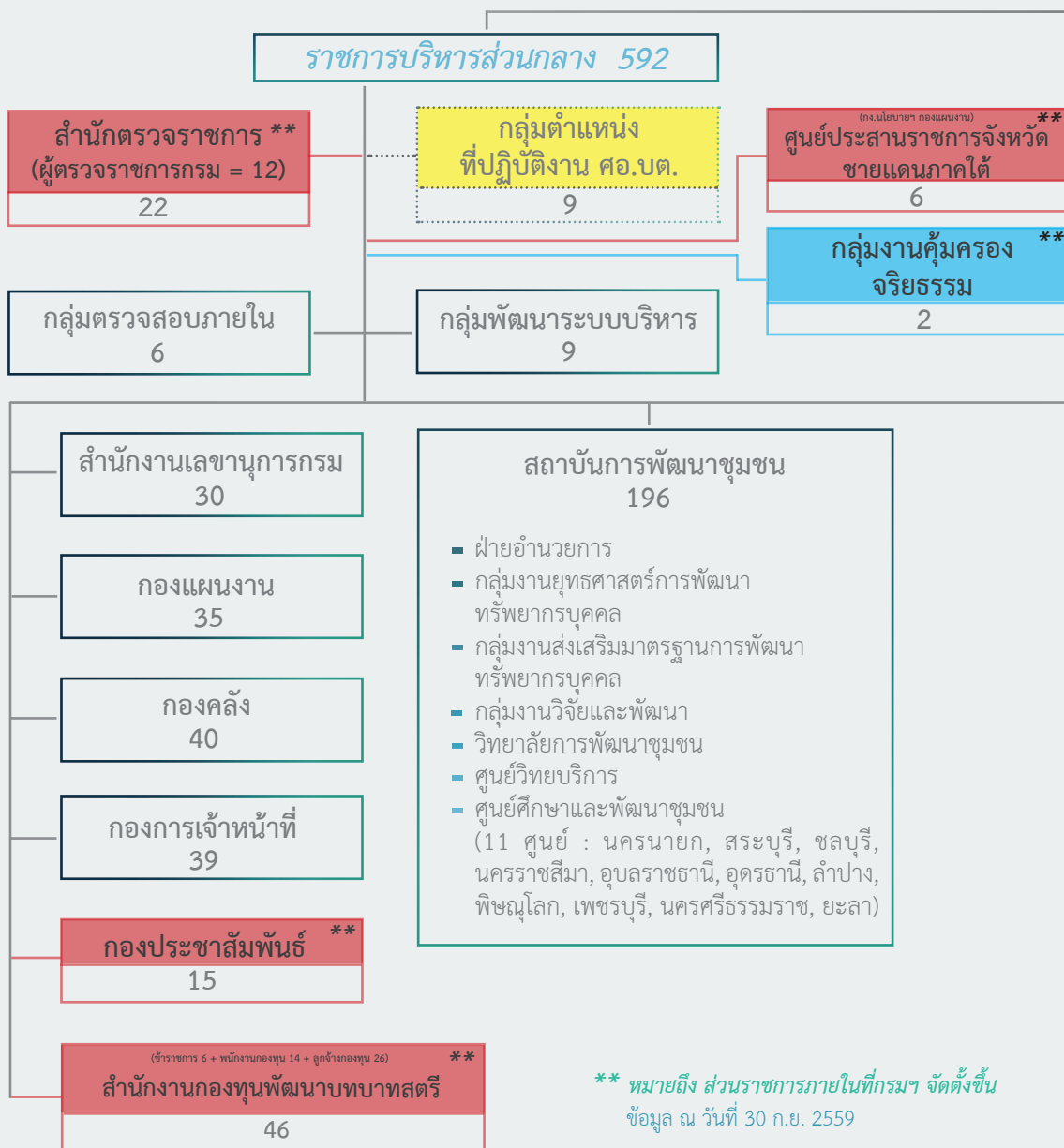
• ราชการบริหารส่วนภูมิภาค •

- ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด 76 จังหวัด
- ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ 878 อำเภอ



• แผนภูมิแสดงการแบ่งงานภายในและอัตรากำลังของกรมการพัฒนาชุมชน •
(แสดงส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นภายใน)

- ◆ ลูกจ้างประจำ 144 อัตรา
- ◆ พนักงานราชการ 111 อัตรา
(เป็นพนักงานราชการที่ได้รับตามมติ ค.ร.ม. เพื่อสนับสนุนโครงการตามยุทธศาสตร์ประเทศ (พัฒนา OTOP สู่สากล)
42 อัตรา (42 จังหวัด ๆ ละ 1 อัตรา)



** หมายถึง ส่วนราชการภายในที่กรมฯ จัดตั้งขึ้น
ข้อมูล ณ วันที่ 30 ก.ย. 2559

กรมการพัฒนาชุมชน	6,852
อริบดี	

รองอริบดี 3

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค 6,260

สำนักงานพัฒนาชุมชน
จังหวัด
1,572

สำนักงานพัฒนาชุมชน
อำเภอ
4,688

สำนักเสริมสร้าง
ความเข้มแข็งชุมชน
53

- ฝ่ายอำนวยการ
- กลุ่มงานประสานแผนและข้อมูล
- กลุ่มงานส่งเสริมผู้นำชุมชนและอาสาสมัครชุมชน
- กลุ่มงานพัฒนาองค์การชุมชนและเครือข่ายองค์การชุมชน
- กลุ่มงานส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชน
- กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการความรู้ชุมชน
- กลุ่มงานมาตรฐานการพัฒนาชุมชน

สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
และวิสาหกิจชุมชน
43

- ฝ่ายอำนวยการ
- กลุ่มงานประสานแผนและข้อมูล
- กลุ่มงานส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
- กลุ่มงานส่งเสริมผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชน
- กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
- กลุ่มงานส่งเสริมการตลาด

ศูนย์สารสนเทศ
เพื่อการพัฒนาชุมชน
37

- ฝ่ายอำนวยการ
- กลุ่มงานประสานแผนและข้อมูล
- กลุ่มงานพัฒนาระบบเครือข่าย
- กลุ่มงานระบบสารสนเทศชุมชน
- กลุ่มงานพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- กลุ่มงานข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาชนบท

สำนักพัฒนาทุนและองค์การ
การเงินชุมชน
40

- ฝ่ายอำนวยการ
- กลุ่มงานประสานแผนและข้อมูล
- กลุ่มงานส่งเสริมองค์การการเงินชุมชน
- กลุ่มงานส่งเสริมกองทุนชุมชน
- กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาทุนชุมชน
- กลุ่มงานพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ

กลุ่มตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน คอ.บต.
9 ตำแหน่ง ได้แก่

*นักวิชาการพัฒนาชุมชนเชี่ยวชาญ
(ผู้ช่วย ผอ.คอ.บต.) = 1

*ตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดขึ้นใหม่ให้กรมฯ
8 ตำแหน่ง (เดิมมี 15 ตัดโอนไป 7)

- นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ = 1 (7ว/8ว เดิม)
- นักวิชาการพัฒนาชุมชน ปก/ชก = 4 (6ว/7ว เดิม)
- นักทรัพยากรบุคคล ปก/ชก = 3 (6ว/7ว เดิม)



บทบาทและหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน ตามกฎกระทรวงมหาดไทย

ลงวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2552

◆ กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์มาตรการ และแนวทางในการพัฒนาชุมชนระดับชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ เอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาชุมชนได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน

◆ จัดทำและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับประเมินความก้าวหน้าและมาตรฐานการพัฒนาของชุมชน

◆ พัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การจัดการความรู้ การอาชีพ การออม และการบริหารจัดการเงินทุนของชุมชน เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน ชุมชน ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน



◆ สนับสนุนและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศชุมชน ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ และการให้บริการข้อมูลสารสนเทศชุมชน เพื่อใช้ในการวางแผนบริหารการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

◆ ศึกษาวิเคราะห์วิจัย พัฒนาและสร้างองค์ความรู้เพื่อใช้ในการงานพัฒนาชุมชน และการจัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน

◆ ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน ให้มีความรู้ ทักษะ ทศนคติ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งให้ความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาชุมชนแก่หน่วยงานทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

◆ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย





แผนยุทธศาสตร์ กรมการพัฒนาชุมชน

พ.ศ. 2555 – 2559

• วิสัยทัศน์ •

“ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง”

• พันธกิจ •

- ◆ พัฒนาระบบและกลไกส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ของชุมชน
- ◆ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการชุมชน
- ◆ ส่งเสริมการพัฒนาระบบกลไกและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ◆ พัฒนาสมรรถนะองค์กรในการทำงานเชิงบูรณาการ

• ยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน •

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างขีดความสามารถการบริหารงานชุมชน
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างธรรมาภิบาลและความมั่นคงของทุนชุมชน
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง



งบประมาณรายจ่ายประจำปี

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กรมการพัฒนาชุมชนได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นงบประมาณทั้งสิ้น 5,181,540,700 บาท แบ่งเป็น งบบุคลากร 2,485,175,500 บาท งบลงทุน 405,615,000 บาท และงบดำเนินงาน 2,290,750,200 บาท

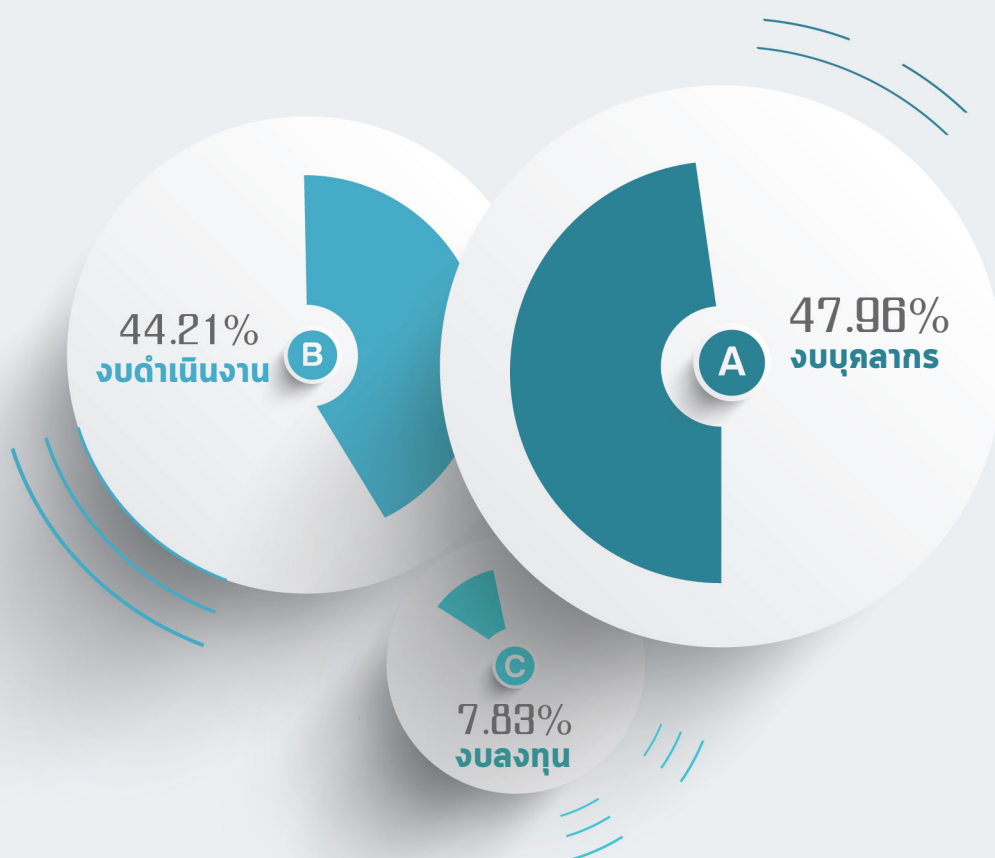
งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ . 2559

-  งบบุคลากร 2,485.18 ลบ. (47.96%)
- 
 - งบดำเนินงาน 2,290.75 ลบ. (44.21%)
 - กิจกรรมตามผลผลิต 1,682.68 ลบ. (73.46%)
 - ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม 11.24 ลบ. (0.49%)
 - ค่าใช้จ่ายบริหาร 526.39 ลบ. (22.98%)
 - ค่าสาธารณูปโภค 70.44 ลบ. (3.07%)
-  งบลงทุน 405.62 ลบ. (7.83%)

วงเงินงบประมาณ จำนวน 5,181.54 ลบ.

เพิ่มขึ้นจากปี 2558 = 160.89 ลบ.

คิดเป็นร้อยละ 3.20



Year Plans successful





2

ผลการ ดำเนินงาน

ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินงาน



2.1 งานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย

กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินการตามนโยบายสำคัญและเร่งด่วนของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย อย่างต่อเนื่องตลอดปี พ.ศ. 2559 โดยขับเคลื่อนโครงการและกิจกรรมสำคัญให้ลุล่วงและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ด้วยประสบการณ์และความเป็นมืออาชีพมากกว่า 50 ปี โดยมีความสำเร็จที่โดดเด่นและเป็นรูปธรรม สามารถต่อยอดสู่การขับเคลื่อนงานเพื่อประชาชน ในอนาคต ดังนี้

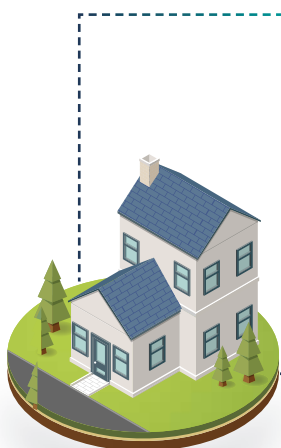


การส่งเสริมและพัฒนา หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ



กรมการพัฒนาชุมชน ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเผยแพร่และดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 โดยปัจจุบันดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ในลักษณะขยายผลบ้านพี่สอนน้อง คือ การใช้บ้านต้นแบบที่มีอยู่ถ่ายทอด สาธิต หรือเป็นศูนย์เรียนรู้ให้กับบ้านน้องได้เรียนรู้ เป็นการขยายผลให้กว้างขวางออกไป ปัจจุบันมีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ รวม 8,833 หมู่บ้าน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการส่งเสริมและพัฒนา

หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ โดยมีการ จำนวน 878 หมู่บ้าน และที่ดำเนินการโดยใช้
พัฒนาศักยภาพและขยายผลหมู่บ้านเศรษฐกิจ งบประมาณของจังหวัด จำนวน 650 หมู่บ้าน
พอเพียงต้นแบบ ทั้งที่ใช้งบประมาณของกรมฯ รวม 1,528 หมู่บ้าน ตามกระบวนการ ดังนี้



1.

สร้างแกนนำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

เพื่อให้แกนนำหมู่บ้านมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและแนวทว
การพัฒนาหมู่บ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.

ขยายผลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

โดยการสร้างกระบวนการพัฒนาชุมชนในหมู่บ้านด้วยหลัก
“การพึ่งตนเอง” ในการแก้ปัญหาคความยากจนขอประชาชน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้บ้านพี่เป็นต้นแบบ
และเป็นที่ปรึกษาในการพัฒนาด้วยกิจกรรมที่สอดคล้องกับ
พื้นฐานของแต่ละหมู่บ้าน

3.

สร้างความยั่งยืนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

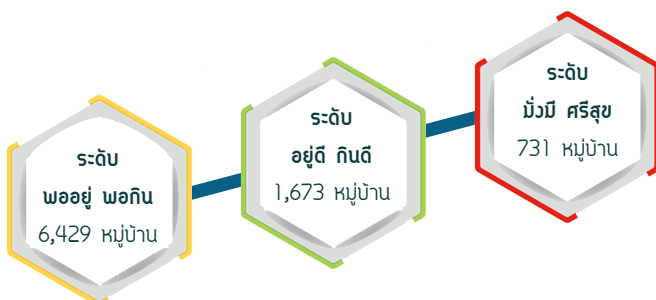
โดยสนับสนุนการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ
ปี พ.ศ. 2555 - 2559 ให้ความสำคัญตามเกณฑ์การประเมิน
มีผลการประเมินความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชนเพิ่มขึ้น
เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นหมู่บ้านตัวอย่าง

ผลการประเมิน
ความสุขมวลรวม
ของหมู่บ้าน/ชุมชน
96.96 คะแนน

อยู่เย็น เป็นสุข



หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ (ปี 2552 - 2559) รวม 8,833 หมู่บ้าน



โดยแบ่งเป็นหมู่บ้านที่ได้รับ
การสนับสนุนงบประมาณจากกรมฯ
จำนวน **8,183** หมู่บ้าน
และหมู่บ้านที่จังหวัดดำเนินการ
จำนวน **650** หมู่บ้าน

ประโยชน์ ที่ประชาชนได้รับ

สร้างภาวะผู้นำ ทักษะการจัดการ ให้กับแกนนำหมู่บ้าน ในการนำประชาชนในหมู่บ้าน ให้ลุกขึ้นทำกิจกรรมเพื่อจัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

สร้างและพัฒนากลุ่ม/องค์กร ในหมู่บ้านให้เข้มแข็ง

ประชาชนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีครอบครัวพัฒนา เป็นต้นแบบ ขยายผลการปฏิบัติสู่ครัวเรือนข้างเคียง

หมู่บ้านสามารถบริหารจัดการชุมชนของตนเองให้เข้มแข็งและพึ่งตนเองได้



พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน



กิจกรรมสาริต / ฝักอาชีวะ



ศูนย์เรียนรู้ชุมชนในหมู่บ้าน



การทำกินทำใช้ในครัวเรือน



รวมกลุ่มพัฒนาอาชีพในชุมชน



ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน

การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน



กรมการพัฒนาชุมชนได้รับมอบหมายภารกิจจากกระทรวงมหาดไทยให้รับผิดชอบดำเนินงานเสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนแม่ของแผ่นดิน เมื่อเดือนธันวาคม 2554 ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์พระราชทานของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงห่วงใยต่อวิกฤติมหันตภัยจากปัญหาเสพติด ในปี พ.ศ. 2547 ได้ทรงพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ผ่านเลขาธิการ ป.ป.ส. โดยมีพระราชประสงค์ที่จะให้นำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ในหมู่บ้าน/ชุมชน สำนักงาน ป.ป.ส. จึงได้นำพระราชทรัพย์ดังกล่าว สมทบกับงบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ส. และขอพระราชทานนามจัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” เพื่อมอบให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีเป้าหมายในการขจัดปัญหายาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืน ด้วยพลังสามัคคีของชาวบ้าน ให้พึ่งพาตนเองบนพื้นฐานของทุนทางสังคมที่มีอยู่และต่อยอดไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจแบบพอเพียง



ผลการดำเนินงาน

ปี 2555 - 2559 กรมการพัฒนาชุมชนขับเคลื่อนงานกองทุนแม่ของแผ่นดิน จากเดิมจำนวน 11,586 กองทุน เพิ่มใหม่จำนวน 7,789 กองทุน รวมทั้งหมด จำนวน 19,375 กองทุน ได้ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนแม่ของแผ่นดินด้วยกระบวนการที่สำคัญ

> การพัฒนากองทุนเดิมให้เข้มแข็งโดยการตรวจสอบสภาพกองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี 2555 - 2558 จำนวน 18,497 กองทุน

ระดับ A	ระดับ B	ระดับ C
มีความพร้อม เข้มแข็ง	พร้อมพัฒนาเป็น A	ต้องปรับปรุง
4,244 กองทุน	11,034 กองทุน	3,219 กองทุน
(22 %)	(57 %)	(21 %)

> การขยายกองทุนแม่ของแผ่นดินใหม่โดยการกำหนดหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี 2559 จำนวน 878 กองทุน และได้มีการรับพระราชทานเงินขวัญถุงแล้ว เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2559	> การพัฒนากองทุนแม่ของแผ่นดินให้เป็นต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน 2,674 แห่ง	> เสริมสร้างวิทยากรกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยการฝึกอบรมไปแล้ว จำนวน 2,172 คน เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จำนวน 912 คน ผู้นำที่เป็นคณะกรรมการกองทุนแม่ฯ จำนวน 1,260 คน
--	--	--

การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ

กระทรวงมหาดไทย เป็นหนึ่งในหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายภารกิจให้รับผิดชอบการดำเนินงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ ซึ่งคณะทำงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ (E3) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นหัวหน้าทีมภาครัฐ และนายธำปณ สิริวัฒนภักดี เป็นหัวหน้าทีมภาคเอกชน

ในระดับจังหวัด มีคณะทำงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐจังหวัด



และอำเภอ มีเป้าหมายเดียวกัน คือ “สร้างรายได้ให้กับชุมชนเพื่อประชาชนมีความสุข” ดำเนินการ 3 กลุ่มงาน ประกอบด้วย การเกษตร การแปรรูป (SMEs/OTOP) และการท่องเที่ยว โดยชุมชน ในรูปแบบประชารัฐคือ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และ

ภาคประชาชน ช่วยกันแก้ปัญหาและพัฒนา
ชุมชนท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งมีบริษัท ประชารัฐ
รักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด

เป็นกลไกในการขับเคลื่อนงาน ภายใต้แนวคิด
Social Enterprise (SE)



ผลการดำเนินงาน

> เชิงปริมาณ

1. จัดตั้งกลไกการขับเคลื่อนนโยบาย
สานพลังประชารัฐในระดับพื้นที่ 2 คณะ ครบถ้วน
ทั้ง 76 จังหวัด ดังนี้

- คณะกรรมการประสานและขับเคลื่อน
นโยบายสานพลังประชารัฐประจำจังหวัด (คสป.)
- คณะทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ
ฐานรากและประชารัฐจังหวัด และอำเภอ

2. สนับสนุนการจัดตั้งบริษัทฯ ได้
ภายในเดือนกันยายน 2559 รวม 50 จังหวัด
จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ในเดือนกันยายน
2559 จำนวน 18 จังหวัด โดยดำเนินการได้
เพิ่มเติมจากเป้าหมายถึง 32 จังหวัด

> เชิงคุณภาพ

1. จัดทำแผนการดำเนินงานและวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่และค้นหาชุมชนกลุ่มเป้าหมายเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ครอบคลุมเป้าหมาย 3 กลุ่มงาน ประกอบด้วย การเกษตร การแปรรูป (SMEs/OTOP) และการท่องเที่ยวโดยชุมชน ใน 76 จังหวัด

2. มีตัวอย่างการริเริ่มและความสำเร็จในการส่งเสริมอาชีพและรายได้ของประชาชนในพื้นที่โดยกลไกประชารัฐ ครอบคลุม 3 กลุ่มงาน จำนวน 50 ชุมชน

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ

1. ประชาชนในพื้นที่ร่วมตัวกันพัฒนาอาชีพและทักษะการจัดการเชิงธุรกิจ
2. ยกระดับรายได้ให้กับชุมชน
3. กลุ่มเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็งพร้อมเป็นธุรกิจต่อยอด ขยายผลไปยังชุมชนกลุ่มอาชีพอื่น
4. ความเข้มแข็งของการบริหารจัดการภายในชุมชน ซึ่งเกิดจากความร่วมมือในรูปแบบประชารัฐ

ตัวอย่างการขับเคลื่อน โดย บริษัท ประชาธิรัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด



ส่งเสริมช่องทางการตลาด
ให้ผลิตภัณฑ์ชุมชน



เชื่อมโยงบริษัทชั้นนำ
รับซื้อผลผลิตโดยตรงจากชุมชน



ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน
สร้างการรับรู้ในวงกว้าง

บริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคี (ประเทศไทย) จำกัด
ดำเนินโครงการสำคัญ ดังนี้



โครงการสานพลังเพื่อบ้านเกิด
สร้างนักพัฒนาธุรกิจชุมชน
ปฏิบัติงานทั่วประเทศ



โครงการผ้าขาม้าท้องถิ่นหัตถศิลป์ไทย
พัฒนาผ้าขาม้าจากท้องถิ่น
โดยนักออกแบบชั้นนำ



โครงการเครื่องสีข้าวขนาดเล็ก
วิจัยและพัฒนาเครื่องสีข้าวเพื่อใช้ในครัวเรือน



โครงการลองกองผลไม้ชายแดนใต้
จำหน่ายผลผลิตกว่า 3.2 พันตัน
คิดเป็นยอดขายกว่า 150 ล้านบาท

จากการที่รัฐบาลได้มีนโยบายลดความเหลื่อมล้ำ สร้างรายได้และความเจริญ
ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยให้ภาคเอกชนและภาคประชาชน
เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการร่วมกับภาครัฐ คณะทำงาน E3 แสดงให้เห็นถึงความพร้อมเดินหน้า
ผนึกกำลังทุกภาคส่วน สร้างชุมชนเข้มแข็งและมีความสุข ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ตั้งแต่ต้นทาง
ถึงปลายทาง โดยมุ่งสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่ชุมชน ซึ่งในระยะต่อไปจะมีการส่งเสริมให้ชุมชน
กลุ่มเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาโดยบริษัทประชารัฐฯ ไม่น้อยกว่า 1,140 ชุมชน โดยบทบาท
ของ คสป. อีกไม่น้อยกว่า 2,300 ราย ชุมชน/กลุ่ม/ผลิตภัณฑ์เป้าหมาย ได้รับการส่งเสริมอาชีพ
และมีรายได้เฉลี่ยต่อปีตามเกณฑ์ จปฐ. เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยการ ยกระดับการพัฒนา OTOP



OTOP จำหน่ายบนเครื่องบิน

การพัฒนา OTOP เพื่อจำหน่ายบนเครื่องบิน ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ให้พัฒนาด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ (เล็ก - ดี - มีคุณภาพ) โดยกรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท คิงเพาเวอร์ อินเทอร์เน็ต จำกัด บริษัท เดอะมอลล์ (ประเทศไทย) ได้ดำเนินการคัดเลือกสินค้า OTOP เพื่อจำหน่ายบนเครื่องบินระยะที่หนึ่ง จำนวน 128 ผลิตภัณฑ์ และระยะที่สองจำนวน 121 ผลิตภัณฑ์ รวมเป็น 249 ผลิตภัณฑ์ โดยได้ดำเนินการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสม สวยงาม มีช่องทางการจำหน่าย 4 ช่องทาง คือ

1. จำหน่ายบนเครื่องบิน จำนวน 8 ผลิตภัณฑ์
2. จำหน่ายผ่านแคตตาล็อกที่จัดวางหน้าที่นั่งผู้โดยสารบนเครื่องบิน
3. จำหน่ายผ่านเว็บไซต์ www.thailandmall.com
4. จำหน่ายที่ร้านในสนามบิน ซึ่งถือเป็นมิติใหม่ในการจำหน่ายสินค้า OTOP

การดำเนินงานร้านประชารัฐสุขใจ Shop

มีเป้าหมายจะดำเนินการ 148 แห่ง ในสถานบริการน้ำมัน ปตท. ทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

ประการที่ 1

เป็นสถานที่จำหน่ายสินค้า OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชน

ประการที่ 2

เป็นสถานที่บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวให้กับประชาชน

ผลการดำเนินงาน

- > ปัจจุบันได้เปิดดำเนินการ จำนวน 143 แห่ง ตั้งแต่เมษายน – กันยายน 2559
- > มีผู้ร่วมชม จำนวน 105,980 คน
- > มียอดจำหน่าย 7,751,854 บาท



ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อม



(กทท.)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย



สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อม



บริษัท การปิโตรเลียม
แห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน)



(พช.)

กรมการพัฒนาชุมชน



OTOP Brand name

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มีบัญชาให้กรมการพัฒนาชุมชน นำสินค้า OTOP ไปจัด Display ที่หน้าทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 โดยสำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน ได้นำสินค้า OTOP ประเภทกระเป๋าจากวัสดุธรรมชาติ ผ้าทอและผ้าพื้นเมือง

และผลิตภัณฑ์ OTOP ที่จำหน่ายบนเครื่องบินที่บริษัท การบินไทย คัดเลือกแล้วไปจัดแสดง และนายกรัฐมนตรีได้มีข้อเสนอแนะให้มีการพัฒนารูปแบบสินค้า OTOP ประเภทกระเป๋าให้มีหลากหลายรูปแบบเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในหลาย ๆ ช่วงอายุ

กรมการพัฒนาชุมชน

ร่วมมือกับ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC)

กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มกระเป๋าโหนดหิ้ง (กระเป๋าไยตาล) จ.สงขลา
2. กลุ่มผู้ผลิตย่านลิเภา จ.นครศรีธรรมราช
3. กลุ่มเครื่องหนังธัญสุตา จ.นนทบุรี
4. กลุ่มหัตถกรรมกระจูด วรรณิ จ.พัทลุง
5. กลุ่มผลิตจักสานใบลาน ทับลาน จ.ปราจีนบุรี
6. กลุ่มจักสานพลาสติก จ.นนทบุรี
7. อิมปานิ ผ้าขาวม้า จ.ราชบุรี



ขั้นตอน

เวลาดำเนินการ 2 เดือน

ระยะที่ 1 ฝึกอบรมระหว่าง 10 - 13 พฤษภาคม 2559 ณ TCDC

ระยะที่ 2 นักออกแบบ ลงพื้นที่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ระยะที่ 3 จัดแสดงผลงาน พร้อมจำหน่าย ณ ตลาดคลองผดุงกรุงเกษม



ผลที่ได้รับ

1. กระเป๋าต้นแบบกลุ่มละ 5 แบบ
2. ศูนย์ TCDC นำไปจัดโชว์ ณ ห้างเอ็มโพเรียม
3. ยอดจำหน่ายจากงาน OTOP Midyear 2016 และงานศิลปาชีพฯ รวมทั้งร่วมโชว์ที่ทำเนียบรัฐบาล 3 ครั้ง เป็นเงิน 4,505,505 บาท





2.2 งานตามภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน

ชุมชนเข้มแข็ง

การพัฒนาชุมชนถือ “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ต้องส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของประชาชน ด้วยการบริหารจัดการข้อมูลชุมชน การขับเคลื่อนและบูรณาการแผนชุมชนสู่การปฏิบัติ และการเพิ่มขีดสมรรถนะ/ศักยภาพของผู้นำกลุ่ม องค์กร

และภาคีเครือข่ายให้ก้าวสู่ “ชุมชน เข้มแข็ง” คือ ชุมชนที่พึ่งตนเองได้ เป็นชุมชนที่สามารถแก้ไขปัญหาได้โดยชุมชนเอง ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เติบโตและเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชนสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นประจำทุกปีตั้งแต่ปี 2533 เป็นต้นมา และในปี 2559 มีการจัดเก็บข้อมูลจากครัวเรือนที่มีผู้อาศัยอยู่จริงทั้งในเขตชนบท (เขต อบต. และเขตเทศบาลตำบลที่ยกฐานะมาจาก อบต.) และเขตเมือง (เมืองพัทยา เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลที่ยกฐานะมาจากสุขาภิบาล) จำนวน 12,920,268 ครัวเรือน ประชากรที่อยู่จริง จำนวน 39,773,001 คน จาก 76 จังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) 878

อำเภอ 7,938 ตำบล/เทศบาล และ 84,187 หมู่บ้าน/ชุมชน

ทั้งนี้ แยกเป็น **ครัวเรือนเขตชนบท** จำนวน 10,426,802 ครัวเรือน ประชากรอยู่จริง จำนวน 33,176,824 คน จาก 875 อำเภอ 6,769 ตำบล 70,340 หมู่บ้าน กับ **ครัวเรือนเขตเมือง** จำนวน 2,493,466 ครัวเรือน ประชากรอยู่จริง 6,596,177 คน จาก 729 อำเภอ 1,169 เทศบาล/อปท. 13,847 ชุมชน/หมู่บ้าน รายละเอียดปรากฏตามตาราง

ตารางแสดง จำนวนประชากร ที่จัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2559
จำแนกรายภาค

ภาค	เขตชนบท	เขตเมือง	ข้อมูลภาพรวมประเทศ			คิดเป็นร้อยละ
	รวม (คน)	รวม (คน)	เพศชาย (คน)	เพศหญิง (คน)	รวม (คน)	
กลาง	7,671,685	2,254,107	4,776,444	5,149,348	9,925,792	24.96
ตะวันออกเฉียงเหนือ	13,544,607	1,988,860	7,631,566	7,901,901	15,533,467	39.05
เหนือ	6,939,797	1,294,094	4,022,144	4,211,747	8,233,891	20.70
ใต้	5,020,735	1,059,116	2,985,593	3,094,258	6,079,851	15.29
รวม	33,176,824	6,596,177	19,415,747	20,357,254	39,773,001	100.00

สถานการณ์คุณภาพชีวิตคนไทยระหว่างปี 2555 - ปี 2559 (ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11)

เมื่อพิจารณาร้อยละที่ผ่านเกณฑ์จากผลการสำรวจข้อมูล จปฐ. ทั้ง 30 เรื่องระหว่าง ปี 2555 ถึงปี 2559 สามารถแสดง

ให้เห็นพัฒนาการและแนวโน้มคุณภาพชีวิตของคนไทยในเขตชนบทและเขตเมือง* (*ข้อมูลในเขตเมืองเริ่มสำรวจตั้งแต่ปี 2557) ดังนี้

หมวดที่ 1 สุขภาพ (7 ตัวชี้วัด)

ในหมวดนี้มี 5 ตัวชี้วัดที่สถานการณ์เปลี่ยนแปลงดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงต้นแผนฯ 11 (ปี 2555) ได้แก่ การกินอาหารที่ถูกสุขลักษณะ การใช้อำนาจบริหารเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้น การออกกำลังกาย การได้รับวัคซีนของเด็กแรกเกิดถึง 12 ปี และน้ำหนักเด็กแรกเกิด 2,500 กรัม ท่ามกลางตัวชี้วัดเหล่านี้ ในบางตัวชี้วัด คราวเรือนผ่านเกณฑ์ในร้อยละที่สูงมาก จนเริ่มชะลอตัวคงที่

ระหว่างปี 2558 ถึงปี 2559 เช่น น้ำหนักเด็กแรกเกิด 2,500 กรัม การได้รับวัคซีนของเด็กแรกเกิด ถึง 12 ปี และการออกกำลังกาย

ตัวชี้วัดที่สถานการณ์ตกต่ำลงเมื่อสิ้นสุดแผนฯ 11 ในหมวดนี้มี 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างน้อย 6 เดือนแรกติดต่อกัน และการตรวจสุขภาพประจำปี

สุขภาพ (7 ตัวชี้วัด)

01 ป้าหนักเด็กแรกเกิด
2,500 กรัม



02 วัคซีนสำหรับ
เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี



03 การกินนมแม่



04 การกินอาหาร
ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย



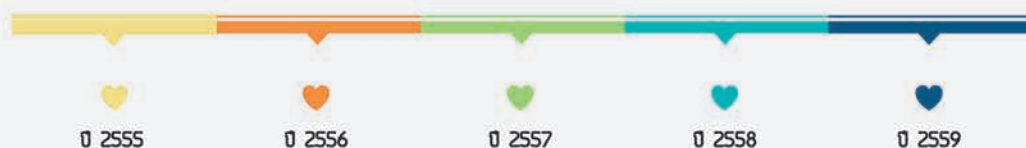
05 การใช้ยาน้ำดับบรรเทา
อาการเจ็บป่วยเบื้องต้น



06 การตรวจสุขภาพประจำปี



07 การออกกำลังกาย



หมวดที่ 2 ท่ออยู่อาศัย (8 ตัวชี้วัด)

ในหมวดนี้ ทุกตัวชี้วัดมีสถานการณ์ที่ดีขึ้น หากเปรียบเทียบกับช่วงต้นแผนฯ ในปี 2555 เรื่องที่แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นมาก ได้แก่ การจัดบ้านเรือนถูกสุขลักษณะ การไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ และการป้องกันอุบัติเหตุ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่ามี 4 ตัวชี้วัดที่แสดงสถานการณ์ที่ตกต่ำหรือเกือบจะหยุดนิ่งในช่วงปลายแผนฯ 11 คือ น้ำใช้ น้ำดื่ม ครอบครัวยากจน และความมั่นคงในที่อยู่อาศัย

เริ่มต้นที่น้ำใช้ และน้ำสำหรับดื่ม มีแนวโน้มที่ดีระหว่างปี 2555 จนถึงปี 2558 แต่กลับตกต่ำลงในปี 2559 โดยการผ่านเกณฑ์

เรื่องน้ำใช้นั้นลดลงจากร้อยละ 99.57 เหลือร้อยละ 99.54 และการผ่านเกณฑ์เรื่องน้ำดื่มลดลงจากร้อยละ 99.60 ปี 2558 เหลือร้อยละ 99.57 ในปี 2559

ต่อไปคือ ครอบครัวอบอุ่น และที่อยู่อาศัย ซึ่งสถานการณ์ค่อนข้างผันผวน โดยช่วงเริ่มต้นแผนฯ 11 ระหว่างปี 2555 - 2556 แสดงพัฒนาการที่ดี แต่กลับตกต่ำลงระหว่างปี 2557 - 2558 แล้วกระเตื้องขึ้นเพียงเล็กน้อยในปี 2559



ที่อยู่อาศัย (8 ตัวชี้วัด)

08 มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย
และบ้านมีสภาพคงทนถาวร



09 มีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม
และบริโภคเพียงพอตลอดปี



10 มีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี



11 บ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย
สะอาด ถูกสุขลักษณะ



12 ไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ



13 มีการป้องกันอุบัติเหตุ
อย่างถูกวิธี



14 มีความปลอดภัยในชีวิต
และทรัพย์สิน



15 ครอบครัวอบอุ่น



หมวดที่ 3 การศึกษา (5 ตัวชี้วัด)

สถานการณ์คุณภาพชีวิตเรื่องการศึกษาของคนไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้นทั้ง 5 ตัวชี้วัดเมื่อสิ้นสุดแผนฯ 11 แต่ก็เปลี่ยนแปลงดีขึ้นไม่มากนัก โดยเฉพาะการได้รับการศึกษาภาคบังคับ และการอ่านออกเขียนภาษาไทยได้

หมวดนี้มีตัวชี้วัดที่เป็นปัญหาลำดับที่ 1 ของประเทศไทยทุกปี ได้แก่ ตัวชี้วัดเรื่องเด็กจบ ม.3 ที่ไม่เรียนต่อและไม่มียานพาหนะได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ โดยในเขตเมืองจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้นมากกว่าเขตชนบท อย่างไรก็ตาม กลุ่มเป้าหมายที่สำรวจและที่ไม่ผ่านเกณฑ์ของแต่ละปี มีจำนวนไม่มากนักเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการติดตามเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่จบการศึกษาในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

สำหรับตัวชี้วัดนี้ในการสำรวจข้อมูลจปฐ. ในช่วงแผนฯ 12 ปี 2560 - 2564 คณะกรรมการ พชช. ได้ปรับปรุงข้อคำถามของตัวชี้วัดโดยได้เพิ่มกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมคนจบ ม.3 ในปีอื่น ๆ ที่ผ่านมาแต่ยังไม่มีงานทำและไม่ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพด้วย และสอบถามความสมัครใจที่จะฝึกอบรมเนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้บางคนแม้ไม่มีอาชีพ แต่มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพแล้ว ไม่ต้องการประกอบอาชีพและไม่ต้องการฝึกอบรม



การศึกษา (5 ตัวชี้วัด)

16 เด็กอายุ 3-5 ปี ได้รับบริการ
เตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน



17 เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับ
การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี



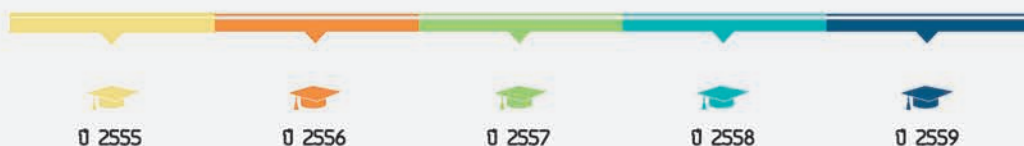
18 เด็กจบ ม.3 ได้เรียนต่อ
ม.4 หรือเทียบเท่า



19 เด็กจบการศึกษาบังคับที่ไม่ได้
เรียนต่อและยังไม่มีความรู้
ได้รับการฝึกอบรม



20 คนอายุ 15-60 ปี
อ่านเขียนภาษาไทย
และคิดเลขอย่างง่ายได้



หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2556 - 2559 มีค่าใกล้เคียงกัน

หมวดที่ 4 รายได้ (4 ตัวชี้วัด)

หมวดนี้มี 1 ตัวชี้วัดที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดระหว่างปี 2558 และ ปี 2559 (เมื่อสิ้นสุดแผนฯ 11) คือ การมีอาชีพและรายได้ของคนอายุ 15-60 ปี ตามด้วยรายได้เฉลี่ยที่ผ่านเกณฑ์ เพิ่มขึ้นน้อยมากเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบการมีอาชีพและรายได้ระหว่างกลุ่มอายุ 15-60 ปี กับกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป พบว่ากลุ่มอายุมากกว่า 60 ปีนั้น แม้จะผ่านเกณฑ์น้อยกว่า แต่มีแนวโน้มที่ดีกว่าสถานการณ์ของกลุ่มอายุ 15 - 60 ปี

ส่วนสถานการณ์การผ่านเกณฑ์ชี้วัด จปฐ. เรื่องรายได้ 30,000 บาทต่อคนต่อปีนั้น นับว่าดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเริ่มต้นแผนฯ 11 กล่าวคือ ณ ปี 2555 มีครัวเรือนที่รายได้ยังไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ. 108,884 ครัวเรือน และเมื่อสิ้นสุดแผนฯ 11 ในปี 2559 คงเหลือเพียง 45,544 ครัวเรือน หรือคิดเป็นจำนวนคนโดยประมาณเท่ากับ 141,186 คน

สถานการณ์ด้านการออมเงิน ก็มีพัฒนาการที่ดีขึ้นค่อนข้างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเริ่มต้นแผนฯ 11 จากผ่านเกณฑ์ร้อยละ 79.52 ปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 98.08 ในปี 2559

รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนทั้งประเทศ (ยกเว้น กทม.) ปี 2555 เท่ากับ 63,175 บาท ต่อคนต่อปี และปี 2559 เมื่อสิ้นสุดแผนฯ 11 เท่ากับ 79,551 บาท ส่วนข้อมูลรายจ่ายปี 2555 ครัวเรือนมีรายจ่ายเท่ากับ 36,667 บาท และปี 2559 มีรายจ่ายเท่ากับ 49,220 บาท ขณะที่ผลต่างระหว่างรายได้กับรายจ่ายเมื่อปี 2555 เท่ากับ 26,508 บาท และปี 2559 เท่ากับ 30,331 บาท ทั้งนี้ มีข้อน่าสังเกตว่า ผลต่างระหว่างรายได้เฉลี่ยกับรายจ่ายเฉลี่ยนั้นมีแนวโน้มที่ลดลงโดยต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นมา

รายได้ (4 ตัวชี้วัด)

21 คนอายุ 15-60 ปี มีอาชีพ และมีรายได้



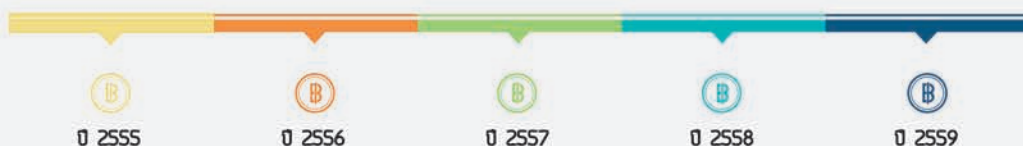
22 คนอายุมากกว่า 60 ปี มีอาชีพและมีรายได้



23 ครีวเรือนมีรายได้เฉลี่ย ไม่น้อยกว่าคนละ 30,000 บาท ต่อปี



24 ครีวเรือนมีการเก็บออมเงิน



หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2556 - 2559 มีค่าใกล้เคียงกัน

หมวดที่ 5 ค่านิยม (6 ตัวชี้วัด)

หมวดนี้มี 2 ตัวชี้วัดที่สถานการณ์ตกต่ำลงเมื่อสิ้นสุดแผนฯ 11 ได้แก่ การมีส่วนร่วม ทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน และการดื่มสุรา

ส่วนตัวชี้วัดเรื่องการไม่ดื่มสุราของคนไทยในช่วงเริ่มต้นแผนฯ 11 มีแนวโน้มคล้ายว่า จะดีขึ้นช่วงเริ่มต้นแผนฯ 11 กล่าวคือผ่านเกณฑ์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 95.04 ปี 2555 เป็นร้อยละ 95.28 ในปี 2556 แต่หลังจากนั้น สถานการณ์กลับตกต่ำลงตามลำดับ จนกระทั่งเหลือ ผ่านเกณฑ์เพียงร้อยละ 94.93 ในปี 2559

ค่านิยม (6 ตัวชี้วัด)

25 คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา



26 คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่



27 คนอายุ 6 ปีขึ้นไป
ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา
อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง



28 คนสูงอายุ ได้รับการดูแล
จากคนในครัวเรือน
หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ



29 คนพิการ ได้รับการดูแล
จากคนในครัวเรือน
หมู่บ้าน/ชุมชน หรือภาครัฐ



30 ครัวเรือนมีส่วนร่วม
ทำกิจกรรมสาธารณะ
เพื่อประโยชน์ของชุมชน



หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2556 - 2559 มีค่าใกล้เคียงกัน

นอกจากนี้ มี 2 ตัวชี้วัดที่แม้จะมีสถานการณ์ที่ดีขึ้นกว่าเมื่อต้นแผนฯ แต่ก็มีแนวโน้มของสถานการณ์ที่ตกต่ำลง ได้แก่ การสูบบุหรี่ และการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา โดยสถานการณ์การไม่สูบบุหรี่ในภาพรวมประเทศมีการเปลี่ยนแปลงที่ตกต่ำลงในปี 2559

สำหรับการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา พบว่า คนไทยผ่านเกณฑ์การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา (รวมถึงการทำสมาธิและการบริจาค) อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง เป็นร้อยละที่สูงมาก ส่วนสถานการณ์คุณภาพชีวิตของคนสูงอายุและคนพิการ พบว่าผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับสูงเกือบร้อยละ 100 ตั้งแต่ปี 2555 และแสดงแนวโน้มที่ดีขึ้นอีกอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป คุณภาพชีวิตของคนไทยในช่วงแผนฯ 11 พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางที่ดีขึ้นและตกต่ำลงในทั้ง 5 หมวดตัวชี้วัด ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะติดตามค้นหาสาเหตุกรณีตัวชี้วัดมีสถานการณ์ที่ตกต่ำลง

เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป ยกตัวอย่าง เช่น ตัวชี้วัดด้านสาธารณสุขโรคเรื้อรังน้ำไขและน้ำดื่ม ที่มีสถานการณ์ตกต่ำลง เช่นเดียวกับสถานการณ์เรื่องสุรา บุหรี่ ที่เป็นปัญหารุนแรงเพิ่มขึ้น ทั้งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันรณรงค์อย่างมาก หรือสถานการณ์เรื่องการมีอาชีพและรายได้ของคนอายุ 15-60 ปี และคนอายุมากกว่า 60 ปี ผลต่างระหว่างรายได้กับรายจ่ายของคนไทยที่ตกต่ำลง และการฝึกอบรมอาชีพให้กับกลุ่มเป้าหมายที่ไม่มีอาชีพและรายได้ เป็นต้น

ทั้งนี้ หน่วยงานหรือผู้ที่สนใจ สามารถติดตามรายละเอียดการวิเคราะห์สถานการณ์คุณภาพชีวิตของคนไทยเพิ่มเติม ได้ที่ เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบท www.rdic.cdd.go.th

การนำข้อมูล จปฐ. และข้อมูล กชช.2ค ไปใช้ประโยชน์



ปี 2559 มีหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่ได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ตัวอย่างเช่น กรมการพัฒนาชุมชนใช้ข้อมูล จปฐ. และ กชช.2ค ปี 2558 - 2559 ในการประเมินความสำเร็จของการขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาใช้ข้อมูล จปฐ. ปี 2559 ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2561 กรมกิจการผู้สูงอายุใช้ข้อมูล จปฐ. ปี 2559 ในการช่วยเหลือค่าจัดการศพตามประเพณีแก่ผู้สูงอายุ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาใช้รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย ปี 2558 ประกอบการจัดทำรายงานตัวชี้วัดการศึกษาของประเทศไทย กรมชลประทานใช้ข้อมูล กชช.2ค ปี 2558 ในการศึกษาความเหมาะสมของโครงการและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

กระทรวงการท่องเที่ยวฯ ใช้ข้อมูล กชช.2ค ปี 2558 และ จปฐ. ปี 2548 - 2558 ในการประเมินผลกระทบต่อการท่องเที่ยว กรมทรัพยากรน้ำใช้ข้อมูล กชช.2ค และ จปฐ. ปี 2558 ประกอบการพัฒนาแหล่งน้ำ กรมการค้าภายในใช้ข้อมูล จปฐ. ปี 2558 ประกอบการพิจารณากำหนดมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร บริษัท ปตท. จำกัด ใช้ข้อมูล จปฐ. ปี 2558 ในการทำกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการและผู้สูงอายุ มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย ใช้ข้อมูล จปฐ. และ กชช.2ค ปี 2558 ในการวิเคราะห์และออกแบบโครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชน เป็นต้น

ระดับจังหวัด มีหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษาและประชาชนทั่วไป นำข้อมูล จปฐ. และข้อมูล กชช. 2ค ไปใช้ประโยชน์ จำนวน 4,737 ราย



การบริหารจัดการครัวเรือนยากจนแบบบูรณาการ : ชีปะขาว จัดทำเขมกชวต บรหการจการชวต และดูแลชวต



ในป้งบประมาณ พ.ศ. 2559 กรมฯ ใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ (ข้อมูล จปฐ.) เพื่อขับเคลื่อนโครงการการบริหารจัดการครัวเรือนยากจนแบบบูรณาการ : ชีปะขาว จัดทำเขมกชวต บรหการจการชวต และดูแลชวต เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีมีความสุขตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์และนโยบายระดับต่าง ๆ ในพื้นที่ 70 จังหวัด (*6 จังหวัดที่ไม่มีครัวเรือนยากจนตามข้อมูล จปฐ. ปี พ.ศ. 2558 ได้แก่ ชลบุรี ชุมพร นครปฐม พัทลุง ระยอง และสิงห์บุรี) 582 อำเภอ 2,974 ตำบล 10,862 หมู่บ้าน



จากการสำรวจข้อมูล จปฐ. ปี พ.ศ. 2558 พบว่า มีครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. 30,000 บาท/คน/ปี (ครัวเรือนยากจน) รวมทั้งสิ้นจำนวน 24,906 ครัวเรือน โดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ครัวเรือนที่ตาย/ย้ายออก หรือไม่ประสงค์ ได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 976 ครัวเรือน

2) ครัวเรือนยากจนต้องสงเคราะห์ จำนวน 11,087 ครัวเรือน และ 3) ครัวเรือนยากจนพัฒนาได้ จำนวน 12,843 ครัวเรือน รวมครัวเรือนเป้าหมายโครงการฯ (สงเคราะห์ และพัฒนาได้) จำนวน 23,930 ครัวเรือน

การพัฒนาครัวเรือนยากจนดังกล่าว ประกอบด้วย 4 กระบวนการสำคัญ ดังนี้

ปี 2559

กระบวนการขับเคลื่อน 4 กระบวนการ

“ 70 จังหวัด / 23,930 ครุเรือ ”

ครุเรือที่พัฒนาได้

12,843 ครุเรือ

ครุเรือที่สละครุเรือ

11,087 ครุเรือ

ชี้เป้าชีวิต	จัดทำ เข็มชีวิต	บริหาร จัดการชีวิต	ดูแลชีวิต
> ประชุมเตรียมความพร้อมการดำเนินงานระดับจังหวัด	> จัดทำ / ทบทวนแผนชีวิต	> จัดคลินิกแก้จน	> ติดตามดูแลความก้าวหน้า บริหารจัดการชีวิตครุเรือยากจนเป้าหมาย
> ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานระดับอำเภอ		> จัดเวทีบูรณาการโครงการ/กิจกรรม	> การบริหารและการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการระดับจังหวัด
> ตรวจสอบการจำแนกสถานะครุเรือยากจนเป้าหมาย			> การบริหารและการประชาสัมพันธ์โครงการฯ (ส่วนกลาง)

การจัดทำเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน
และเครื่องชี้วัดข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน
(จปฐ. และ กชช.2ค)



ระหว่างปี 2558 - 2559 คณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 25 หน่วยงาน มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน และอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นเลขานุการ ได้แต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงเครื่องชี้วัด

คุณภาพชีวิตประชาชน และมอบหมายให้จัดทำเครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐานและเครื่องชี้วัดข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน สำหรับใช้จัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานและข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้านช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (ปี 2560 - 2564)

ทั้งนี้ เครื่องชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน มี 5 หมวด 31 ตัวชี้วัด และเครื่องชี้วัดข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน มี 7 หมวด 33 ตัวชี้วัด นอกจากนี้ กรมการพัฒนาชุมชนยังได้พัฒนาเครื่องมือจัดเก็บข้อมูลให้สามารถใช้ได้ทั้งแบบสอบถามหรือแท็บเล็ต พัฒนาระบบการบันทึกประมวลผลให้มีทั้งระบบออฟไลน์และออนไลน์ รวมทั้งการอัปโหลดข้อมูล และรายงานผลการ



จัดเก็บข้อมูลในระบบออนไลน์ ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้จัดเก็บ ผู้ใช้ข้อมูล สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม

หมู่บ้านสารสนเทศต้นแบบ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต



กรมการพัฒนาชุมชนส่งเสริมให้หมู่บ้านได้มีส่วนร่วมจัดทำและใช้ข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยกำหนดเป้าหมายหมู่บ้านสารสนเทศต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 3,588 หมู่บ้าน ระหว่างปี 2555 - 2559 โดยในปี พ.ศ. 2559 กำหนดให้มีหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 878 หมู่บ้าน

ผลการดำเนินงานปี 2559

1. พัฒนาโปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูล ให้นักวิชาการพัฒนาชุมชนและผู้นำหมู่บ้านได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล



2. ประกวดหมู่บ้านสารสนเทศต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับจังหวัด และมอบโล่รางวัลและประกาศนียบัตร



3. จัดทำวิดิทัศน์ความสำเร็จหมู่บ้านสารสนเทศต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับเขตตรวจราชการ 18 หมู่บ้าน เผยแพร่เป็นต้นแบบการดำเนินงานให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

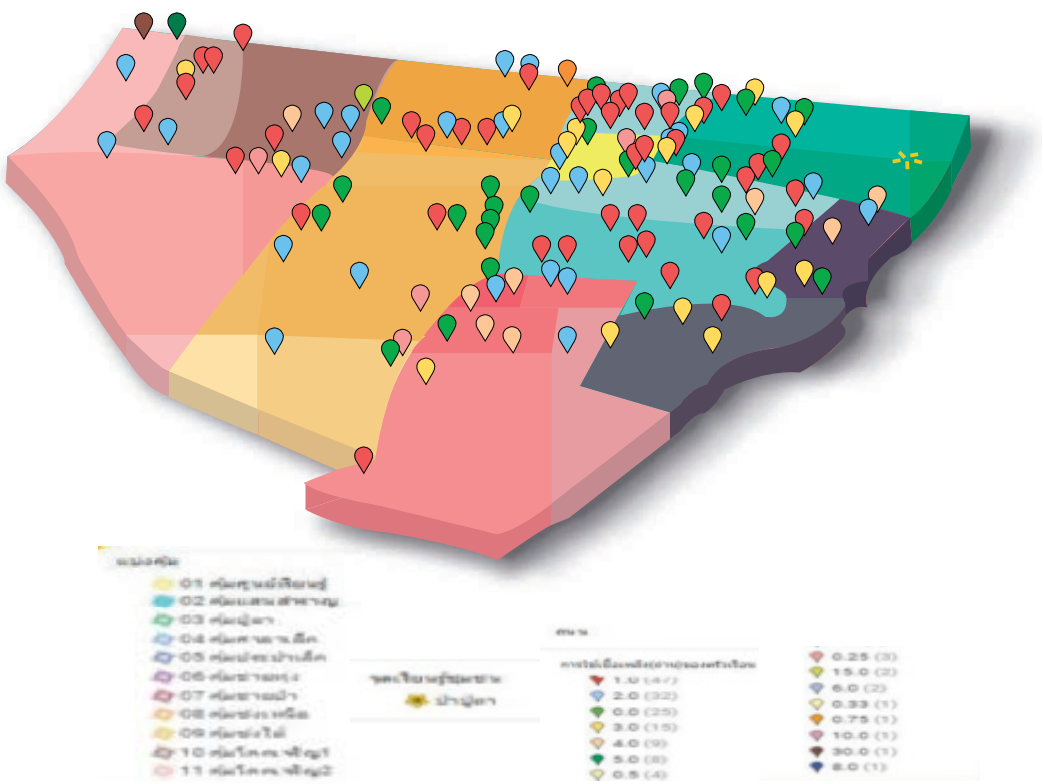
ตัวอย่างหมู่บ้านสารสนเทศต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่ประสบความสำเร็จ (Best Practice)

บ้านไผ่ หมู่ที่ 13 ตำบลบ้านไผ่ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

ชนะเลิศหมู่บ้านสารสนเทศต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับเขตตรวจราชการ ได้จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีการออกแบบเครื่องมือจัดเก็บข้อมูลคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและครบถ้วน รวมถึงการพัฒนาโปรแกรมบันทึกข้อมูลคุณภาพชีวิตที่ออกแบบและเขียนโปรแกรมบันทึกข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์อย่างเหมาะสม ให้สามารถบันทึกข้อมูลผ่านเว็บไซต์ และเชื่อมโยงกับโปรแกรม Google Map ให้วิเคราะห์ แสดงผลข้อมูลสารสนเทศเชิงพื้นที่ได้ มีการจัดเก็บและบันทึกข้อมูลคุณภาพชีวิตโดยกลุ่มเยาวชนชนกลุ่มใหม่ทิวไผ่งาม

แผนที่แสดงการใช้เชื้อเพลิงหุงต้ม (ถ่าน)

บ้านไผ่ หมู่ที่ 13 ตำบลบ้านไผ่ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์



จากการจัดการสารสนเทศชุมชน บ้านไผ่มีผลิตภัณฑ์ชุมชนเพิ่มขึ้น มีอาชีพเสริมเพิ่มขึ้น รายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยครัวเรือนละ 1,625 บาท/เดือน มีการจัดทำทะเบียนข้อมูลกลุ่มองค์กรชุมชน รวม 24 กลุ่ม มีทุนหมุนเวียนรวมประมาณ 14.6 ล้านบาท มีกลุ่ม องค์กรในชุมชนที่เข้มแข็ง 10 กลุ่ม ต้องได้รับการพัฒนา 14 กลุ่ม มีแผนชุมชนฉบับปรับปรุง ปี 2558 (แผนปี 2559 - 2561) ปรับปรุงจากสารสนเทศชุมชนรวมมากกว่า 40 โครงการ เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญข้อมูลสารสนเทศ

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้ เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชน ผู้นำชุมชนมีความพร้อมในด้านวิสัยทัศน์ คนในชุมชนเปิดใจร่วมกันในการรับเอาผลการวิเคราะห์สารสนเทศมาใช้พิจารณาแก้ไขปัญหา การออกแบบระบบฐานข้อมูลหลักของชุมชนที่เชื่อมต่อกับฐานข้อมูลอื่น ๆ ได้ และปัจจัยด้านอื่น ๆ จนกระทั่งโมเดลนี้ประสบผลเป็นรูปธรรมขึ้นมาอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน ได้ให้ความสำคัญ ในการเสริมสร้างผู้นำชุมชนในระดับต่างๆ ให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และพัฒนาหมู่บ้านและตำบล โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2551 ถึงปัจจุบัน โดยดำเนินการ 4 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร “ผู้นำการพัฒนา” หลักสูตร “ผู้นำการเปลี่ยนแปลงชุมชน” (Smart Leader) หลักสูตร “ผู้นำนวัตกรรมการพัฒนา” (Innovative Leader) และหลักสูตร “ผู้นำ



ยุทธศาสตร์การพัฒนา” (Strategic Leader) รวมผู้ผ่านการฝึกอบรมทั้งสิ้นจำนวน 93,164 คน

กระบวนการพัฒนาผู้นำอย่างเป็นลำดับขั้น ด้วย 4 หลักสูตร



ผลการดำเนินงานปี 59

ผู้นำยุทธศาสตร์ จำนวน 1 รุ่น 30 คน
 ผู้นำนวัตกรรมการพัฒนา จำนวน 1 รุ่น 50 คน
 ผู้นำการเปลี่ยนแปลง จำนวน 3 รุ่น 297 คน
 ผู้นำการพัฒนา จำนวน 150 รุ่น 12,036 คน

ผลสำเร็จการพัฒนา ศักยภาพผู้นำชุมชน

> 1. การนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานของผู้นำ พบว่า ผู้นำที่ผ่านการฝึกอบรม
 หลักสูตรมีการนำความรู้ไปใช้ดังนี้

1) การพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับผู้นำชุมชน มีการพัฒนาด้านการแต่งกาย การเข้า
 สังคม การวางตัวการวางตนเหมาะสมกับกาลเทศะ ซึ่งส่งผลต่อความมั่นใจในตนเอง การเข้าร่วมเวที
 หรือการประชุมต่าง ๆ มีความกล้าแสดงออก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถให้คำแนะนำ
 แก่ผู้อื่นได้

2) การพัฒนาทักษะ การพูดในที่ชุมชน ผู้นำชุมชน มีการพัฒนาด้านการพูด มีความมั่นใจในการพูด พูดชัดเจน ถูกต้องและเหมาะสม ตามวาระต่าง ๆ กล้าแสดงออก และสามารถสื่อสารให้ผู้อื่น เข้าใจได้

3) การพัฒนาภาวะ ผู้นำ ผู้นำชุมชนมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ มีทัศนคติที่ดี มีแรง กระตุ้น แรงจูงใจในการทำงาน และมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชนมากขึ้น

4) การเข้าใจตนเอง และผู้อื่น ผู้นำชุมชนมีการ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เปิดโอกาสและรับฟังข้อเสนอแนะ ไม่เป็นผู้ชี้แนะหรือตัดสินใจ แต่เพียงผู้เดียว



➤ 2. การบริหารจัดการชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ พบว่าในการบริหารจัดการชุมชน ผู้นำชุมชนสามารถส่งเสริมและขับเคลื่อนงานในชุมชน มีการบริหารงานที่ดี เป็นระบบ รวมทั้ง สามารถต่อยอดและขยายกิจกรรมในชุมชนได้ ดังนี้



1) ผู้นำชุมชนมีความ ตระหนักในบทบาทหน้าที่ ของตนเอง มีความรับผิดชอบ ความตั้งใจในการทำงาน มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าแสดง

2) การจัดทำแผน ชุมชน ผู้นำชุมชนสามารถ วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ ความต้องการชุมชน เรียงลำดับ ความสำคัญของปัญหา ความ ต้องการของชุมชนเพื่อการ

3) การนำแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ และส่งเสริมให้เกิดผลในชุมชน เช่น การปลูกผักสวนครัว การ ปลูกผักปลอดสารพิษ การทำ ไร่นาสวนผสม การส่งเสริม

ความคิดเห็น มีทัศนคติที่ดี
ต่อการทำงานพัฒนาชุมชน
ซึ่งส่งผลต่อการมีส่วนร่วม
ในการทำงานพัฒนาชุมชน
และแรงกระตุ้น แรงจูงใจในการ
ทำงานพัฒนาชุมชน นอกจากนี้
ยังสามารถเป็นที่ปรึกษา
และให้คำแนะนำแก่ชุมชน
ให้ความรู้ ให้ข้อมูล และให้
ข้อเสนอแนะแก่ชุมชนได้

จัดทำแผนชุมชน เพื่อการ
แก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน
และกำหนดทิศทางการพัฒนา
ชุมชน ทั้งยังสามารถเขียน
โครงการเพื่อขอรับการ
สนับสนุนจากแหล่งงบ
ประมาณต่าง ๆ โดยสามารถ
จัดทำรายละเอียดโครงการ
และเขียนโครงการได้ถูกต้อง
รวดเร็ว

การออม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ลด
รายจ่ายเพิ่มรายได้แก่ครัวเรือน
โดยผู้นำชุมชนเป็นแกนนำ
และมีการส่งเสริมขยายผล
นอกจากนี้ยังสามารถถ่ายทอด
ความรู้ และเป็นแบบอย่าง
แก่ผู้อื่นได้

ตัวอย่างผลงานผู้นำชุมชน

ที่ผ่านการฝึกอบรบ (Best Practice)

นายบุญเลิศ จิตรหลัง

ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง



“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นที่มา
ในการทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีกิจกรรมการปลูกผักสวนครัว รั้วกินได้ และการ
เลี้ยงสัตว์ เป็นการร่วมด้วยช่วยกันของคนในชุมชน จากพื้นที่ที่ว่างเปล่าข้างถนนภายในหมู่บ้าน
ก็เต็มไปด้วยพืชผักสวนครัว รั้วกินได้ ที่สามารถทำให้คนในชุมชนมีอาหารรับประทานกันอย่าง
เพียงพอและทั่วถึง เป็นผลผลิตที่ทุกคนในหมู่บ้านไม่ต้องซื้อ เพราะทุกคนในหมู่บ้านช่วยกันปลูก
ช่วยกันกิน ส่วนการเลี้ยงสัตว์แต่ละครัวเรือนจะแยกกันเลี้ยง แต่จะมีการปรึกษาหารือกันอยู่
เป็นประจำ โดยคำนึงถึงความพอเพียงของแต่ละบ้าน ซึ่งจากการทำกิจกรรมดังกล่าวทำให้เข้าใจ
ถึงการใช้ชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น ทำให้เกิดความสามัคคีในกลุ่มมากขึ้น เรียนรู้ถึงการปรับตัว
เข้ากับผู้อื่น จึงเป็นการทำโครงการที่สร้างความสุขใจ และให้ความรู้และประโยชน์มากมาย
กับชุมชน โดยมีตัวอย่างกิจกรรมดังนี้

กิจกรรม

ปลูกผักสวนครัว รั้วกินได้ ก้าวชุมชน

> จัดประชุมหมู่บ้านเพื่อมอบหมายในการทำกิจกรรมอย่างเป็นระบบ

> แบ่งหมู่บ้านจำนวน 5 หมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านมีคณะกรรมการรับผิดชอบ โดยมีพี่ซผักสวนครัวและต้นไม้ที่ปลูก เช่น มะขาม ตะไคร้ มะม่วงหิมพานต์ เป็นต้น

> ให้แต่ละหมู่บ้านรับผิดชอบปลูกผักสวนครัวแต่ละชนิดตามแนวนอนในหมู่บ้าน ซึ่งการปลูกจะเป็นการปลูก 4 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ที่ติดถนนจะเป็นไม้ประดับสลับกับต้นมะขาม ชั้นที่ 2 - 4 ปลูกพืชผักสวนครัว และแต่ละคนในแต่ละหมู่บ้านจะมีหน้าที่รับผิดชอบกันทุกคน เช่น รดน้ำ พรวนดิน กำจัดหญ้า เป็นต้น

กิจกรรม

รวมกลุ่มเลี้ยงสัตว์ เสริมรายได้

> จัดประชุมและรวมกลุ่มเลี้ยงสัตว์ เช่น โคพื้นบ้าน ไก่ไข่ แพะ กุ้งก้ามกราม เป็นต้น

> ให้ปศุสัตว์มาให้การอบรมเรียนรู้ในการเลี้ยงสัตว์

> ครวเรือนพิจารณาเลือกชนิดและพันธุ์สัตว์ รวมทั้งเตรียมสถานที่ให้เหมาะสม

โครงการเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านหนองหว้า เป็นโครงการที่ช่วยให้คนในชุมชน ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ และสามารถสร้างความรักความสามัคคีในชุมชน รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนที่สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้ทุกครัวเรือน และทุกหน่วยงาน

การพัฒนาศักยภาพผู้นำ กลุ่ม อวัคร และเครือข่าย



1. การพัฒนาศักยภาพผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2512 มอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินโครงการพัฒนาผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันโดยคัดเลือกบุคคลในหมู่บ้านที่มีลักษณะเป็นผู้นำ มีจิตใจเสียสละเข้ามาเป็นอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) อย่างน้อยหมู่บ้านละ 4 คน และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ตำบลละ 2 คน เพื่อเป็นแกนนำร่วมกับคนในชุมชนขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยมีระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2552 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2555 รองรับการทำงาน ปัจจุบันทั่วประเทศมีผู้นำ อช. จำนวน 13,376 คน และ อช. จำนวน 289,580 คน

สรุปผลการดำเนินงานของผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ในปี 2559

1. จัดตั้งชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ระดับ จังหวัด/อำเภอครบทุกพื้นที่ และจัดทำบัตร ประจำตัวพร้อมคู่มือ เพื่อเสริมสร้างความพร้อม ในการปฏิบัติงาน



2. จัดกิจกรรมเนื่องในวาระครบรอบ 47 ปี โครงการพัฒนาผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน 7 กิจกรรม ประกอบด้วย การอ่านสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กิจกรรม ทางศาสนา การแสดงพลัง อช. การจัดเวที การเรียนรู้ การเผยแพร่คำนิยม 12 ประการ การจัดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กิจกรรมสาธารณะ ประโยชน์ และกิจกรรมอื่น ๆ ในทั่วประเทศ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 98,732 คน

จากการปฏิบัติงาน ที่ผ่านมา ผู้นำ อช. และ อช. ในฐานะเพื่อนคู่คิดของคนในชุมชน ถือเป็นฟันเฟืองที่สำคัญ ที่จะช่วยกระตุ้น ส่งเสริม ให้พี่น้องประชาชนร่วมกันพัฒนาชุมชนของตนเอง ช่วยประสานความร่วมมือ สร้างความ



3. ร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริม คุณภาพชีวิตครัวเรือนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ จปฐ. หรือครัวเรือนที่ผู้นำ อช. พิจารณาตาม ความเหมาะสม ภายใต้แนวคิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการดำเนินงาน ในพื้นที่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จำนวน 1,528 แห่ง และการมีส่วนร่วมของ อาสาพัฒนาชุมชนระดับหมู่บ้าน



สามัคคี ให้มีความเอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญที่ส่งผลให้ชุมชนมีความอยู่เย็นเป็นสุข และนำไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศไทยในที่สุด

2. การเสริมสร้างสมรรถนะองค์กรสตรี

กรมการพัฒนาชุมชนได้จัดตั้งและ
พัฒนาองค์กรสตรีในระดับหมู่บ้าน ตำบล
อำเภอ จังหวัด และภาค โดยมุ่งเน้นให้องค์กร
สตรีทุกระดับมีความคิดริเริ่ม มีความรู้ในการ
ประกอบอาชีพ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการ

บริหารจัดการชุมชนให้เข้มแข็ง ดำเนินงาน
ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย
คณะกรรมการพัฒนาสตรี พ.ศ. 2538 และ
แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2552 แก้ไข
เพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2555

ผลการดำเนินงานขององค์กรสตรีในปี 2559

ส่งเสริมครอบครัวเข้มแข็ง

ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมอบคณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ
เป็นกลไกหลัก ขับเคลื่อนกิจกรรม (กพสอ.) 3 ด้าน ได้แก่

1. การลดรายจ่าย
2. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว
3. การจัดการสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงทุกอำเภอ ๆ ละ 2 หมู่บ้าน
รวม 52,680 ครอบครัว 1,756 หมู่บ้าน

กิจกรรมเนื่องในวันสตรีสากล

ประจำปี 2559 องค์กรสตรี สมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนจังหวัด ทั่วประเทศ ร่วมกับ
ภาคส่วนต่าง ๆ จัดงานเพื่อแสดงพลัง ส่งเสริมบทบาท และสถานภาพของสตรี

กิจกรรมเนื่องในวันแม่แห่งชาติ

12 สิงหาคม 2559 อาทิ พิธีลงนามถวายพระพร วางพานพุ่มดอกมะลิถวายราชสักการะ
อบรมพัฒนาศักยภาพ มอบเกียรติบัตร

เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

องค์กรสตรีระดับภาค เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรสตรี มีการแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ และคัดเลือกครอบครัวเข้มแข็งดีเด่นระดับภาค ภาคละ 3 ครอบครัว
รวม 12 ครอบครัว เพื่อเข้ารับโล่รางวัลเชิดชูเกียรติ

ข้อมูลองค์กรสตรี

1. คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.)	74,780	คณะ
2. คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.)	7,124	คณะ
3. คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพสอ.)	878	คณะ
4. คณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.)	76	คณะ
5. คณะกรรมการพัฒนาสตรีภาค (กพสภ.)	4	คณะ
6. สมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนจังหวัด	34	คณะ
7. สมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย	1	คณะ



3. การดำเนินงานศูนย์ประสานงานอค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.)

กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้นำ กลุ่ม องค์กร ในชุมชน ได้ผนึกกำลังทำงานร่วมกัน ในรูปแบบของ เครือข่ายภาคประชาชน โดยใช้ชื่อ “ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชน” หรือ “ศอช.” มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2544 ปัจจุบันดำเนินงาน ภายใต้ชื่อ “ศูนย์ประสานงานองค์กรการชุมชน” และมี “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์กรการชุมชน พ.ศ. 2551” รองรับการทำงาน

ศอช. แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับ จังหวัด (ศอช.จ.) จำนวน 76 คณะ ระดับอำเภอ (ศอช.อ.) จำนวน 878 คณะ ระดับตำบล (ศอช.ต.) จำนวน 6,809 คณะ ในปี 2559 มีผลการดำเนินงานดังนี้

ผลการจัดระดับความเข้มแข็งขอ คอช.ต. ตามเกณฑ์การจัดระดับ 5 หมวด 23 ตัวชี้วัด สรุปได้ดังนี้

- ระดับเข้มแข็ง 1,244 แห่ง
- ระดับปานกลาง 3,578 แห่ง
- ระดับอ่อนแอ 1,987 แห่ง

ตัวอย่าง คอช.ต.ทรายขาว อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ ต้นแบบการแก้ไขปัญหามลพิษชุมชน

จากปัญหาปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นจนส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตคนทั้งตำบล นำมาสู่การจัดทำและผลักดันเป็นแผนงานสำคัญในแผนชุมชนระดับตำบล ภายใต้ชื่อแผนงาน “คนเกื้อกูลธรรมชาติ” ซึ่งคณะกรรมการ คอช.ต.ทรายขาว มีบทบาทในการหยิบยกเอาปัญหาสำคัญเร่งด่วนขึ้นมาแก้ไขโดยพยายามดึงความร่วมมือคนในชุมชนมาร่วมกันวางแผน แบ่งหน้าที่ กำหนดวิธีการดำเนินงานจนเกิดเป็นธนาคารขยะตำบลที่นอกเหนือจากการจัดการขยะ ยังสามารถสร้างรายได้ ทำให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีจิตสำนึกสาธารณะมากขึ้น รายได้ที่เกิดขึ้นนำไปจัดสวัสดิการชุมชนครอบคลุมเกิด แก่ เจ็บ ตาย และเสริมสร้างทักษะการจัดการขยะในครัวเรือน เมืองครัสตรี (กพสม.) เป็นกำลังหลักช่วยคัดแยกขยะโดยไม่คิดค่าแรง ในปี 2559 คอช.ต.ทรายขาวเป็นตำบลนำร่อง

ในการจัดตั้งธนาคารขยะ ซึ่งเป็น 1 ใน 12 วาระสำคัญของจังหวัดกระบี่ การดำเนินงานดังกล่าวส่งผลให้ คอช.ต.ทรายขาวเป็นที่รู้จัก ได้รับการยอมรับในฐานะเครือข่ายภาคประชาชนที่มีผลงานสร้างประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง



การดำเนินงานอาสาพัฒนา (อสพ.)



คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2508 มอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินโครงการอาสาพัฒนาชนบท โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างเยาวชนวัยหนุ่มสาวที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีให้มีอุดมการณ์และมีจิตอาสาเข้ามาเป็นผู้นำชุมชน เพื่อสานต่อภารกิจของชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่บ้านเกิด

**จบการศึกษาระดับปริญญาตรี
ขึ้นไป รุ่นละ 200 คน
ปฏิบัติงานในพื้นที่ 76 จังหวัด**

ให้มีความยั่งยืน ซึ่งอาสาพัฒนาเหล่านี้จะเป็นกลไกของกรมฯ ในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ต่อไป

ในปี 2559 มี อสพ. รุ่นที่ 68 ปฏิบัติงานอยู่ทุกจังหวัดทั่วประเทศ
ซึ่งมีผลงานตามภารกิจสำคัญที่กรมฯ มอบหมาย ดังนี้

1. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ “อสพ. 1 คน : 1 หมู่บ้าน” และถอดบทเรียนกระบวนการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบพร้อมจัดทำสื่อ Presentation เผยแพร่ประชาสัมพันธ์หมู่บ้าน



2. ส่งเสริมการสร้างชุมชนเกื้อกูลเพิ่มพูนน้ำใจ สร้างวิถีไทยสามัคคี โดยการเชิญชวนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในความรับผิดชอบสมัครเข้าร่วมโครงการ รวมทั้งติดตามและรายงานผลโดยมีผลในภาพรวม 2 ระดับ ได้แก่

2.1 ระดับหมู่บ้าน มีชุมชนสมัครเข้าร่วมโครงการ 1,437 ชุมชน ดำเนินการ 52,088 กิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 2,747,660 คน

2.2 ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการ 18,265 กิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 1,970,217 คน

สำหรับ อสพ. รุ่นที่ 69 ดำเนินการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ ณ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบ้านคลองหัวช้าง จังหวัดสระบุรี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในปี 2560



อสพ.ทุกคน ถือเป็นผลผลิตตามความมุ่งหวังของกรมฯ ในการสร้างนักพัฒนาภาคประชาชนรุ่นใหม่ ที่มีจิตอาสา มีใจรักและปรารถนาที่จะพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง



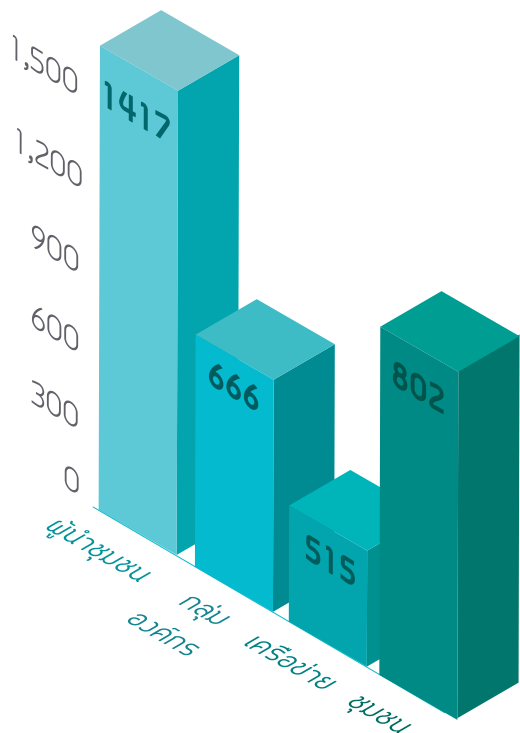
การดำเนินงาน ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน



กรมการพัฒนาชุมชน ได้ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) มาตั้งแต่ปี 2548 เพื่อให้เป็นเครื่องมือสำหรับผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน นำมาใช้ในการวิเคราะห์ประเมินตนเองเทียบกับคุณลักษณะมาตรฐานที่กำหนดไว้ วางแผนและดำเนินการพัฒนาศักยภาพของตนเอง

**ปี 2559 มีจำนวนผู้นำชุมชน
กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย และชุมชน
ที่ดำเนินงานตามระบบ มชช.
ทั่วประเทศ จำแนกตามประเภท
4 ประเภท ดังนี้**

**ประเภทผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย
และชุมชน ที่ดำเนินงานตามระบบ มชช.**



นอกจากนี้ กรมฯ มีการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในพื้นที่อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี โดยค้นหาผู้นำชุมชนที่มีจิตอาสา สมัครเข้ามาพัฒนาความรู้เชิงลึกเรื่อง ระบบ มชช. จำนวน 8 คน เรียกว่า “นักส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนาชุมชนภาคประชาชน” ทำหน้าที่เป็นแกนนำ รับสมัครคนในชุมชนที่สนใจเข้าสู่กระบวนการพัฒนาตนเองตามระบบ มชช. จำนวนรวม 24 คน

ซึ่งเป็นรูปแบบการพัฒนาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพราะนักส่งเสริมฯ สามารถที่จะเป็นต้นแบบเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้สมัคร มชช. ได้อย่างใกล้ชิด ทำให้กรมฯ ได้นักส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนาชุมชนภาคประชาชนที่จะร่วมกับพัฒนากรในพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ให้ประสบความสำเร็จต่อไป

ตัวอย่างผู้นำชุมชนที่ผ่านระบบ มชช. (Best Practice)

นางณภัทร จาตุรัส

คณะกรรมการ ศอช.ต.เหมืองใหม่

อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม



เป็นผู้ที่สมัครเข้าสู่ระบบ มชช. ด้วยคิดว่ามีความท้าทาย และใจที่มุ่งมั่น ยอมรับจุดด้อยของตนเอง รวมถึงเปิดใจที่จะปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น มีการวางแผนพัฒนาตนเองชัดเจน โดยมีเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนคอยเป็นที่ปรึกษา ส่งผลให้ผ่านการพัฒนาตามระบบ มชช. มีการพัฒนาภาวะผู้นำ หน่วยงานต่าง ๆ และคนในชุมชนให้การยอมรับ ได้รับโอกาส

นำการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการพัฒนาทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงยังได้นำแนวทาง มชช. ไปใช้ในการพัฒนาผู้นำชุมชนรุ่นใหม่ โดยนำตัวชี้วัดแต่ละด้านเปรียบเทียบและแนะนำให้พัฒนาตนเอง สังเกตพฤติกรรมโดยเมื่อพัฒนาได้ระดับหนึ่งแล้ว ก็จะชักชวนให้สมัครเข้าสู่ระบบ มชช. เพื่อพัฒนาตนเองต่อไป

การส่งเสริมการขับเคลื่อน การบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล



ชุมชนใดจะเข้มแข็งได้นั้น จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการชุมชน มีการคิดวิเคราะห์เรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชนผ่านกลไกของกระบวนการแผนชุมชน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน มีกิจกรรมเพิ่มคุณค่าทุนทางสังคมและเศรษฐกิจของคนในชุมชน ตลอดจนขยายเครือข่ายพันธมิตรออกไปในลักษณะการสร้างสัมพันธ์ร่วมกับชุมชนอื่น ๆ ด้วย ซึ่งส่งผลทำให้ชุมชนมีพัฒนาการในการบริหารจัดการที่มุ่งไปสู่การสร้างชุมชนเข้มแข็งอย่างเป็นระบบ

เมื่อกรมการพัฒนาชุมชนได้สนับสนุนให้ชุมชนใช้กระบวนการวางแผนชุมชนแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนมาระยะหนึ่ง ทำให้เห็นช่องว่างในกระบวนการบูรณาการแผนชุมชนระดับหมู่บ้านสู่ระดับตำบล ซึ่งยังไม่มีหน่วยงานใดเป็นเจ้าภาพหลักจัดทำแผนชุมชนระดับตำบลในลักษณะของการบูรณาการให้ครอบคลุมทุกมิติได้อย่างชัดเจน ด้วยเหตุนี้กรมฯ จึงส่งเสริมการขับเคลื่อนการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบลตั้งแต่ปี 2552 โดยส่งเสริมให้เครือข่ายภาคประชาชนระดับตำบล คือ ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) เป็นกลไกหลักในการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล ประสานเชื่อมโยงแผนชุมชนของแต่ละหมู่บ้านสู่แผนพัฒนาองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อนำปัญหาความต้องการของคนในชุมชนที่อยู่ในแผนชุมชนไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เกิดผลในทางปฏิบัติ และเกิดประโยชน์กับชุมชน โดยปี 2559 ยังคงมุ่งมั่นส่งเสริมการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบลผ่าน 3 กิจกรรมสำคัญ ดังนี้



1. จัดทำแนวทางการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล โดยให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และ ศอช.ต. ร่วมระดมความคิด ร่วมกำหนดรูปแบบและแนวทางในการขับเคลื่อนการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล

2. ส่งเสริมการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ ศอช.ต. ได้เป็นกลไกหลักในการเข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนกระบวนการแผนชุมชนระดับตำบล และสามารถร่วมเป็นทีมวิทยากรกระบวนการกับภาคีที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบลให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญสามารถเชื่อมโยงสู่แผนระดับต่าง ๆ

3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความสำเร็จการใช้ประโยชน์จากแผนชุมชน โดยสนับสนุนการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของ ศอช.ต. ตลอดจนแกนนำ

หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ กรรมการหมู่บ้าน (กม.) องค์กรสตรี กรรมการกลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ ในตำบล ผู้นำ อช./อช. เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพิ่มพูนทักษะการบูรณาการแผนชุมชน การใช้ประโยชน์จากแผนชุมชนในการบริหารจัดการชุมชนที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ผลการดำเนินงาน

1. ศอช.ต. ใน 4,750 ตำบล มีและใช้แนวทางในการขับเคลื่อนการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล

2. เกิดการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล จำนวน 4,750 ตำบล

3. ตำบลต้นแบบอย่างน้อย 90 ตำบล ได้นำเสนอรูปธรรมของการใช้ประโยชน์จากแผนชุมชนระดับตำบล

4. กรรมการ ศอช.ต. อย่างน้อย 2,295 คน มีความเข้าใจในการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล และการใช้ประโยชน์จากแผนชุมชนในการบริหารจัดการชุมชนเพิ่มขึ้น



ตัวอย่างผลสำเร็จเชิงรูปธรรม (Best Practice)

ศอช.ต.หาดพันไกร

อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร

สามารถประสานเชื่อมโยงแผนชุมชนระดับตำบลจนได้รับสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการส่งเสริมการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองจันทร์หอม จำนวน 500,000 บาท เกิดเป็นกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ทำปุ๋ยอินทรีย์ แปลงผักสวนครัว เลี้ยงไก่และปลุกมะนาว



การพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชน



ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ถือเป็นเครื่องมือที่กรมการพัฒนาชุมชนส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลข่าวสาร เสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมถึงสร้างความผูกพันระหว่างคนในชุมชนมาตั้งแต่ปี 2551

ปัจจุบันมีศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่ใช้งบประมาณของกรมฯ จำนวน 904 แห่ง และที่จังหวัดดำเนินการ จำนวน 449 แห่ง รวม 1,353 แห่ง มีผลการจัดระดับดังนี้

ระดับดี 601 แห่ง

ระดับพอใช้ 633 แห่ง

ระดับต้องปรับปรุง 119 แห่ง

ปี 2559 กรมฯ ดำเนินการพัฒนา ศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่มีศักยภาพให้เป็นศูนย์เรียนรู้ ชุมชนสมบูรณ์แบบ จำนวน 76 แห่ง ใน 76 จังหวัด และยกระดับศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่อยู่ ระดับพอใช้และต้องปรับปรุง รวม 752 แห่ง เพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนา

หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและสนับสนุน การสร้างสมาชิกชุมชนในปี 2560 โดยปรับปรุง ข้อมูลและองค์ความรู้ของชุมชนให้มีความ หลากหลาย จัดการฐานการเรียนรู้ให้มีความ สมบูรณ์ พร้อมรับการศึกษาดูงาน

ตัวอย่าง ศูนย์เรียนรู้ชุมชนสมบูรณ์แบบ บ้านห้วยหิน จังหวัดมหาสารคาม (Best Practice)



กิจกรรม

กำหนดปฏิทินกิจกรรมการเรียนรู้รายเดือน

เชื่อมโยงเครือข่ายกับศูนย์เรียนรู้ฯ แห่อื่น

จัดเวทีสร้างองค์ความรู้ใหม่และกิจกรรมต่อยอด

เพิ่มคำอวดความรู้ชุมชน เช่น จัดทำหลักสูตรฝึกอบรม

หนึ่งในตัวอย่างการสร้างกระบวนการ เรียนรู้ของชุมชนที่ประสบความสำเร็จ โดยขับเคลื่อนด้วยทุนทางทรัพยากร ภูมิปัญญา และศักยภาพของชุมชน กิจกรรมที่ดำเนินการ มีทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ภายในและภายนอกศูนย์ฯ เช่น กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ธนาคารข้าว ธนาคารหมู่บ้าน โรงสีข้าวชุมชน บั๊มน้ำมัน กลุ่ม ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ศูนย์สาธิตการตลาด และ เศรษฐกิจพอเพียง โดยที่ผ่านมามีผู้สนใจ

มาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้ศูนย์แห่งนี้ เป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่มีชีวิต คือ คณะกรรมการศูนย์ฯ และคนในชุมชน ให้ความร่วมมือ ร่วมวางแผนพัฒนา และให้ ความสำคัญกับการขับเคลื่อนกิจกรรมภายใน ศูนย์ฯ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เมื่อปลายปี 2559 กรมฯ ได้กำหนดเปลี่ยนชื่อ “ศูนย์เรียนรู้ ชุมชน” เป็น “ศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

โครงการสร้างชุมชนเกื้อกูล เพิ่มพูนน้ำใจ สร้างวิถีไทยสามัคคี



กระทรวงมหาดไทยมอบโครงการสร้างชุมชนเกื้อกูล เพิ่มพูนน้ำใจ สร้างวิถีไทยสามัคคี ให้เป็นของขวัญปีใหม่แก่ประชาชน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2558 โดยน้อมนำหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มาประยุกต์ใช้ได้แก่ ปวงประชา “รู้ รัก สามัคคี”

และนำกระบวนการ “ประชารัฐ” มาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ซึ่งได้ลงนาม MOU ระหว่าง 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรมการพัฒนาชุมชน เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2559 โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

หลักการทำงาน

หลักการมีส่วนร่วมในรูปแบบ “ประชารัฐ”

ภาครัฐ

หน่วยงานราชการ
พช./ปค./สก.

ภาคเอกชน

บริษัท ห้างร้าน
ที่ประสงค์จะช่วยเหลือ
สังคม (CSR)

ภาคประชาชน

1. คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)
2. ผู้นำ อช./อข.
3. ผู้นำชุมชน
กลุ่มองค์กรเครือข่าย
ชุมชน/อาสาสมัคร

การทำงานเชิงบูรณาการ

ดำเนินการผ่าน 6 กิจกรรมเกื้อกูล



เป้าหมายการดำเนินงาน 2 ระดับ ดังนี้

> ระดับหมู่บ้าน : อำเภอละ 1 ชุมชน/หมู่บ้าน รวมจำนวน 878 ชุมชน/หมู่บ้าน

> ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : 7,745 แห่ง ๆ ละ 2 กิจกรรม

รวมไม่น้อยกว่า 15,000 กิจกรรม

ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

> ระดับหมู่บ้าน : ชุมชนสมัครเข้าร่วมโครงการ 1,437 ชุมชน

> ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ดำเนินการ 18,265 กิจกรรม

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 1,970,217 คน

ตัวอย่างชุมชนเกื้อกูลเป้าหมายที่มีผลงานน่าสนใจ (Best Practice)

บ้านเขาดินวนา หมู่ที่ 13 ตำบลซับใหญ่ อำเภอซับใหญ่ จังหวัดชัยภูมิ กับกิจกรรม “เปลี่ยนกองขยะให้เป็นกองบุญ” จัดตั้งกองทุนชุมชนสวัสดิการจากขยะ โดยให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะแก่ครัวเรือน นำขยะเปียกมาทำน้ำหมักชีวภาพ ส่วนขยะแห้งและขยะรีไซเคิล บริจาคให้ธนาคารขยะ ทุกสัปดาห์จะมีการลงแขกคัดแยกและจำหน่ายขยะ ซึ่งสมาชิกจะได้รับความคุ้มครองนับจาก 30 วันที่บริจาคขยะชิ้นแรก และจะได้รับสวัสดิการครอบคลุม เกิด แก่ เจ็บ ตาย และที่สำคัญยังเป็นการกระตุ้นให้คนในชุมชน

เชิงคุณภาพ



เกิดความสามัคคี มีระเบียบวินัย และรักษาสภาพแวดล้อมของส่วนรวม

เชิงสังคม

เกิดการพลิกฟื้นความร่วมมือ การดูแลช่วยเหลือกันภายใน
ชุมชน ทำให้ชุมชนกลับมามีความร่มเย็น รักสามัคคี ซึ่งจะเป็นรากฐาน
ของความเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน



โครงการสานพลังชุมชน เพื่อพ่ออย่างพอเพียง สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน



ภายใต้ข้อตกลงความร่วมมือ (MOU)
ระหว่างกรมการพัฒนาชุมชน
กับ บริษัทการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

กรมการพัฒนาชุมชนลงนามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับ บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2559 กำหนดดำเนินการโครงการสานพลังชุมชน เพื่อพ่ออย่างพอเพียง สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชน กลุ่ม องค์กร และเครือข่ายองค์กรชุมชน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตและพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ภายใต้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาคี กำหนดเป้าหมายดำเนินการในพื้นที่ชุมชนรอบสนามบินของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) 3 จังหวัด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดตราด และจังหวัดสุโขทัย ดำเนินการระหว่างมิถุนายน - ธันวาคม 2559

การเตรียมความพร้อม

การขับเคลื่อนภารกิจ

การขับเคลื่อนภารกิจ

● สร้างทีมงาน

สนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรม ประกอบด้วย

- เจ้าหน้าที่ พช. (ส่วนกลาง จังหวัด อำเภอ)
- เจ้าหน้าที่บริษัทฯ ส่วนกลางและสนามบิน พร้อมกำหนดแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน

● สื่อสารสร้างการรับรู้กับ

หน่วยงาน และผู้เกี่ยวข้อง ที่ระดับจังหวัด อำเภอ หมู่บ้าน

● วิเคราะห์สถานการณ์ชุมชน

● จัดทำแผนชุมชนและจัดทำโครงการเสนอ

● ดำเนินโครงการตามที่ได้รับการสนับสนุน

● ทีมงานส่วนกลาง

ลงพื้นที่รับฟังแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนภาครัฐ เอกชน และชุมชนรอบสนามบิน

● ทีมงานในพื้นที่เป็นที่ปรึกษาโครงการ

ผลเชิงเศรษฐกิจ :

ในภาพรวมมีการสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน อัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นและภายนอกสู่ตลาดของสายการบิน บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

เช่น OTOP ขึ้นเครื่อง และจำหน่ายในร้านค้า สนามบิน ทั้งนี้ ชุมชนได้จัดทำโครงการบรรจุในแผนชุมชนและเสนอต่อบริษัทซึ่งได้รับงบประมาณและเริ่มดำเนินการแล้ว ดังนี้

โครงการในพื้นที่ รอบสนามบิน สมุทร

โครงการตามแผนพัฒนา

- ทำขนมทอฟฟี่กะทิ สมาชิก 20 คน
- อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีกลองยาว สมาชิก 37 คน
- เพาะเลี้ยงเห็ดแครง สมาชิก 20 คน

โครงการในพื้นที่ รอบสนามบิน ตราด

- สร้างโรงเรือนการเพาะเห็ด สมาชิก 29 คน
- ผลิตดอกไม้จันทน์ สมาชิก 30 คน
- ซื่อเครื่องผสมปุ๋ย สมาชิก 50 คน

โครงการในพื้นที่ รอบสนามบิน สุโขทัย

- พัฒนาเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงเกษตร
เตรียมจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เชิงเกษตร ประกอบด้วย
5 ฐานเรียนรู้

ผลเชิงสังคม :

1. เกิดปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างคนในชุมชนกับสนามบิน
2. ทัดกันคิดต่อกันระหว่างชุมชนกับสนามบินพัฒนาไปในเชิงบวก
3. คนในชุมชนเป้าหมายมีการปรับเปลี่ยนความเชื่อในเชิงลบแบบเดิมที่มีต่อสนามบิน
4. สนามบินมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาและความต้องการของชุมชนผ่านการทำกิจกรรมชุมชนร่วมกันอย่างต่อเนื่อง



เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเป็นการยกระดับรายได้ของประชาชนที่อยู่ในระดับเศรษฐกิจฐานรากให้เพิ่มขึ้น โดยใช้ทุนชุมชนที่มีอยู่ในชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งทุน และนำทุนที่มีอยู่มาสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้อย่างมั่นคง ด้วยการพัฒนา ผู้ผลิตผู้ประกอบการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมช่องทางการตลาดให้มีศักยภาพ เพื่อเพิ่มคุณค่า และมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์



ภารกิจภูมิปัญญาก้องกิ้น ยกระดับไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปี 2559



ด้านข้อมูล
และภูมิปัญญา

ด้านการพัฒนา
ผลิตภัณฑ์

ด้านการพัฒนา
ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

ด้านการส่งเสริม
ช่องทางการตลาด



1. โครงการลงทะเบียนเป็นผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP
2. โครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2559
3. โครงการพัฒนาหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว
4. โครงการลานสืบสานภูมิปัญญาไทย



1. โครงการเพิ่มขีดความสามารถเครือข่ายผลิตภัณฑ์ OTOPสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ (CQD)
3. การพัฒนาเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOPสู่สากล (PSO)
4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรม OTOP



1. เพิ่มประสิทธิภาพผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ด้านการจัดทำแผนธุรกิจ
2. โครงการโรงเรียน OTOP (สถาบันส่งเสริมความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น : OTOP Academy)



1. ตลาดคลองผดุงกรุงเกษม
2. OTOP City 2015
3. OTOP Midyear 2016
4. ศิลปาชีพประทับใจไทย OTOP ก้าวไกลด้วยพระบารมี
5. โครงการ OTOP ภูมิภาค
6. โครงการ OTOP TO THE TOWN
7. OTOP สานสัมพันธ์สองแผ่นดิน
8. OTOP TRADER

โครงการลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ปี 2557 – 2558



การลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ปี 2557 – 2558 มีผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่มาลงทะเบียน จำนวน 40,694 กลุ่ม/ราย และผลิตภัณฑ์ จำนวน 83,538 ผลิตภัณฑ์ เมื่อนำข้อมูลการลงทะเบียนมาวิเคราะห์จำแนกใน 4 ประเด็นคือ 1) ที่มาของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP (รายเดิม/ใหม่) 2) ประเภทของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP 3) ประเภทผลิตภัณฑ์ และ 4) จำแนกผลิตภัณฑ์ตามหลัก Quadrant สรุปได้ดังนี้

1. ที่มาของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP

ที่มาของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เป็นผู้ประกอบการรายเดิม มากกว่า รายใหม่ คิดเป็น ร้อยละ 47.07 และ 52.93 ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางดังนี้

ที่	ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP	ข้อมูลใหม่	
		จำนวน	ร้อยละ
1	รายเดิม	21,538	52.93
2	รายใหม่	19,156	47.07
	รวม	40,694	100.00



2. ประเภทของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP

ประเภทผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ส่วนใหญ่เป็นประเภทกลุ่มผู้ผลิตชุมชน รองลงมาเป็นผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว และผู้ผลิตวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คิดเป็นร้อยละ 61.99, 36.50 และ 1.51 ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางดังนี้

ที่	ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP	ข้อมูลใหม่	
		จำนวน	ร้อยละ
1	กลุ่มผู้ผลิตชุมชน	25,227	61.99
2	ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว	14,853	36.50
3	ผู้ผลิตวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	614	1.51
	รวม	40,694	100.00

3. ประเภทผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก รองลงมา คือ 1) ประเภทอาหาร 2) ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย 3) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร และ 4) ประเภทเครื่องดื่ม น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.90, 30.50, 22.02, 12.46 และ 4.12 ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางดังนี้

ที่	ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP	ข้อมูลใหม่	
		จำนวน	ร้อยละ
1	อาหาร	25,483	30.50
2	เครื่องดื่ม	3,440	4.12
3	ผ้าและเครื่องแต่งกาย	18,392	22.02
4	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	25,815	30.90
5	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	10,408	12.46
รวม		83,538	100.00

การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2559 (OTOP Product Champion : OPC)



การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทยปี พ.ศ. 2559 กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการคัดสรรฯ จำนวน 2 รอบ โดยรอบที่ 1 ดำเนินการระหว่างวันที่ 17 - 26 พฤษภาคม 2559 ณ ศูนย์ประชุมธรรมศาสตร์ รังสิต และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร และรอบที่ 2 ดำเนินการระหว่างวันที่ 19 - 23 กันยายน 2559 ณ ที่ตั้งหน่วยงานของคณะทำงานพิจารณา ค่าคะแนนแต่ละประเภท และกรมการพัฒนาชุมชน

ผลการดำเนินการคัดสรรฯ มีผู้ผลิต
ผู้ประกอบการ OTOP ส่งผลิตภัณฑ์ OTOP
เข้าคัดสรรฯ ทั้งสิ้นจำนวน 15,686 ผลิตภัณฑ์
ผลการจัดระดับดาว จำนวน 14,667 ผลิตภัณฑ์
รายละเอียดดังนี้



ผลการคัดสรรหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ปี 2559 ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ลงทะเบียนเข้าคัดสรร จำนวน 15,686 ราย							
ที่	ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP	ระดับดาว					รวม
		1	2	3	4	5	
1	ประเภทอาหาร	172	420	748	1,602	1,038	3,980
2	ประเภทเครื่องดื่ม	1	19	79	330	191	620
3	ประเภทผ้า และเครื่องแต่งกาย	11	260	1,152	1,815	735	3,973
4	ประเภทของใช้ ของตกแต่ง และของที่ระลึก	120	1,418	1,899	883	289	4,609
5	ประเภทสมุนไพร ที่ไม่ใช่อาหาร	132	175	335	589	254	1,485
	รวม	436	2,292	4,213	5,219	2,507	14,667

หมายเหตุ : ผลิตภัณฑ์ที่ส่งเข้าคัดสรรแต่ไม่ได้รับการจัดระดับดาว จำนวน 1,019 ผลิตภัณฑ์

1. รอใบมาตรฐาน จำนวน 982 ผลิตภัณฑ์
2. ใบมาตรฐานผิดประเภท จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์
3. ใบมาตรฐานไม่ผ่าน จำนวน 55 ผลิตภัณฑ์
4. ไม่นำส่งผลิตภัณฑ์ จำนวน 13 ผลิตภัณฑ์
5. ไม่สามารถจัดระดับดาวได้ จำนวน 18 ผลิตภัณฑ์

โครงการพัฒนาหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว



การดำเนินงานหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว กรมการพัฒนาชุมชน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาของคนภายในและภายนอก ชุมชน ตลอดจนสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับชุมชนได้อย่างครบ วงจร ปัจจุบันมีการดำเนินงานหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 93 หมู่บ้าน ใน 63 จังหวัด โดยดำเนินการ ในพื้นที่ภาคใต้ จำนวน 18 หมู่บ้าน ใน 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 29 หมู่บ้าน ใน 17 จังหวัด ภาคเหนือ จำนวน 22 หมู่บ้าน ใน 15 จังหวัด และภาคกลาง จำนวน 24 หมู่บ้าน ใน 20 จังหวัด หมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือกเป็นหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2559 จำนวน 19 หมู่บ้าน ใน 19 จังหวัด ดังนี้





1. จ.สกลนคร
2. จ.นครนายก
3. จ.ปทุมธานี
4. จ.แพร่
5. จ.ขอนแก่น
6. จ.ประจวบคีรีขันธ์
7. จ.น่าน
8. จ.บุรีรัมย์
9. จ.สมุทรสาคร
10. จ.นครศรีธรรมราช
11. จ.เลย
12. จ.ราชบุรี
13. จ.สุรินทร์
14. จ.อุบลราชธานี
15. จ.สุราษฎร์ธานี
16. จ.สุโขทัย
17. จ.ตรัง
18. จ.สตูล
19. จ.แม่ฮ่องสอน



บ้านนาหัวช้าง

หมู่ที่ 4 ตำบลพรณานิคม

อำเภอพรณานิคม จังหวัดสกลนคร



**“ร่ำรอยอารยธรรมและแหล่งธรรมะ
ที่ประดิษฐานพระอาจารย์ฝั้น พระธาตุโพนทอง
และยี่หวักไวยของวิถีไทอันงดงาม”**

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น	แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
• ขนมนางเล็ด • ผ้าคราม • เสื้อทอบ้านหนองหวาย • กระติบข้าว	• พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร (วัดป่าอุดมสมพร) • พระธาตุโพนทอง



บ้านดง

หมู่ที่ 1 ตำบลสาริกา

อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก



**“ชุมชนที่ถูกโอบล้อมด้วยขุนเขา ละลานตากับธรรมชาติที่เขียวชอุ่ม
และเพลิดเพลินขึ้นน้ำตกสาริกา”**

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น	แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
• เหง้าไม้ไผ่แกะสลัก/โคมไฟไม้ไผ่ • ผลไม้แปรรูป กล้วยฉาบ เผือกฉาบ • กระถานเซรามิก	• อุทยานแห่งชาติวังตะไคร้ • น้ำตกสาริกา • น้ำตกนางรอง • เขื่อนขุนด่านปราการชล



บ้านตลาดระแหง

หมู่ที่ 4 ตำบลระแหง
อำเภอตลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี



“วิถีเลียบสอฝั้วคลอกรายล้อมด้วยบ้านไม้แบบโบราณ
เป็นตลาดขายสินค้าของคนในชุมชนที่มีอายุนับร้อยปี”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น	แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
• เมี่ยงคำ • ขนมทองหยิบ ทองหยอด	• ตลาดร้อยปีระแหง • ร้านขายยาโบราณ • พิพิธภัณฑ์ของเก่าเล่าตำนานชุมชน • ศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP



บ้านพระธาตุช่อแฮ

หมู่ที่ 11 ตำบลช่อแฮ
อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่



“สถานที่ประดิษฐานพระธาตุช่อแฮ ศิลปะแบบเขี้ยวแสน
พระอารามหลวงวัดคู่บ้านคู่มือของชาวเมืองแพร่”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น	แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
• ผ้าตีนมื่อ • น้ำผึ้ง	• วัดพระธาตุช่อแฮ พระอารามหลวง • สวนรุกขชาติช่อแฮ • วัดพระธาตุดอยเล็ง



บ้านใหม่ศรีสุข

หมู่ที่ 12 ตำบลคำม่วง

อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น



“ภูมิปัญญาจากฐานสู่ฐานในการปรุงแต่งอาหาร
จากไก่สายพันธุ์เฉพาะ ให้มีความเลิศรสได้ดังไปทั่วสารทิศ
ที่รู้จักกันดีในชื่อ ไก่ย่างเขาสวนกวาง”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น

- ไก่ย่างเขาสวนกวาง

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

- สวนสัตว์เขาสวนกวาง
- วัดพระพุทธรูปเขาน้อย
- วัดตาตฟ้า ถ้ำกินรี



บ้านห้วยตาลแกว

หมู่ที่ 5 ตำบลสามร้อยยอด

อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์



“ชุมชนโบราณ รายล้อมด้วยแมกไม้บนนาพันธุ
เทือกเขาและเกาะนมสาวที่เลื่องชื่อ”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น

- น้ำว่านหางจระเข้
- น้ำมันมะพร้าว
- ไม้กวาดก้านมะพร้าว

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

- ชายทะเลสามร้อยยอด
- เขาตินสอ
- เขานมสาว
- ถ้ำพระยานคร

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ



บ้านอาฮง

หมู่ที่ 3 ตำบลโคสี
อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ



“ชุมชนที่สืบเชื้อสายจากเมืองหมอกแห่งทุ่งเชียงคำ
สู่ใจกลางชายฝั่งแม่น้ำโขง บ้านอาฮง เป็นชัยภูมิแห่งความ
อุดมสมบูรณ์ด้วยพันธุ์ปลานานาชนิดแห่งลุ่มแม่น้ำโขง”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น	แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
- จักสานจากต้นกก “หมวก กระเป๋า กระจาด เสื้อผ้า”	- วัดอาฮงศิลาวาส - แก่งอาฮง สะดือแม่น้ำโขง



บ้านเจริญสุข

หมู่ที่ 12 ตำบลเจริญสุข
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์



“ถิ่นภูเขาไฟที่หลับสนิท แหล่งประดิษฐานเสมาอายุพันปี
รายล้อมด้วยทุ่งดอกกระเจียว อุดมด้วยเห็ดป่านานาชนิด”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น	แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
- ผ้าภูอัคนี (ผ้าย้อมดินภูเขาไฟ) “ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ ผ้าขาวม้า - เสื้อผ้าสำเร็จรูป” - ผ้าไหม	- ป่าเขาอังคาร - วัดเขาพระอังคาร ชมใบเสมาโบราณอายุ - ราว 1,000 ปี



บ้านสันดาป

หมู่ที่ 3 ตำบลพันท้ายนรสิงห์
อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร



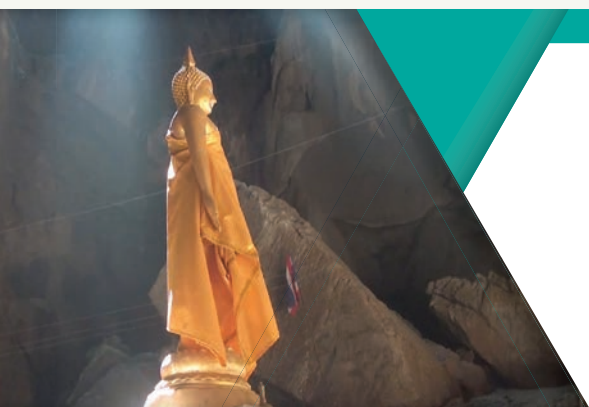
“ดินแดนแห่งความซื่อสัตย์จงรักภักดี ชื่อนักท่องเที่ยวจะได้ซึมซับ
และขอรับพรจากศาลเจ้าพ่อพันท้ายนรสิงห์ และลิ้มชิมรสอาหารสดจากทะเล
ชุมชนที่ยังคงไว้ซึ่งวิถีชาวเลที่เรียบง่ายสุขใจทุกครั้งที่ได้มาเยือน”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น

- ชาใบขลุ่ย
- ตักตาตินปั่น

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

- ศาลพันท้ายนรสิงห์
- ตลาดริมคลองพ่อพันท้ายนรสิงห์



บ้านนาเสน

หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านเกาะ
อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช



“ตามรอยประวัติศาสตร์ พระเจ้าตากสินมหาราช ชุมชนแห่งโบราณสถาน
ตื่นตะลึงกับความหลากหลายของผ้าที่มีมากกว่า 200 ผ้า”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น

- สมุนไพร
- น้ำผึ้ง สละ และเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ
- จักสานเส้นพลาสติก
- ไม้จำปา • ผ้าบาติกสำเร็จรูป

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

- วัดเขาขุนพนม ถ้ำเขาขุนพนม (ถ้ำพระเจ้าตาก) โบสถ์มหาอุด
- พระตำหนักสมเด็จพระสังฆราช
- พระตำหนักเมืองนคร



บ้านน้อย ตำบลเชียงคน อำเภอเชียงคน จังหวัดเลย



“หมู่บ้านที่มีความงดงามขอหาดทรายที่ถูกตกแต่งเรียบร้อย
ไปด้วยก้อนหิน ดุจมีพื้นพรมปูลาด เชิญชวนให้ได้เที่ยวชม
ตามธรรมชาติของหมู่บ้านแห่งนี้”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น	แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
- มะพร้าวแก้วเบญจรงค์ - มะพร้าวแก้ว - เสื้อเชิ้ตสุภาพบุรุษ	- แก่งคุดคู้ - วัดท่าแขก - ภูทอก - รอยพระพุทธรบาทภูควายเงิน



บ้านวัดปรกเจริญ หมู่ที่ 6 ตำบลหลวง อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี



“ขอพรหลวงพ่อด่าง เยี่ยมชมวิถีริมน้ำ ชมการค้าขาย
ลอยล่องบนเรือ ลองลิ้มชิมรสของอาหารคาวหวาน
จากน้ำตาลมะพร้าว”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น	แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
- ข้าวทอดกระเทียมทอง - น้ำตาลมะพร้าว - น้ำมะม่วงหาวมะนาวโห่	- วิหารหลวงพ่อด่าง วัดปรกเจริญ - อุทยานมัจฉา วัดปรกเจริญ - ตลาดน้ำดำเนินสะดวก



บ้านตากกลาง

ตำบลกระโพ

อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์



“เชื่อมโยงความงดงามของสายสัมพันธ์ระหว่างคนกับช้าง เรียนรู้วัฒนธรรม
ชาติพันธุ์ชาวกูย เพิ่มเติมความรู้ ความเชื่อ ศรัทธา ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ก่อให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีความหมายล้ำค่า”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น

- เครื่องประดับจากช้าง
- ตะขอช้าง

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

- ศูนย์ศึกษาจังหวัดสุรินทร์
- วัดทะลุ



บ้านปากกะหลาง

หมู่ที่ 6 ตำบลสองคอน

อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี



“ท่องเที่ยวหมู่บ้านริมโขง เชื่อมโยงตำนานเล่าขานหาดสลึง
กับความงดงามริมฝั่งแม่น้ำโขง ส่องเรือเที่ยวชม
ความมหัศจรรย์ทางธรรมชาติ”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น

- ผ้าขาวม้า ผ้าฝ้ายทอมือ
- ตะกร้าไร่ไซเคิล จากกระป๋องเครื่องดื่ม

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

- ปากบ้อง จุดแคบที่สุดของลำน้ำโขง
- หาดสลึง
- ผาวัดใจ
- หาดหงส์
- สามพันโบก



บ้านวังศิลาดีเรกสาร

ตำบลเพิ่มพูนทรัพย์

อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี



“เชิญชวนท่านลอมลิมขมรส ผลไม้ขึ้นชื่อ สดจากต้น
เด็ดได้ด้วยมือคุณ เทียวธรรมชาติ ริมคลองฉวาง
รับประทานสะดวก พักทอถิ่นที่มีความอร่อยในระดับสากล”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น	แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
- น้ำผึ้งวังศิลา - สะตอดอง - เงาะอบแห้ง	- สวนผลไม้ตามฤดูกาล (มิถุนายน - สิงหาคม) - ชมป่าชุมชน ชมธรรมชาติ - ชมบรรยากาศและเล่นน้ำริมคลองฉวาง



บ้านเกาะน้อย

หมู่ที่ 5 ตำบลหนองอ้อ

อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย



“ดินแดนที่มีทรัพยากรในดิน มีภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านเครื่องปั้นดินเผา ที่มีความวิจิตรงดงาม
หมู่บ้านที่คนชอบเรื่องราวในประวัติศาสตร์ไม่ควรพลาด”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น	แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
เครื่องปั้นดินเผา เครื่องสังคโลก	- ศูนย์ศึกษาและอนุรักษ์เตาสังคโลก - อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย



บ้านควนสวรรค์

หมู่ที่ 8 ตำบลนาหมื่นศรี
อำเภอनाโยง จังหวัดตรัง



“หรร้อยแรงกับการผจญภัยในถ้ำเขาช้างหาย ผ่อนคลายสายตา
กับการเดินป่าพรุลาแพ้ว เน้นๆ กับมนต์เสน่ห์แห่งผ้าทอนาหมื่นศรี
ที่นี้บ้านควนสวรรค์”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น

- ผ้าทอนาหมื่นศรี

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

- ถ้ำเขาช้างหาย
- วัดควนสวรรค์
- พรุลาแพ้ว
- พิพิธภัณฑ์ผ้าทอนาหมื่นศรี



บ้านควนดินดำ

หมู่ที่ 9 ตำบลปาล์มพัฒนา
อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล



“หลากหลายกิจกรรมที่ท่านสามารถร่วมสนุก
มีความสุขกับธรรมชาติ ต่อมไม่พลาดเรียนรู้วิถีคนป้าชาไก
ต๋อวซื่อกลับบ้านให้ได้นะตุ๊กตาเซมัว”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น

- ตุ๊กตาเซมัว
- สมุนไพรหัวไฉ่เหล็ก

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

- พิพิธภัณฑ์บ้านรากไม้
- ถ้ำภูผาเพชร
- น้ำตกวังใต้หนาน
- ล่องแก่งแหล่งชมธรรมชาติ



บ้านแม่สะงา

หมู่ที่ 2 ตำบลหมอกจำแป่
อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน



“บำบัดผิวเสีย บำรุงผิวพรรณ จากโคลนธรรมชาติ แช่น้ำฟ่อนคลาย
ความเครียดจากบ่อโคลนแม่สะงา ท่ามกลางธรรมชาติและกลิ่นอาย
ของวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่”

ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่โดดเด่น	แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ
• ภูโคลน “โคลนพอกหน้า สบูโคลน โลชั่น น้ำแร่”	• ศาลเจ้าเมืองชุมชนบ้านแม่สะงา • เข่งวานปลีกชุมชนบ้านแม่สะงา • ภูโคลน • อ่างเก็บน้ำห้วยโป่งอ่อน

สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.thaitambon.com/otopvillage



โครงการลานสืบสานภูมิปัญญาไทย



การสืบสานภูมิปัญญาไทย เป็นการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและชุมชนของตนเองไว้เพื่อให้ คนรุ่นหลังและลูกหลานเกิดความภาคภูมิใจ ในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน และให้คงอยู่คู่ชุมชน ต่อไป กรมการพัฒนาชุมชนจึงได้ส่งเสริมให้ชุมชน เล็งเห็นถึงความ สำคัญและเกิด ความตระหนัก ในการอนุรักษ์ สืบสาน และ เผยแพร่

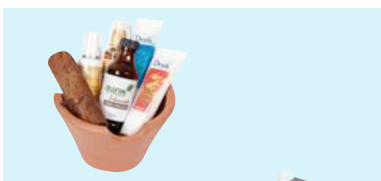


ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนของตน โดยให้ชุมชน จัดเก็บและบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ แล้วนำมา เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ otoptoday.com เพื่อเผยแพร่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นดังกล่าว ให้เป็นที่รู้จักและเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาด ของผลิตภัณฑ์ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอีกทางหนึ่ง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ได้จัดทำโครงการ ลานสืบสานภูมิปัญญาไทยและประกวดชุมชน แห่งการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดับประเทศขึ้น โดยมีภูมิปัญญาที่ได้รับรางวัล จำนวน 8 ภูมิปัญญา ดังนี้

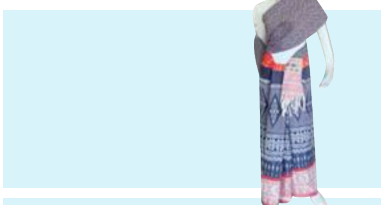




1. ภูมิปัญญาของชาวไทยโบราณ (จักสานจอบ)
บ้านต้นโพธิ์ ตำบลนางรำ อำเภอบางปะหัน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



2. ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย
บ้านคลองตะเฒ่า ตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมืองจันทบุรี
จังหวัดจันทบุรี



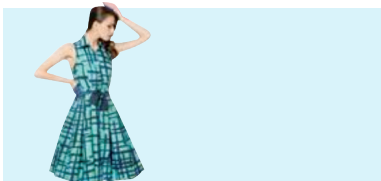
3. ภูมิปัญญาทอผ้าชนิดไหมลายสายธาร
นาเคียงรวงย้อมสายบัวแดง
บ้านโนนกอก ตำบลหนองนาคำ อำเภอเมืองอุดรธานี
จังหวัดอุดรธานี



4. ภูมิปัญญาผ้าไหมมัดหมี่ทอสีธรรมชาติลายรอยยิ้มสยาม
บ้านดอนข่า ตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น



5. ภูมิปัญญาน้ำพริกกุ้งเสียบภูเก็ต
บ้านเมืองใหม่ ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอกกลาง จังหวัดภูเก็ต



6. ภูมิปัญญาผ้าบาติกปะเต๊ะโบราณ
บ้านบางนาค ตำบลบางนาค อำเภอเมืองนราธิวาส
จังหวัดนราธิวาส



7. ภูมิปัญญาผ้าหม้อห้อม
บ้านทุ่งไธสง ตำบลทุ่งไธม์ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่



8. ภูมิปัญญาแผ่นภาพดุนลายชุมชน
วัดศรีสุพรรณ ตำบลหายยา อำเภอเมืองเชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่

การพัฒนาผลิตภัณฑ์



โครงการเพิ่มขีดความสามารถ เครือข่ายผลิตภัณฑ์ OTOP สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ OTOP มีอยู่จำนวนมาก อาทิ ผลิตภัณฑ์ OTOP เกี่ยวกับสมุนไพร อาหาร ออร์แกนิก ฮาลาล นวัตกรรม และสุราชุมชน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของกลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP ประเภทต่าง ๆ จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีมาตรฐาน การพัฒนาชุมชนเห็นถึงความสำคัญของการรวมตัวกันของผู้ประกอบการ OTOP ในแต่ละกลุ่มผลิตภัณฑ์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน และสร้างพลังความร่วมมือด้านการจัดหาวัตถุดิบ การวิจัย การออกแบบ การบริหาร คุณภาพมาตรฐาน การพัฒนาบุคลากรด้านการตลาดและการแข่งขันระดับต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงธุรกิจ ทำให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ในปี 2559 กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินกิจกรรม ดังนี้



1. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มขีดความสามารถเครือข่ายผลิตภัณฑ์ OTOP
2. พัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านบรรจุภัณฑ์และยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ จำนวน 160 ผลิตภัณฑ์ โดยสนับสนุนงบประมาณให้กลุ่มฯ นำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ แบ่งตามประเภทดังนี้

- 2.1 ประเภทสมุนไพร จำนวน 23 ผลิตภัณฑ์
- 2.2 ประเภทอาหาร จำนวน 23 ผลิตภัณฑ์
- 2.3 ประเภทออร์แกนิก จำนวน 23 ผลิตภัณฑ์
- 2.4 ประเภทฮาลาล จำนวน 24 ผลิตภัณฑ์
- 2.5 ประเภทนวัตกรรม จำนวน 34 ผลิตภัณฑ์
- 2.6 ประเภทสุราชุมชน จำนวน 33 ผลิตภัณฑ์

โครงการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ (Creative Quality Development : CQD)

ปัจจุบันผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ได้รับความสนใจจากผู้บริโภคและภาคธุรกิจจำนวนมาก เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นและมีคุณภาพมาตรฐาน อีกทั้งรัฐบาลยังให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนในระดับฐานรากได้อย่างเป็นรูปธรรม ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงสภาพปัจจัยทางสังคมมากมาย ที่ส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์ OTOP ทำให้ผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ต้องปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพของผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีลักษณะตามความต้องการของผู้บริโภค โดยให้สถาบันการศึกษาซึ่งมีนักศึกษาที่กำลังศึกษาด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์เข้ามาส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้เกิดการพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ให้สามารถก้าวสู่ช่องทางการตลาดต่าง ๆ ได้ ในปี 2559 ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพฯ จำนวน 380 ผลิตภัณฑ์ โดยได้ดำเนินกิจกรรม ดังนี้



1. กลุ่มผู้ผลิตชุมชนนำผลิตภัณฑ์มาขอรับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ
2. เชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เก็บรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์และนำเสนอรูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้กลุ่มผู้ผลิตชุมชนและนักศึกษาพิจารณา เพื่อเลือกรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่ต้องการของกลุ่มฯ
3. ประสานสถาบันการศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาที่กำลังศึกษาสาขาการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เข้าร่วมประชุม เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้กับกลุ่มผู้ผลิตชุมชน
4. กลุ่มผู้ผลิตชุมชน นักศึกษากลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการสร้างแบรนด์ของกลุ่มฯ

โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์

หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP สู่อสากล

(Rising Stars OTOP : RSO)

กรมการพัฒนาชุมชนได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาระดับศักยภาพทางการแข่งขันให้สูงขึ้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ระดับ 1 - 3 ดาว เนื่องจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้คือ รูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ไม่ทันสมัย และไม่ดึงดูดใจ ดังนั้นการพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์จึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานทางด้านวิชาการ เช่น สถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการออกแบบ มีองค์ความรู้เข้ามาให้ความช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มผู้ผลิตชุมชนได้รับความรู้และมีแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจน และสามารถพัฒนาให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม สามารถพัฒนาบรรจุภัณฑ์และยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์สู่ตลาดแห่งการแข่งขันได้

อย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ในปี 2559 ดำเนินการพัฒนา 2,280 ผลิตภัณฑ์ โดยดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ โดยประสานวิทยากรผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสถาบันการศึกษาและอนุกรรมการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ระดับจังหวัด ให้ความรู้และให้คำปรึกษาเชิงลึก (Coaching) และจัดทำแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์

2. พัฒนาระดับผลิตภัณฑ์ OTOP กรมฯ จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้จังหวัดสนับสนุนให้กลุ่มนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์

โครงการพัฒนาภูมิปัญญาสู่นวัตกรรม OTOP

จากการเข้าไปส่งเสริมและให้ความรู้ในการบริหารจัดการ กรมการพัฒนาชุมชนยังมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP จากภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่นวัตกรรม เป็นการสร้างคุณค่า/มูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ โดยดำเนินการค้นหาศักยภาพของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่มีความพร้อมเข้าสู่กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เกิดนวัตกรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น พร้อมนำผลงานไปเผยแพร่เพื่อเป็นต้นแบบให้กับหน่วยงานหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจ และเพิ่ม



ช่องทางการตลาดจำหน่ายผลิตภัณฑ์นวัตกรรม OTOP ในการจัดงานแสดงสินค้าและจำหน่ายสินค้า OTOP ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2559 ได้ดำเนินการ ดังนี้

1 คัดเลือกผลิตภัณฑ์นวัตกรรม “THE STARS OTOP INNOVATION” เพื่อเข้าสู่กระบวนการพัฒนาภูมิปัญญาสู่นวัตกรรม OTOP 152 ผลิตภัณฑ์

2 ประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ประกอบการที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่กระบวนการพัฒนาภูมิปัญญาสู่นวัตกรรม OTOP

3 สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงนวัตกรรม OTOP ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่กระบวนการพัฒนาภูมิปัญญาสู่นวัตกรรม OTOP จำนวน 152 ผลิตภัณฑ์

การพัฒนาผู้ประกอบการ



โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อม

เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ด้านการจัดทำแผนธุรกิจ

ศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากจัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี 2553 เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการสร้างรายได้ และลดความเหลื่อมล้ำให้กับชุมชนท้องถิ่นด้วยการมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนได้ค้นหาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชน แล้วรวมตัวกันเป็นกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์

และบริการชุมชน ส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็ง โดยการบูรณาการทุนชุมชนและหน่วยงานภาคี จัดหาช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนจากกองทุนชุมชนและสถาบันการเงินในพื้นที่ อีกทั้งยังส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้ต่าง ๆ และการจัดทำแผนธุรกิจแก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP รายใหม่ ให้มีอาชีพและสร้างรายได้

อย่างมั่นคง โดยจัดการอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน และจัดทำหลักสูตรการอบรมแผนธุรกิจ สำหรับใช้ในการฝึกอบรมผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP รายใหม่ โดยให้ความรู้ในเรื่องภาพรวม “แผนธุรกิจ” และความรู้แผนธุรกิจแต่ละแผน ทั้ง 4 ด้าน โดยมีเนื้อหาสำคัญให้ผู้เข้าร่วม การประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ได้ทราบถึง แผนการตลาด แผนการผลิต แผนการเงิน และการบริหารความเสี่ยง



โครงการโรงเรียน OTOP

(สถาบันส่งเสริมความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น : OTOP Academy)

การขับเคลื่อนงานด้านเศรษฐกิจฐานราก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ในการเรียนรู้ในระดับพื้นที่ เพื่อให้ผู้ผลิตมีประสบการณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่นมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สืบทอดในรูปแบบของโรงเรียนที่มีศักยภาพ ทั้งด้านการบริหารจัดการ การผลิต การเข้าถึงแหล่งทุน และช่องทางการตลาดให้กับกลุ่มอาชีพ และกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่เข้ามาศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แล้วนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้เพื่อพัฒนากลุ่มและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่ตรงตามความต้องการของลูกค้า ซึ่งเป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนฐานราก ตามนโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากของรัฐบาลต่อไป โดยใน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กรมการพัฒนาชุมชน ได้คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายที่เป็นกลุ่ม OTOP ที่มีความเข้มแข็งภายใต้แนวคิดส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่น บริหารจัดการด้วย กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักธรรมาภิบาลมุ่งปฏิบัติเพื่อสังคม จำนวน 3 แห่ง เพื่อเป็นโรงเรียน OTOP นำร่อง ประกอบด้วย

1. ศูนย์จำหน่าย OTOP คอมเพล็กซ์ พุแค จังหวัดสระบุรี
2. กลุ่มจักสานบางเจ้าฉ่า จังหวัดอ่างทอง
3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านเขากลาง จังหวัดพัทลุง

[กรอบหลักสูตร]

○ หลักสูตรขั้นพื้นฐาน

○ หลักสูตรขั้นพัฒนา



โรงเรียน OTOP : กลุ่มจักสานบางเจ้าฉ่า
ตำบลบางเจ้าฉ่า อำเภอโพธิ์ทอง
จังหวัดอ่างทอง

จุดเด่น คือ งานจักสาน ที่ทีมงานมีความมุ่งมั่น
เข้มแข็ง เพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติการเป็น
วิทยากรกระบวนการที่สร้างสรรค์ กระบวนการ
เรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน

โรงเรียน OTOP : ศูนย์ OTOP คอมเพล็กซ์ พุแค
จังหวัดสระบุรี

จุดเด่น คือ

1. ภาวะผู้นำที่เป็นจรรยาลสำคัญ
2. มีความพร้อมด้านอาคาร สถานที่



โรงเรียน OTOP : กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
บ้านเขากลาง จังหวัดพัทลุง

จุดเด่น คือ ผู้นำธรรมชาติที่นำการดำรง
ชีวิตที่คงไว้ซึ่งวิถีชุมชน มุ่งประโยชน์สูงสุด
แก่กระบวนการผลิตอย่างเป็นระบบ การบริหาร
จัดการผลผลิตตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และ
ปลายทาง

การส่งเสริมช่องทางการตลาด



สรุปผลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จาก 76 จังหวัด ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 - 2559

ที่	เดือน	ปีงบประมาณ							
		2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
1	ตุลาคม	0	2,312,192,223	2,757,472,429	3,162,254,293	3,970,660,251	4,109,946,822	5,608,366,811	4,204,260,888
2	พฤศจิกายน	0	2,226,238,634	2,806,878,460	3,302,530,245	4,057,444,045	4,626,462,159	5,526,732,776	4,327,368,633
3	ธันวาคม	0	2,697,436,174	3,017,787,114	3,421,654,277	5,113,700,205	5,507,770,449	6,596,569,983	5,373,768,809
4	มกราคม	231,676,340	2,663,107,334	3,688,889,515	4,261,714,865	6,409,589,581	6,160,437,677	6,838,609,566	5,487,002,545
5	กุมภาพันธ์	998,514,745	3,071,051,521	3,378,806,755	4,434,133,493	6,384,494,181	6,110,136,650	6,853,517,328	5,537,877,823
6	มีนาคม	1,051,945,604	2,173,498,065	3,789,377,180	4,515,817,389	6,104,941,387	5,901,348,573	6,698,449,235	5,611,739,510
7	เมษายน	1,366,052,109	2,379,222,322	4,488,756,937	5,393,123,834	6,293,377,651	6,476,667,369	6,998,576,729	5,753,372,535
8	พฤษภาคม	3,629,835,083	2,442,139,717	4,743,671,914	4,871,485,050	6,613,585,901	6,385,638,367	6,771,735,845	5,223,019,575
9	มิถุนายน	2,454,407,666	3,048,549,590	4,140,646,790	5,111,757,401	6,267,624,699	6,403,160,289	6,842,722,654	5,419,545,706
10	กรกฎาคม	2,120,497,222	2,936,163,741	4,808,653,626	5,408,888,660	6,207,215,712	6,566,685,043	7,060,701,427	5,442,399,943
11	สิงหาคม	2,397,138,838	3,526,816,927	4,888,080,482	5,716,726,180	5,796,897,841	7,065,238,260	6,232,160,942	5,442,388,752
12	กันยายน	2,464,780,561	3,800,546,791	3,853,549,954	5,504,776,684	4,886,129,702	6,147,027,849	5,677,163,345	5,186,619,880
รวม		16,714,848,168	33,276,963,039	46,362,571,156	55,104,862,371	68,105,661,156	71,460,519,507	77,705,306,641	63,009,364,599

	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	รวม (บาท)
	4,449,685,985	4,710,455,636	4,599,891,357	6,050,351,947	6,885,629,011	8,344,615,939	9,016,573,873.00	70,182,357,465
	5,073,972,901	5,454,177,379	5,185,103,897	6,597,662,163	7,406,567,114	8,925,832,396	9,821,308,493.00	75,338,279,295
	6,290,268,569	6,797,387,139	6,724,141,970	8,063,338,136	8,886,118,007	10,347,566,195	11,460,422,981.00	90,297,930,008
	6,398,432,104	6,943,216,877	7,670,154,949	8,414,290,421	9,640,468,515	10,124,776,120	11,638,118,116.72	96,570,484,526
	5,941,134,077	6,028,201,724	7,280,062,253	8,334,479,519	8,619,593,862	9,566,036,116	11,057,674,905.72	93,595,714,953
	5,892,604,569	6,154,268,445	6,602,514,404	7,627,929,198	8,328,460,376	9,433,514,659	10,548,542,442.72	90,434,951,037
	5,947,634,043	6,076,485,590	6,837,980,513	7,665,663,717	8,690,884,724	9,571,862,326	10,977,980,636.50	94,917,641,036
	5,743,714,003	5,851,655,347	6,742,243,698	7,510,439,062	8,616,655,405	9,182,932,043	10,279,395,103.60	94,608,146,114
	5,890,526,198	5,943,396,239	6,979,583,301	7,505,723,495	8,629,143,508	9,728,495,379	10,916,107,329.00	95,281,390,244
	5,849,901,081	5,714,068,893	6,853,445,431	7,039,222,588	7,873,498,873	10,069,086,906	10,449,403,904.40	94,399,833,050
	5,817,334,799	5,632,149,591	7,197,459,217	6,476,534,015	7,542,348,573	8,600,720,531	10,120,446,735.61	92,452,441,684
	4,912,898,548	5,179,099,233	6,788,508,067	5,698,549,302	6,452,676,643	5,886,336,237	8,920,392,988.55	81,359,055,785
	68,208,106,877	70,484,562,093	79,461,089,057	86,984,183,563	97,572,044,611	109,781,774,847	125,206,367,509.82	1,069,438,225,195

โครงการตลาดคลองผดุงกรุงเกษม

การจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP ตลาดคลองผดุงกรุงเกษม (ตลาดนายก) ระหว่างวันที่ 3 - 25 พฤศจิกายน 2558 ภายใต้ชื่อ “มรดกของแผ่นดิน จากท้องถิ่นสู่สากล” โดยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า OTOP แบ่งเป็น โซนสินค้า OTOP ส่งออก โซนสินค้า OTOP Next โซนสินค้า OTOP 3 - 5 ดาว และโซน OTOP ชวนชิม เพื่อให้เป็นที่น่าสนใจของประชาชนที่มาเลือกซื้อสินค้า มียอดจำหน่ายรวมทั้งสิ้น 74,810,136 บาท



โครงการ OTOP CITY 2015 Next V.2.0

การจัดงาน OTOP CITY 2015 Next V.2.0 “ทศวรรษใหม่ ภูมิปัญญาไทย ที่ไม่หยุดยั้ง” ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ดำเนินการระหว่างวันที่ 23 - 30 ธันวาคม 2558 มีประชาชนเข้าชมงาน 508,807 คน ยอดการจำหน่าย จำนวน 1,004,827,685 บาท



โครงการ OTOP Midyear 2016

การจัดงาน OTOP Midyear 2016 “ความหลากหลายทั่วไทย หาได้ในที่เดียว” ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ดำเนินการระหว่างวันที่ 6 – 13 มิถุนายน 2559 มีประชาชนเข้าชมงาน 437,105 คน สามารถสร้างรายได้ 875,747,705 บาท โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กรมการพัฒนาชุมชน ได้จัดการประกวดออกแบบบรรจุภัณฑ์ขึ้นเป็นครั้งแรกในงาน OTOP Midyear



โครงการศิลปาชีพ ประทับไทย OTOP ก้าวไกล ด้วยพระบารมี ครั้งที่ 5



การจัดงานศิลปาชีพ ประทับไทย OTOP ก้าวไกล ด้วยพระบารมี ครั้งที่ 5 “ผ้าไทย...สีเส้นแพรพรรณแห่งอาเซียน” ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ระหว่างวันที่ 12 - 20 สิงหาคม 2559 ผู้เข้าชมงานจำนวน 442,766 คน และมียอดจำหน่ายสินค้า จำนวน 839,529,280 บาท (ภายในงานมีกิจกรรมการประกวดผ้าทอไทย)

การดำเนินงาน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต



กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจฐานรากของคนในชนบท โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมอย่างสม่ำเสมอ ในรูปของ “เงินสัจจะสะสม” เพื่อให้สมาชิกมีเงินทุนในการประกอบอาชีพ ตลอดจนมีแหล่งเงินทุนกู้ยืม ในยามเดือดร้อนหรือความจำเป็นฉุกเฉิน บริหารจัดการกลุ่มโดยใช้หลักคุณธรรม 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ ไว้วางใจ และเห็นอกเห็นใจกัน มีการวางแผนการดำเนินงาน และบริหารจัดการร่วมกัน เป็นการสร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชน มีคุณธรรม มีความเกื้อกูลกัน

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกหลายประการ เช่น กู้ยืมเงิน ศูนย์สาธิตการตลาด (ร้านค้าชุมชน) โรงสีชุมชน ยุ้งฉาง ลานตากผลผลิต ฯลฯ รวมทั้งการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการจัดสวัสดิการ เช่น การรักษาพยาบาล ทุนการศึกษา ฌาปนกิจสงเคราะห์ เป็นต้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กรมการพัฒนาชุมชนสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตโดยการส่งเสริมสุขภาพทางการเงิน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้เกิดธรรมาภิบาล เป้าหมาย 5,937 กลุ่ม และพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่ระดับมาตรฐาน Smart Saving Group : SSG จำนวน 76 กลุ่ม เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน เพิ่มพูนทักษะคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ในการจัดทำบัญชีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานโรงเรียนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต



จำนวน 8 แห่ง โดยมีหลักสูตรการสอน 3 หลักสูตร ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำบัญชี 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านกิจกรรมเครือข่าย สามารถพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการให้เป็นต้นแบบ และขยายผลให้แก่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกลุ่มอื่น ๆ ได้

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ที่ผ่านมามีผลให้คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สมาชิกกลุ่มฯ เข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ตามแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชน และสามารถบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่ระดับมาตรฐาน Smart Saving Group : SSG เป็นฐานรากในการสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนพัฒนาชุมชน และสามารถบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่ระดับมาตรฐาน (Smart Saving Group : SSG) เป็นฐานรากในการสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนได้อย่างยั่งยืน

โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)



กรมการพัฒนาชุมชนเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) โดยใช้กระบวนการให้การศึกษาคชุมชนและยึดหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 จนถึงปัจจุบันมีระยะเวลากว่า 23 ปี การดำเนินงานมุ่งเป้าหมายไปที่ครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ตามข้อมูลความจำเป็น พื้นฐาน (จปฐ.) ด้วยการสนับสนุนเงินทุนในระดับหมู่บ้าน ๆ ละ 280,000 บาท เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมาย ยืมไปประกอบอาชีพโดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งจะทำให้ผู้ยืมเงินมีรายได้เพิ่มมากขึ้น และเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองด้วย

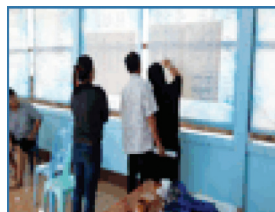
การบริหารจัดการโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) เป็นการบริหารที่ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละหมู่บ้านภายใต้หลักการมีส่วนร่วมขององค์กรประชาชน และประชาชน ในหมู่บ้านเป้าหมาย ในการที่จะร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมรับผลประโยชน์โดยมีวิธีการบริหารจัดการเงินทุนให้หมุนเวียนคงอยู่ในหมู่บ้าน รวมถึงการตรวจสอบเงินทุนโดยคณะกรรมการ และมีเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบ และติดตามการดำเนินงานกองทุน กข.คจ. ให้มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเกิดธรรมาภิบาล

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักพัฒนาทุน และองค์กรการเงินชุมชนส่งเสริมการดำเนินงานกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) โดยดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพคณะกรรมการกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยนักวิชาการพัฒนาชุมชนและคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน จำนวน 532 คน และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ (โปสเตอร์) หมู่บ้าน กข.คจ. จำนวน 4,000 ฉบับ นอกจากนั้นสนับสนุนการดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.) โดยการส่งเสริมสุขภาพทางการเงิน กองทุน กข.คจ. ให้เกิดธรรมาภิบาล จำนวน 4,000 กองทุน

ผลการดำเนินงานกองทุน กข.คจ. ที่ผ่านมา ส่งผลให้มีการยกระดับคุณภาพชีวิต ลดช่องว่างและความเหลื่อมล้ำโดยให้คนยากจน ได้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนอย่างแท้จริง เพื่อนำเงินทุนไปต่อยอดประกอบอาชีพ ขยายโอกาส ก่อให้เกิดรายได้ ลดค่าใช้จ่าย มีเงินเก็บออม ทำให้มีความมั่นคงในชีวิตและครอบครัวที่เติบโตอย่างยั่งยืนตลอดไป

ปัจจุบันกองทุน กข.คจ. มีจำนวน 29,234 กองทุน ได้รับการประเมินผลการจัดระดับการพัฒนาหมู่บ้าน กข.คจ. โดยใช้ตัวชี้วัด 4 ด้าน จำนวน 26 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ระดับ 1 จำนวน 4,982 หมู่บ้าน ระดับ 2 จำนวน 11,305 หมู่บ้าน และระดับ 3 จำนวน 12,952 หมู่บ้าน จำนวนเงินทุนที่จัดสรร 8,185,520,000 บาท จำนวนเงินทุนปัจจุบัน 8,484,924,200 บาท

สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน



ในชุมชน มีกลุ่ม/กองทุนการเงินมากมายทั้งที่เกิดจากการรวมตัวของชาวบ้านเอง และกองทุนที่จัดตั้งโดยภาครัฐ คนในชุมชนสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย ครอบครัวหนึ่งจะเข้าเป็นสมาชิกและกู้ยืมเงินเกือบทุกกองทุนเพื่อนำมาลงทุนประกอบอาชีพ แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่นำเงินไปใช้จ่ายวัตถุประสงค์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และมีบางส่วนที่การลงทุนไม่ประสบความสำเร็จ ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ สร้างปัญหาหนักให้กับกองทุนชุมชนจนกลายเป็น “กองทุนนี้ชุมชน” กรมการพัฒนาชุมชนจึงมีแนวคิดในการจัดตั้งสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน ซึ่งมีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นแกนนำในการจัดตั้ง เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับประชาชนในหมู่บ้าน โดยทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการบูรณาการกองทุนชุมชนในพื้นที่ให้ใช้เงินทุนที่มีอยู่ในการจัดการหนี้ครัวเรือน ไม่ต้องไปกู้ยืมหลายกองทุน/หลายสัญญา เป็นการลดภาระหนี้สินของประชาชน

ปัจจุบันมีสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนทั้งหมด จำนวน 479 แห่ง ใน 440 อำเภอ มีผลการขับเคลื่อนการบริหารจัดการหนี้ไปสู่ 1 ครัวเรือน 1 สัญญา ได้ 151 แห่ง จำนวน 11,517 สัญญา เป็นเงิน 410,094,889 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.52 ของจำนวนสถาบันฯ ทั้งหมด และมีสถาบันการจัดการเงินทุนตัวอย่าง 76 จังหวัด ๆ ละ 1 แห่ง



ตัวอย่างความสำเร็จของสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนบ้านกุดแซ่ หมู่ที่ 12 ตำบลนางาม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2555 มีสมาชิกจำนวน 8 กลุ่ม จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้าน 144 ครัวเรือน ซึ่งมีหนี้สิน 448 สัญญา สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนสามารถบริหารจัดการหนี้ 1 ครัวเรือน 1 สัญญา ได้จำนวน 144 ครัวเรือน 144 สัญญา เป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 4,660,801 บาท คิดเป็น 100% ของครัวเรือนทั้งหมด และสามารถช่วยเหลือสมาชิกที่เป็นหนี้นอกระบบได้ 3 ครัวเรือน ลดภาระความเดือดร้อนของสมาชิกที่ต้องเสียดอกเบี้ยร้อยละ 20 ต่อเดือน เป็นเงิน 165,000 บาท

วางแผนเสริมการพัฒนาชุมชน



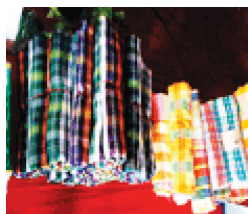
ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชนที่ไม่ใช่เงิน จำนวน 2 กิจกรรม

1. การบริหารจัดการทุนชุมชนสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยดำเนินโครงการเพิ่มพูนทักษะเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในการพัฒนาทุนชุมชน จำนวน 36 จังหวัด ๆ ละ 3 - 4 คน รวม 120 คน ให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการเป็นวิทยากรกระบวนการ สามารถถ่ายทอดการพัฒนาทุนชุมชน โดยเน้นไปที่ทุนไม่เป็นตัวเงิน เช่น ทุนมนุษย์ ทุนธรรมชาติ ทุนกายภาพ และ ทุนสังคม ที่มีอยู่ในพื้นที่แต่ละจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนพลังทุนชุมชน สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีกิจกรรมที่น่าสนใจสู่ชุมชน คือ การคัดเลือกหมู่บ้านที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนทุนชุมชน จำนวน 36 จังหวัด 36 หมู่บ้าน เพื่อจัดตั้งหมู่บ้านทุนชุมชนต้นแบบที่มีการบริหารจัดการทุนชุมชนให้มีมูลค่า/คุณค่าเพิ่มด้านรายได้ การลดรายจ่ายและขยายโอกาสของประชาชน ทำให้มีหมู่บ้านทุนชุมชนต้นแบบเพิ่มขึ้น 36 หมู่บ้าน และหมู่บ้านมีการบริหารจัดการทุนชุมชนด้านอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้า เช่น การทอผ้าขาวม้า เป็นการทอด้วยมือ



ใช้สีจากธรรมชาติ จากบ้านโคกกกลาง หมู่ที่ 6 ตำบลไผ่ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดยโสธร

2. การสนับสนุนการดำเนินงานในศูนย์สารภี จำนวน 3 แห่ง คือ ศูนย์สารภีตำบลขามเฒ่า อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์สารภีตำบลท่าช้าง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี และศูนย์สารภีตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ซึ่งบทบาทและภารกิจทั้ง 3 ศูนย์ คือ เป็นศูนย์เรียนรู้การถ่ายทอดและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านทุนชุมชน (ทุนที่ไม่เป็นตัวเงิน) ในการจัดกิจกรรมด้านอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และขยายโอกาสของประชาชน สามารถใช้เป็นศูนย์สาธิตด้านอาชีพเกษตรกรรม เป็นแหล่งเรียนรู้โดยให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามาเรียนรู้และร่วมดำเนินกิจกรรมตามความสนใจตลอดจนเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยใช้กิจกรรมการรวมกลุ่ม และกระบวนการกลุ่มเป็นตัวขับเคลื่อนกิจกรรม โดยมีการเสริมสร้างความรู้และการศึกษาดูงานให้กับคณะกรรมการและสมาชิกรอบศูนย์ฯ ๆ ละ 30 คน รวม 90 คน

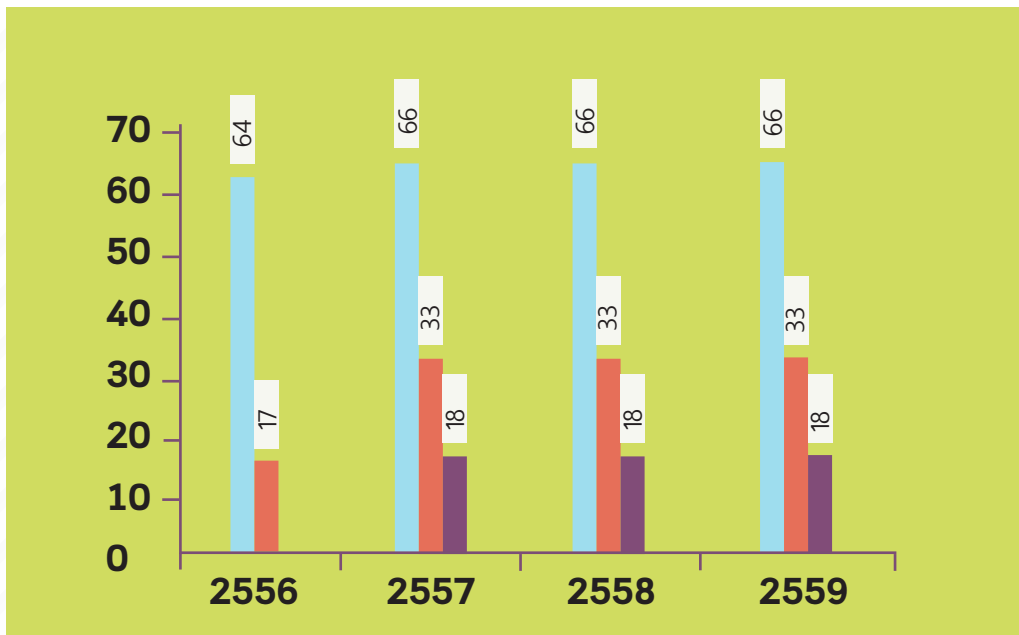


การพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ



กรมการพัฒนาชุมชนได้ร่วมดำเนินงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 มีภารกิจในการเตรียมชุมชน การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดยการน้อมนำแนวพระราชดำริ และองค์ความรู้จากการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มาพัฒนาทุนชุมชน ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน ให้เข้มแข็ง ภายใต้แนวคิด “การพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ” เพื่อให้ประชาชนสามารถอยู่ได้ตามสภาพภูมิสังคมของตน และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมีความสุข จากการดำเนินงานที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการหมู่บ้านทุนชุมชนขยายผลตามแนวพระราชดำริ จำนวน 274 หมู่บ้าน ในพื้นที่ 33 จังหวัด (จังหวัดที่ตั้งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) ดังนี้





- กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการเรียนรู้กลุ่มชุมชน และพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวพระราชดำริ
- กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องกลุ่มชุมชนตามแนวพระราชดำริ
- กิจกรรมที่ 3 พัฒนาคุณภาพหมู่บ้านกลุ่มชุมชนขยายผลตามแนวพระราชดำริ

หมายเหตุ กิจกรรมที่ 1 - 3 ดำเนินการในหมู่บ้านเดียวกัน

ทั้งนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กรมการพัฒนาชุมชนยังได้ดำเนินการกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และขยายผลการพัฒนาชุมชนตามแนวพระราชดำริ เพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ “การจัดการองค์ความรู้หมู่บ้านทุนชุมชนขยายผลตามแนวพระราชดำริ” จำนวน 12 หมู่บ้าน เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานและถ่ายทอดองค์ความรู้ของหมู่บ้านทุนชุมชนขยายผลตามแนวพระราชดำริให้กับหมู่บ้านอื่น ๆ ได้นำไปเป็นแบบอย่าง และเป็นแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับภูมิสังคม

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี



กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจัดตั้งขึ้นโดยนโยบายรัฐบาลเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ภายใต้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำในการสร้างโอกาสให้สตรีเข้าถึงแหล่งเงินทุน สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจให้แก่สตรีและองค์กรของสตรี



เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรีในการเฝ้าระวังดูแลและแก้ไขปัญหาของสตรี การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรี นำไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ หรือสวัสดิการเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของสตรีและผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ ในสังคม เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมในการพัฒนาบทบาทสตรี การสร้างภาวะผู้นำ การพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านสังคมให้แก่สตรีและองค์กรของสตรี

ต่อมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มีมติเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2557 ให้โอนย้ายกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีมาอยู่กรมการพัฒนาชุมชน และนายกรัฐมนตรีเห็นชอบ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2557 ให้กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการขอจัดตั้งกองทุนที่มีวัตถุประสงค์เดียวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พร้อมเสนอขอจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2558 ขึ้นในกรมการพัฒนาชุมชน โดยกรมฯ ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 100 ล้านบาท



ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2559 ให้ควมรวมกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเข้ากับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2559 ซึ่งทำให้การบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน

การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ปี 2559 ภายใต้กรมการพัฒนาชุมชน มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

■ 1. ควบรวมกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยส่งมอบทรัพย์สิน (บัญชีธนาคารส่งมอบพัสดุ ครุภัณฑ์ ลูกหนี้) โดยรับโอนหนี้จากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จำนวน 35,375 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 2,716,901,648.50 บาท (ข้อมูล ณ 30 เมษายน 2559) ส่งมอบงานและถ่ายโอนบุคลากร (พนักงานจ้างเหมา บริการ) มาที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรมการพัฒนาชุมชน

■ 2. จัดทำโครงสร้างการบริหารงานและอัตรากำลัง ของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยกระทรวงการคลังเห็นชอบ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559

■ 3. จัดตั้งสำนักงาน เลขาธิการคณะกรรมการ บริหารกองทุนพัฒนา บทบาทสตรีระดับจังหวัด/ กรุงเทพมหานคร 77 แห่ง และสำนักงานเลขาธิการ คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง และติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ 878 แห่ง

■ 4. จัดทำข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุน พัฒนาบทบาทสตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. 2559 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2559 ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2559 จัดทำ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการใช้จ่ายประเภท เงินทุนหมุนเวียน และประเภทเงินอุดหนุนของกองทุนพัฒนา บทบาทสตรี พ.ศ. 2559 และจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ

และเงื่อนไข เกี่ยวกับคุณสมบัติ การเป็นสมาชิก การขอขึ้น ทะเบียนเป็นสมาชิก และการพ้น จากการเป็นสมาชิกกองทุน พัฒนาบทบาทสตรี พ.ศ. 2559

■ 5. แต่งตั้งคณะกรรมการ บริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี (คกส.) จำนวน 8 คน คณะอนุกรรมการบริหาร กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ระดับจังหวัด (อกส.จ.) คณะอนุกรรมการบริหาร กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี กรุงเทพมหานคร (อกส.กทม.) จำนวน 77 คณะ 995 คน (อนุกรรมการ 767 คน ผู้ทรง คุณวุฒิ 228 คน) และคณะ อนุกรรมการกลั่นกรองและ ติดตามการดำเนินงานกองทุน พัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ (อกส.อ.) จำนวน 878 คณะ (คณะละ 7 - 11 คน)

■ 6. มีสมาชิกกองทุนพัฒนา บทบาทสตรี ประเภทบุคคล จำนวน 10,141,795 คน และ ประเภทองค์กรสตรี จำนวน 129 องค์กร

■ 7. พัฒนาระบบสนับสนุน ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่



จัดทำระบบการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกด้วยระบบ Bill Payment (สมาชิกจ่ายตรงกับธนาคารเข้าบัญชีกองทุน พัฒนabatบาทสตรีจังหวัด)

■ 8. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ในระดับจังหวัดเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนพัฒนabatบาทสตรี ที่จัดตั้งขึ้นในกรมการพัฒนาชุมชน โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ พัฒนาการจังหวัด และหัวหน้ากลุ่มงานจังหวัดที่รับผิดชอบ งานกองทุนพัฒนabatบาทสตรี ผู้บริหารส่วนกลาง รวมทั้งสิ้น จำนวน 180 คน

■ 9. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่และผู้นำสตรี ที่เป็นสมาชิกกองทุนฯ ดำเนินการส่วนจังหวัด 76 รุ่น 13,933 คน

■ 10. กิจกรรมการให้กู้เงินเพื่อประกอบอาชีพที่ ประสบความสำเร็จ

โครงการขยายกิจการตัดเย็บเสื้อผ้า รับจ้างจำหน่าย ปลีก - ส่ง

โดย นางสมาลี สีนโค และคณะ ได้รับเงินกู้ 100,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ 53/466 หมู่ที่ 2 ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี



โครงการต่อยอดผลิตขนมอบและขนมไทย

โดย นางสาวรณี บัวเกษ และคณะ

ได้รับเงินกู้ 120,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ 4/8 หมู่ที่ 5 ซอยสังข์สันติสุข 24
แขวงกระทุ่มราย เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร



โครงการทำดอกไม้ประดิษฐ์จากต้นไสน

โดย นางรัชณี แม้นเหมือน และคณะ

ได้รับเงินกู้ 51,400 บาท

สถานที่ดำเนินการ 68 หมู่ที่ 3 ตำบลหันตะเภา
อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี



โครงการทำกรงนก เฟอร์นิเจอร์รีไซเคิล กิฟช็อป

โดย นางสาวเสาวณี ศรีโสภะ และคณะ

ได้รับเงินกู้ 100,000 บาท

สถานที่ดำเนินการ 96 หมู่ที่ 10 ตำบลหนองกุง
อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี



เสริมสร้างขีดสมรรถนะองค์กร

การพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง ต้องเสริมสร้างศักยภาพองค์กรให้เป็นองค์กรที่ทันสมัย งานมีคุณภาพ ด้วยการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมมาขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชน พัฒนาบุคลากรให้ทันสมัย เก่ง ดี และมีความสุข ยกระดับภาพลักษณ์องค์กร ด้วยการพัฒนาการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ ให้เชื่อมโยงผ่านสื่อในรูปแบบต่าง ๆ

การบริหารงานบุคคล



- จัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard)
- พัฒนาระบบสารสนเทศการบริหารทรัพยากรบุคคล “HR Smart” ประกอบด้วย สารสนเทศอัตราค่าจ้าง, โปรแกรมจัดทำบัญชีเงินเดือน, โปรแกรมตรวจคุณสมบัติเลื่อนระดับชำนาญการ, โปรแกรมเครื่องราชฯ, โปรแกรมประเมินผลการปฏิบัติราชการ, การยื่นคำร้องขอโอน ขอย้าย ออนไลน์

- เพิ่มประสิทธิภาพงานทรัพยากรบุคคลของทุกหน่วยงานในสังกัดกรมฯ ในการบริหารทรัพยากรบุคคล และการดำเนินการทางวินัย
- คัดเลือกข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามประเภทของตำแหน่ง
- คัดเลือกข้าราชการเข้ารับการศึกษาอบรมหลักสูตรของกรมการพัฒนาชุมชน และหลักสูตรของหน่วยงานภายนอก
- โครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด
- พัฒนาทักษะการเป็นพี่เลี้ยงสอนแนะนำงานของตำแหน่งพัฒนาการอำเภอ

- ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งพัฒนาการอำเภอจากประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการเป็นประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ
- พัฒนามาตรวัดความผูกพันของบุคลากรกรมการพัฒนาชุมชน
- การเสริมสร้างแรงจูงใจเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตกับการทำงานที่เป็นสุข

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหาร ทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard)

กรมการพัฒนาชุมชน 5 ปี (พ.ศ. 2560 - 2564)

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหาร
ทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard) ของ
กรมการพัฒนาชุมชน เพื่อใช้เป็นแผนแม่บท
ในการดำเนินการบริหารทรัพยากรบุคคล
ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ประกอบด้วย 5 มิติ
ได้แก่ มิติที่ 1 ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์
มิติที่ 2 ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหาร
ทรัพยากรบุคคล มิติที่ 3 ประสิทธิภาพของการ
บริหารทรัพยากรบุคคล มิติที่ 4 ความพร้อม
รับผิด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และมิติ
ที่ 5 คุณภาพชีวิตและความสมดุลระหว่างชีวิต
กับการทำงาน

โดยได้กำหนดเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์
ในแต่ละมิติ และตัวชี้วัดทุกโครงการกิจกรรม
ที่หน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องดำเนินการ
ตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
กับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ ประกอบด้วย
ผู้แทนที่เป็นข้าราชการจากหน่วยงานใน
สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน และผู้แทนจาก
ภาคประชาชนที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
(Stakeholder) ต่อการดำเนินงานของกรมฯ



การพัฒนาระบบสารสนเทศการบริหาร ทรัพยากรบุคคล “HR Smart”

ภายใต้การบริหารทรัพยากรบุคคลเชิงกลยุทธ์ตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard) ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จคือ การมีสารสนเทศการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพสามารถตอบสนองต่อความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้งานทุกระดับ จึงเป็นที่มาของแนวคิด HR Digital โดยกรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการพัฒนาโปรแกรมภายใต้ชื่อโปรแกรม “HR Smart” ในปี พ.ศ. 2558 ต่อยอดจากฐานข้อมูลของโปรแกรมสารสนเทศการบริหารทรัพยากรบุคคล (DPIS) ของสำนักงาน ก.พ. เพื่อตอบสนองต่อผู้ใช้งานทุกระดับ และในปี พ.ศ. 2559 กรมฯ จึงได้พัฒนาโปรแกรม HR Smart ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ การปรับปรุงมุมมองในการใช้งานและรูปแบบการแสดงผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจและง่ายต่อการใช้งาน ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลอัตราค่าจ้างข้าราชการของกรมฯ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ในการกำหนดนโยบายด้านการ

บริหารทรัพยากรบุคคล และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยติดตั้งระบบตรวจสอบสิทธิประโยชน์ และคุณสมบัติของบุคลากร อาทิ โปรแกรมจัดทำบัญชีเงินเดือน โปรแกรมตรวจคุณสมบัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ คุณสมบัติในการเลื่อนระดับตำแหน่ง ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถลดระยะเวลาและขั้นตอนในการทำงาน ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น นอกจากนี้ยังได้พัฒนาระบบแอปพลิเคชันให้สามารถใช้งานกับอุปกรณ์การสื่อสารไร้สายประเภท Smart Phone และ Tablet เพื่อรองรับรูปแบบการใช้งานที่เปลี่ยนแปลงตามการเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศ และรองรับการปฏิบัติงานในพื้นที่ชุมชน หมู่บ้าน ของข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน จากผลงานดังกล่าวส่งผลให้ได้รับรางวัลหน่วยงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้ดีเด่นกรมการพัฒนาชุมชน ประจำปี พ.ศ. 2559



การคัดเลือกข้าราชการเพื่อแต่งตั้ง ตำแหน่งตามประเภทของตำแหน่ง

การคัดเลือกข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามประเภทของตำแหน่ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ และแรงจูงใจในการทำงาน แก่ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการ และมีคุณสมบัติสำหรับเลื่อนให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น โดยในปี 2559 มีผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามประเภทของตำแหน่ง รวม 399 คน ได้แก่ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง จำนวน 15 คน, อำนวยการ ระดับต้น จำนวน 21 คน, ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน 162 คน, ระดับชำนาญการ จำนวน 183 คน และประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน จำนวน 18 คน



การคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการศึกษา อบรมหลักสูตรของหน่วยงานภายนอก

การคัดเลือกข้าราชการเข้ารับการศึกษาอบรมหลักสูตรของหน่วยงานภายนอก เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ข้าราชการได้รับการเสริมสร้างศักยภาพในการเป็นผู้นำ ผู้บริหาร และผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กร อีกทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมและพัฒนาข้าราชการให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณสมบัติที่เหมาะสมเข้ารับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นในอนาคต ในปี 2559 มีบุคลากรกรมฯ ได้รับการคัดเลือกเข้ารับการศึกษาอบรม 11 คน ใน 4 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรนักบริหารงานระดับสูง : ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส.) ของสำนักงาน ก.พ. จำนวน 2 คน, หลักสูตรนักปกครองระดับสูง (นปส.) ของกระทรวงมหาดไทย จำนวน 7 คน, หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านการค้าและการพาณิชย์ จำนวน 1 คน, หลักสูตรผู้ตรวจราชการกรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 1 คน

**ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง
พัฒนาการอำเภอ จากประเภท
วิชาการระดับชำนาญการ
เป็นประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ**

การสร้างความก้าวหน้าในการทำงานส่งผลต่อขวัญกำลังใจ
แรงจูงใจในการทำงาน และความผูกพันของข้าราชการ มีผลลัพธ์ในการ
ปฏิบัติงานที่สูงขึ้น กรมการพัฒนาชุมชน จึงได้ปรับปรุงการกำหนด
ตำแหน่งพัฒนาการอำเภอจากประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ เป็น
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ จำนวน 100 ตำแหน่ง ในช่วง
เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559

**โครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย**

การดำเนินโครงการพัฒนาชุมชน
ใสสะอาด มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมหน่วยงาน
ในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชนมีการบริหารจัดการ
ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
และเพื่อเสริมสร้างข้าราชการ กรมการพัฒนาชุมชน
ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติ
ปฏิบัติตน ตามมาตรฐานทางคุณธรรมและ
จริยธรรม ประมวลจริยธรรมและจรรยา
ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน โดยกำหนด
ให้หน่วยงานกรมการพัฒนาชุมชนทั้งหมด
จำนวน 89 หน่วยงาน บริหารจัดการหน่วยงาน
ตามเกณฑ์การประเมิน และมีการพิจารณา
คัดเลือกเพื่อให้รางวัลแก่หน่วยงานพัฒนา
ชุมชนใสสะอาด แบ่งรางวัลเป็น 2 ประเภท ได้แก่



หน่วยงานพัฒนาชุมชนในสสอ
“ต้นแบบ” จำนวน 10 รางวัล ดังนี้

-
- ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดขอนแก่น
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชัยนาท
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปราจีนบุรี
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพังงา
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพิจิตร
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสตูล
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุพรรณบุรี
-

หน่วยงานพัฒนาชุมชนในสสอ
“ดีเด่น” จำนวน 19 รางวัล ดังนี้

-
- ◆ สถาบันการพัฒนาชุมชน
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระบุรี
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระแก้ว
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครปฐม
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชุมพร
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดระนอง
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจันทบุรี
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดมุกดาหาร
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชัยภูมิ
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดน่าน
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรธานี
 - ◆ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครสวรรค์
-



การพัฒนาสมรรถนะบุคลากร ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

• โครงการอบรมพัฒนาทักษะการเป็นพี่เลี้ยง สอนแนะนำงานของตำแหน่งพัฒนาการอำเภอ

“พัฒนาการอำเภอ” สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เป็นหัวหน้าส่วนราชการในระดับอำเภอ มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชนให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน และเป็นหัวหน้างานระดับต้นที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงานบริหารทรัพยากรบุคคล จำเป็นต้องมีทักษะในการบริหารจัดการ “คน” ในหน่วยงาน ซึ่งได้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในตำแหน่ง “พัฒนากร” ดังนั้นหัวหน้างานจำเป็นต้องมีทักษะในการเป็นพี่เลี้ยงสอนแนะนำงาน (Coaching & Mentoring) เพื่อให้พัฒนากรมีความสุข มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ กรมฯ ได้เริ่มดำเนินการอบรมพัฒนาทักษะการเป็นพี่เลี้ยงสอนแนะนำงาน รุ่นที่ 1 ในปี พ.ศ. 2555, รุ่นที่ 2 ในปี พ.ศ. 2556 และปัจจุบันในปี พ.ศ. 2559 ได้ดำเนินการอบรมพัฒนาทักษะการเป็นพี่เลี้ยงสอนแนะนำงานของตำแหน่งพัฒนาการอำเภอ จำนวน 2 รุ่น ได้แก่ รุ่นที่ 3 และรุ่นที่ 4 มีจำนวนกลุ่มเป้าหมายรุ่นละ 40 คน รวม 80 คน



การพัฒนามาตรวัดความผูกพันของ บุคลากรกรมการพัฒนาชุมชน

ความผูกพันของบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเติบโตอย่างยั่งยืนให้แก่องค์กร กรมการพัฒนาชุมชนจึงได้กำหนดให้เป็นตัวชี้วัดตามประเด็นยุทธศาสตร์กรมฯ และกำหนดเป็นตัวชี้วัดของผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดกรมฯ มีการพัฒนามาตรวัดความผูกพันโดยจัดทำเป็น “โปรแกรมประเมิน

ความผูกพัน และความผูกพันออนไลน์” เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนกระบวนการเสริมสร้างความผูกพันภายในหน่วยงาน และกำหนดให้ข้าราชการกรมฯ เข้าระบบโปรแกรมออนไลน์ เพื่อประเมินตนเองปีละ 2 ครั้ง ในช่วงกลางปี และปลายปีงบประมาณ

โครงการเสริมสร้างแรงจูงใจเพื่อเพิ่ม คุณภาพชีวิตกับการทำงานที่เป็นสุข

การให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการที่ยังอยู่ในระบบราชการ และข้าราชการที่จะพ้นจากราชการไป เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับข้าราชการ และลูกจ้างประจำเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องดำเนินการ ดังนั้น กรมการพัฒนาชุมชนจึงจัดทำโครงการเสริมสร้างแรงจูงใจเพื่อเพิ่มคุณค่าชีวิตกับการทำงานที่เป็นสุข และให้การยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการผู้ปฏิบัติงานที่มีผลงานดีเด่น ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ดังนี้

• กิจกรรมที่ 1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิตกับการทำงานที่เป็นสุข

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 432 คน ประกอบด้วย ข้าราชการดีเด่น (ครุฑทองคำ) ประจำปี 2558 จำนวน 25 คน ข้าราชการและลูกจ้างดีเด่น ประเภทบริหาร ประเภทพัฒนาการอำเภอ ประเภทวิชาการ ประเภทพัฒนาการขวัญใจชุมชน ประเภทสนับสนุน และประเภทซื่อสัตย์สุจริต ประจำปี 2559 จำนวน 100 คน ข้าราชการที่มีผลงานดีเด่นและยังไม่ได้รับการเสนอเป็นข้าราชการดีเด่น ข้าราชการที่มีอายุราชการ ครบ 25 ปี จำนวน 123 คน และข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ ปี 2558 จำนวน 184 คน

• กิจกรรมที่ 2 การปัจฉิมนิเทศข้าราชการที่ครบเกษียณ

ดำเนินการโดยสำนักงาน ก.พ.ซึ่งกรมการพัฒนาชุมชน โดยกองการเจ้าหน้าที่ดำเนินการประสานกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วม จำนวน 16 ราย

การพัฒนาสมรรถนะบุคลากร



ความเป็นมา

กรมการพัฒนาชุมชน มีเป้าหมายในการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชนให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาบุคลากรของกรมการพัฒนาชุมชนที่มีคุณภาพและคุณธรรม สามารถเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ



1. การจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan : IDP)

มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาบุคลากรโดยมีเป้าหมายให้บุคลากรร้อยละ 80 ของบุคลากรทั้งหมดจำนวน 6,488 คน

ผลการดำเนินงานบุคลากรทุกสายงาน และตามระดับตำแหน่งงานมีการพัฒนาร้อยละ 96.60

2. หลักสูตรในการพัฒนาบุคลากร

แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) หลักสูตรหลัก (หลักสูตรมาตรฐาน) จำนวน 1 หลักสูตร (หลักสูตรพัฒนาก่อนประจำการฯ) และ 2) หลักสูตรทั่วไป (หลักสูตรเสริมสมรรถนะ) จำนวน 11 หลักสูตรโดยเป็นหลักสูตรในระบบชั้นเรียน ได้แก่ การฝึกอบรม ประชุม และสัมมนา โดยมีรายละเอียดสรุป ดังนี้

หลักสูตรการพัฒนาบุคลากร ปี 2559

ผู้บริหาร

- » หลักสูตรเสริมสมรรถนะผู้บริหารระดับสูง
จำนวน 104 คน

ผอ.กลุ่มงาน/ หน.กลุ่มงาน

- » หลักสูตรเพิ่มสมรรถนะหัวหน้ากลุ่มงานจังหวัด
จำนวน 228 คน
- » หลักสูตรข้าราชการระดับชำนาญการพิเศษ
จำนวน 162 คน
- » หลักสูตรมุ่งสู่ความเป็นเลิศ
จำนวน 87 คน
- » หลักสูตรสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนพระราชรัฐ
จำนวน 228 คน

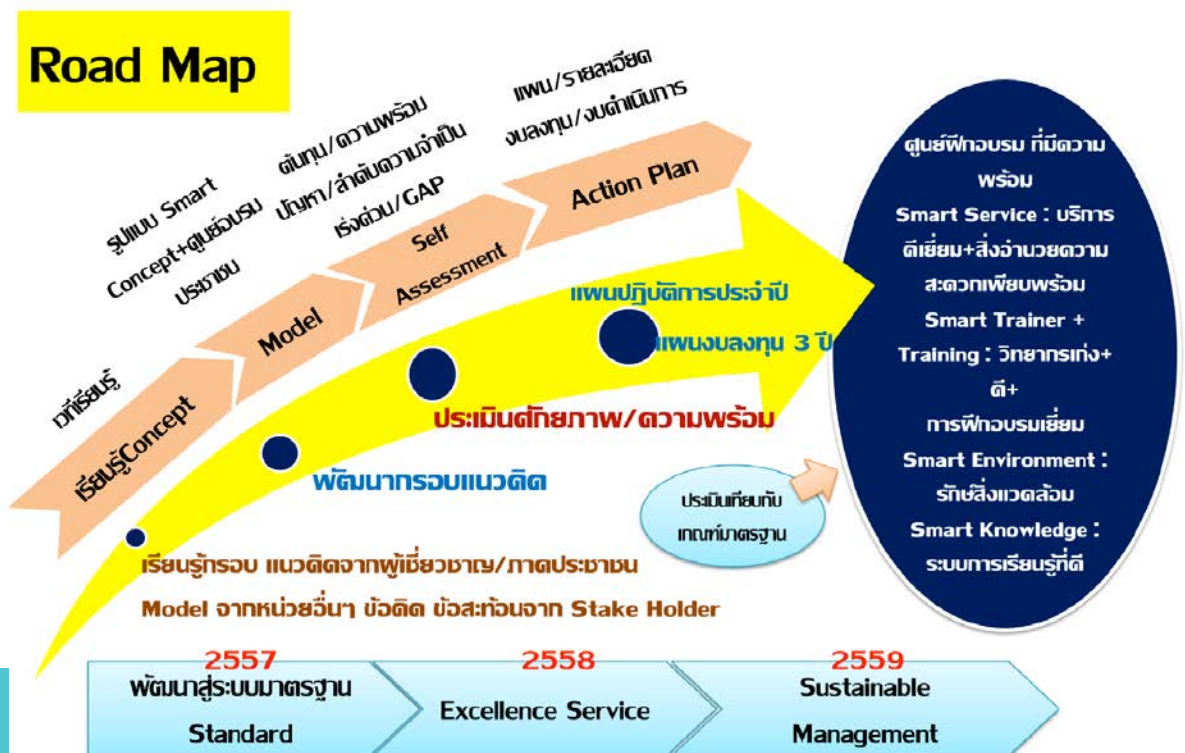
นักวิชาการ/ พัฒนานกร/รุกรการ

- » หลักสูตรพัฒนาการระหว่างประจำการด้านบริหารการเปลี่ยนแปลง
จำนวน 1,760 คน
- » หลักสูตรนักวิชาการพัฒนาชุมชน จำนวน 76 คน
- » หลักสูตรพัฒนาก่อนประจำการรุ่น 101
จำนวน 80 คน
- » หลักสูตรนักวิชาการพัฒนาชุมชนขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก จำนวน 152 คน
- » หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเจ้าหน้าที่ฯ จำนวน 258 คน
- » หลักสูตรประชารัฐพัฒนา “OTOP Potential Growth”
จำนวน 4,708 คน
- » หลักสูตร “การเป็นข้าราชการที่ดี”
จำนวน 46 คน

ผลผลิตและผลลัพธ์ ปี 59

- ◆ ข้าราชการได้รับการพัฒนา 7,889 คน
- ◆ มีตัวแบบในการพัฒนางานหรือข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหารฯ
- ◆ มีองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่ต้องสนองการทำงาน
- ◆ เจริญนโยบายเร่งด่วนของผู้บริหารและ Agenda กรมฯ
- ◆ ใช้สื่อ Infographic ในการนำเสนอข้อมูล
- ◆ มีกิจกรรม Creative Idea และ Idea Show

3. การยกระดับศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน วิทยาลัยการพัฒนชุมชน ให้เป็น Smart College กรมการพัฒนชุมชนดำเนินการ “โครงการยกระดับศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน วิทยาลัยการพัฒนชุมชน ให้เป็น Smart College” เพื่อพัฒนาศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน วิทยาลัยการพัฒนชุมชน ให้เป็นศูนย์ฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ มีวิทยากรที่เก่งมีหลักสูตรที่ดี มีคุณภาพ โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์กรที่ท้าทายใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร (Smart Trainer) 2) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม (Smart Training) 3) ด้านการบริการ (Smart Service) และกำหนดดำเนินการโครงการฯ เป็น 3 ระยะ (ปี 2557 - 2559) ดังนี้ ระยะที่ 1 (ปี 2557) พัฒนาสู่ระบบมาตรฐาน (Standard) ระยะที่ 2 (ปี 2558) บริการที่เป็นเลิศ (Excellence Service) ระยะที่ 3 (ปี 2559) ความยั่งยืน (Sustainable Management)



ในปี 2559 สถาบันการพัฒนาชุมชนดำเนินการ Smart College ระยะที่ 3 (ปี 2559) ความยั่งยืน (Sustainable Management) โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

1. Smart Trainer มีการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำหน้าที่เป็นวิทยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการวัดผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการพบว่า มีความพึงพอใจด้านวิทยากร (Trainer) ระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37

ตัวอย่างหลักสูตรของบุคลากรได้รับการพัฒนาเพื่อเป็น Smart Trainer

- Train the Trainer จำนวน 18 คน
- หลักสูตรเทคนิคการนำเสนอ อย่างมืออาชีพ จำนวน 20 คน
- เทคนิคการฝึกอบรมและการใช้เครื่องมือ การมีส่วนร่วม จำนวน 10 คน
- ทักษะการวิจัย จำนวน 35 คน
- Adobe Photoshop และเทคนิค การถ่ายภาพ จำนวน 25 คน
- การเป็นวิทยากรกระบวนการ จำนวน 23 คน
- ทักษะด้านสารสนเทศ จำนวน 29 คน
- การจัดการความรู้ จำนวน 145 คน
- เพิ่มประสิทธิภาพทีมงานเพื่อพัฒนา คุณภาพให้บริการสู่ความยั่งยืน จำนวน 46 คน

2. Smart Training มีการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการฝึกอบรม เพื่อตอบสนองความต้องการและสามารถใช้งานได้จริง โดยมีการวัดผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการพบว่า มีความพึงพอใจด้านการฝึกอบรมหลักสูตร (Training) ระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27

ตัวอย่างการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการฝึกอบรม

- หลักสูตรวิทยากรผู้นำสัมมนาชีพ
- หลักสูตรอาชีพระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว
- การผลิตสื่อ Animation เพื่อการเรียนรู้
- หลักสูตรการพัฒนาผู้นำสู่มืออาชีพ



การพัฒนาวัตกรรมการนำเสนอและวิธีการฝึกอบรม



สื่อประกอบการฝึกอบรม (Infographic)



02 หลักสูตรอาชีพพระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ฐานเรียนรู้ฐานอาชีพ



3. Smart Service มีการพัฒนาด้านการบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจและประทับใจ โดยมีการวัดผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการพบว่า มีความพึงพอใจด้านบริการ (Service) ระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28

ตัวอย่างการพัฒนาการบริการ

- ห้องสมุดมีชีวิต
- มาตรฐาน QC สุขอนามัย
- ฐานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
- เส้นทางการเรียนรู้
- ห้องอบสมุนไพร
- Land mark



การจัดการความรู้ กรมการพัฒนาชุมชน



ตามพระราชกฤษฎีกาด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2556 มาตรา 11 กำหนดให้ทุกส่วนราชการมีหน้าที่ในการพัฒนาองค์ความรู้ในองค์กรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ปี 2559 ก.พ.ร. กำหนดให้การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

กรมการพัฒนาชุมชนได้กำหนดกรอบการบริหารจัดการองค์ความรู้ แนวทางการดำเนินงาน และ KM Road Map การจัดการความรู้ ประจำปี พ.ศ. 2559 พร้อมจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างแรงจูงใจในการจัดการความรู้

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการองค์ความรู้ของกรมฯ ให้สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน ตามภารกิจของกรมฯ และส่งเสริมบุคลากรให้ดำเนินการจัดการความรู้ในงาน เพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ และกรมฯ มีนวัตกรรมในงานพัฒนาชุมชน





แนวทางการดำเนินงานด้านจัดการความรู้ ประจำปี 2559

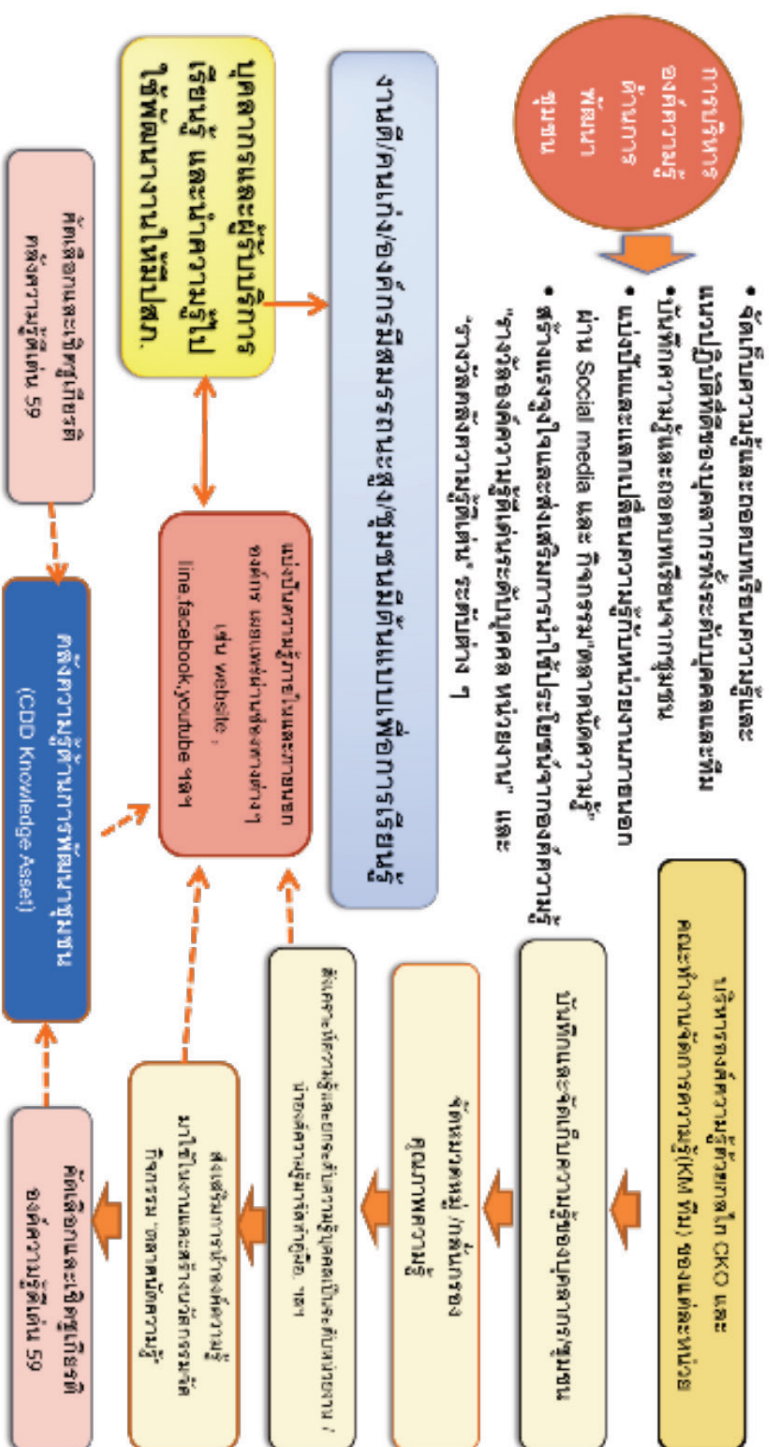


ผลการดำเนินงาน

สถาบันการพัฒนาชุมชนได้จัดประชุมคณะอำนวยการ (CKO) และคณะทำงาน KM Team จำนวน 2 ครั้ง เพื่อกำหนดกรอบการบริหารจัดการองค์ความรู้กรมการพัฒนาชุมชน ประจำปี 2559 แผนยุทธศาสตร์การจัดการความรู้ (พ.ศ. 2559 - 2562) แนวทางการขับเคลื่อนงานด้านการจัดการความรู้ และกำหนดตัวบ่งชี้องค์ความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานประจำปี



กรอบการบริหารจัดการองค์ความรู้กรมการพัฒนาชุมชน ประจำปี 2559



ปี 2559 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด / สำนัก / กอง / ศูนย์ ได้จัดเก็บความรู้ ถอดบทเรียนองค์ความรู้และแนวทางปฏิบัติงานของบุคลากรทั้งระดับบุคคลและทีมทั่วทั้งองค์กร มากกว่า 700 องค์ความรู้ โดยได้มีการบันทึกความรู้และถอดบทเรียน Best Practice จากชุมชน และมีการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้กับหน่วยงานภายนอกผ่าน Social media และกิจกรรม “ตลาดนัดความรู้” โดยได้มีการจัดเวทีคัดเลือกองค์ความรู้ในงานพัฒนาชุมชนดีเด่น (Five & Ten Minute CD Knowledge) ได้ผลการคัดเลือก ดังนี้

ผลการคัดเลือกองค์ความรู้ดีเด่น ระดับบุคคล

◆ รางวัลที่ 1

จปฐ. สร้างสุข ปลดทุกข์ประชาชน

◆ โดย นางกมลทิพย์ พันสนธิ

รางวัลที่ 2

เทคนิคการประชาสัมพันธ์งาน
พัฒนาชุมชน โดย นางสาวต๋ิรณรรถ อ่อนตา

◆ รางวัลที่ 3

คู่มือการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต โดย นางสาวอมรรัตน์ พูลสาย

ผลการคัดเลือกองค์ความรู้ดีเด่น ระดับหน่วยงาน

◆ รางวัลที่ 1

การขับเคลื่อนองค์ความรู้เชิงกลยุทธ์
เพื่อยกระดับคุณภาพในการให้บริการ โดย
กองการเจ้าหน้าที่

◆ รางวัลที่ 2

การพัฒนาหมู่บ้านสารสนเทศ
ต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดย
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอรัตนบุรี
จังหวัดสุรินทร์

◆ รางวัลที่ 3

การจัดเก็บข้อมูล จปฐ.อย่างมี
ประสิทธิภาพ ATTM MODEL โดย สำนักงาน
พัฒนาชุมชนอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

เวทีการคัดเลือกองค์ความรู้ในงานพัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี 2559



กิจกรรมตลาดนัดความรู้ ประจำปี 2559



การพัฒนาเว็บไซต์กรมฯ เว็บไซต์หน่วยงานในสังกัด และเว็บไซต์ส่งเสริมสินค้าOTOP

เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการผ่านเว็บไซต์ให้ก้าวไปสู่จุดหมายของการบูรณาการเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ (Connected Government) ที่สมบูรณ์แบบกรมการพัฒนาชุมชนได้ปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอหน้าเว็บไซต์กรมฯ เว็บไซต์หน่วยงานในสังกัด และเว็บไซต์ส่งเสริมสินค้าโอท็อปให้ทันสมัย ง่ายต่อการใช้งานและค้นหาข้อมูล เช่น กำหนดรูปแบบการใช้งานแบบเว็บท่า (Web Portal) นำเสนอข้อมูลได้ 3 ภาษา (ไทย อังกฤษ และจีน) สามารถเข้าถึงได้จากหลากหลายอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ และแท็บเล็ต พัฒนาระบบ

ยืนยันตัวครั้งเดียวสำหรับบุคลากร รวมทั้งปรับปรุงเว็บไซต์ส่งเสริมสินค้าโอท็อปให้เข้าถึงสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยการจัดและนำเสนอสินค้าเป็นหมวดหมู่ พัฒนาแอปพลิเคชันรองรับการใช้งานระบบ Android และ IOS เพื่อเพิ่มช่องทางเผยแพร่สินค้า เป็นต้น

นอกจากนี้ กรมการพัฒนาชุมชนยังได้จัดให้มีการประกวดเว็บไซต์หน่วยงานในสังกัด กรมการพัฒนาชุมชน ทั้งสำนัก กอง ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เพื่อเพิ่มคุณภาพเว็บไซต์ และพัฒนาประสิทธิภาพบุคลากรในการบริหารจัดการเว็บไซต์ในความรับผิดชอบ



โครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ



พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งต้องการเปิดโอกาสอย่างกว้างขวางให้แก่ประชาชนในการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐ สามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและยังผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่

กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการโครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 ผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 110 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรของกรมฯ ได้ตระหนักและให้ความสนใจในความสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในเนื้อหาสาระที่หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการให้มีข้อมูลข่าวสารของ

ราชการไว้ในศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ ตลอดจนให้บุคลากรของกรมฯ สามารถให้บริการแก่ประชาชนในการค้นหา ศึกษา และแสดงความคิดเห็นจนเกิดความพึงพอใจ เพื่อแสดงถึงการบริการของหน่วยงานของรัฐมีความโปร่งใสเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ผลการดำเนินงาน ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และสามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการแก่ประชาชนจนเกิดความพึงพอใจ และสร้างภาพลักษณ์ให้หน่วยงานของรัฐ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ



โครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการทางปกครอง แก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559



กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินการโครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการทางปกครองแก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ระหว่างวันที่ 23 - 25 ธันวาคม 2558 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น ถนนวิภาวดีรังสิต เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ขั้นตอน แนวทางปฏิบัติที่กฎหมายกำหนดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และกฎหมายปกครอง วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ กระบวนการพิจารณาตีปกครอง และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติราชการทางปกครองแก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนระดับจังหวัด อำเภอ และส่วนกลาง โดยผู้เข้ารับการอบรม ประกอบด้วย พัฒนาการอำเภอ จาก 76 จังหวัด จำนวน 160 คน



โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ประจำปี 2559



พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 34 บัญญัติว่าการจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนต้องเป็นไปเพื่อผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ และความคุ้มค่า โดยให้ข้าราชการปฏิบัติราชการอย่างมีคุณภาพ คุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมาตรา 72 บัญญัติว่าให้ส่วนราชการมีหน้าที่ดำเนินการให้มีการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนสามัญมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด



กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการตามโครงการดังกล่าว กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยข้าราชการและลูกจ้างดีเด่น ประจำปี 2558 ประเภทบริหาร ประเภทหัวหน้ากลุ่มงาน ประเภทพัฒนาการอำเภอ ประเภทวิชาการ ประเภทพัฒนากรขวัญใจชุมชน ประเภทสนับสนุน ประเภทลูกจ้าง และประเภทซื้อสัตย์สุจริต จำนวน 104 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรัก ความสามัคคี ความเข้มแข็ง และเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในองค์กร ส่งเสริมความสมดุลระหว่างการทำงานกับชีวิตส่วนตัวของข้าราชการ เสริมพลังการทำงาน ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการทำงาน ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสมดุลระหว่างการใช้ชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัว และมีการพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทางที่ถูกต้อง

การปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559



ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ โดยแบ่งเป็น 2 มิติ ได้แก่ มิติภายนอก จำนวน 6 ตัวชี้วัด และมิติภายใน จำนวน 7 ตัวชี้วัด

กรมการพัฒนาชุมชนขับเคลื่อนการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงานตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง 5 คณะ ได้แก่ คณะทำงานพิจารณาและเจรจาความเหมาะสมตัวชี้วัดฯ คณะทำงานกำกับดูแลตัวชี้วัด คณะกรรมการอำนวยการ และคณะทำงานตรวจติดตามประเมินผล เพื่อทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนตัวชี้วัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

2. จัดประชุมคณะทำงานฯ ตลอดจนประชุมติดตามผลความก้าวหน้าการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

3. จัดทำคู่มือรายละเอียดตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการและการประเมินผลการปฏิบัติราชการให้กับหน่วยงานส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ใช้เป็นคู่มือดำเนินงานตามตัวชี้วัด

4. กำหนดแนวทางและรูปแบบการรายงานผลการดำเนินงานผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

4.1 รายงานผลการดำเนินงานตามระบบ Online ของสำนักงาน ก.พ.ร. (e-SAR card) และการรายงานประเมินผลตนเองโดยเอกสาร รอบ 6 เดือน รอบ 9 เดือน และรอบ 12 เดือน

4.2 กำหนดให้หน่วยงานในสังกัด รายงานผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการในโปรแกรม PA ผ่านระบบ Online Real Time ของกรมการพัฒนาชุมชน

4.3 รายงานผลในที่ประชุมกรมการพัฒนาชุมชนทุกเดือน เพื่อนำเสนอข้อมูลจากการตรวจติดตามโดยบุคคล และข้อมูลสรุปจากเอกสารรายงาน

- การตรวจติดตามโดยบุคคล แบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย (1) คณะตรวจติดตามและประเมินผล โดยมีรองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนเป็นหัวหน้าคณะ ซึ่งเป็นการตรวจติดตามโดยผู้บริหารกรมฯ และ (2) คณะเจ้าหน้าที่ของกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ซึ่งได้ติดตามความก้าวหน้าให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดโดยตรง ณ หน่วยงานในสังกัด

- ข้อมูลสรุปจากเอกสารรายงาน ประกอบด้วย รายงานการประเมินผลตนเอง และรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานผ่านโปรแกรม PA

การส่งเสริมการบริหารราชการ แบบมีส่วนร่วม



กรมการพัฒนาชุมชนมีภารกิจที่สำคัญ คือ การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศในการศึกษา วิเคราะห์ จัดทำยุทธศาสตร์ ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพเพื่อให้การขับเคลื่อนองค์กรบรรลุเป้าหมาย “ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง”



กรมการพัฒนาชุมชนจึงมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน คือ ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมจัดทำแผนร่วมดำเนินการ และเป็นผู้ร่วมรับประโยชน์ในโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ โดยการจุดประกายให้คนในชุมชนตระหนักถึงสภาพปัญหา และเป็นการจุดประกายให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนกำหนดกิจกรรมในการสร้างค่านิยมหลัก กระบวนทัศน์ และ

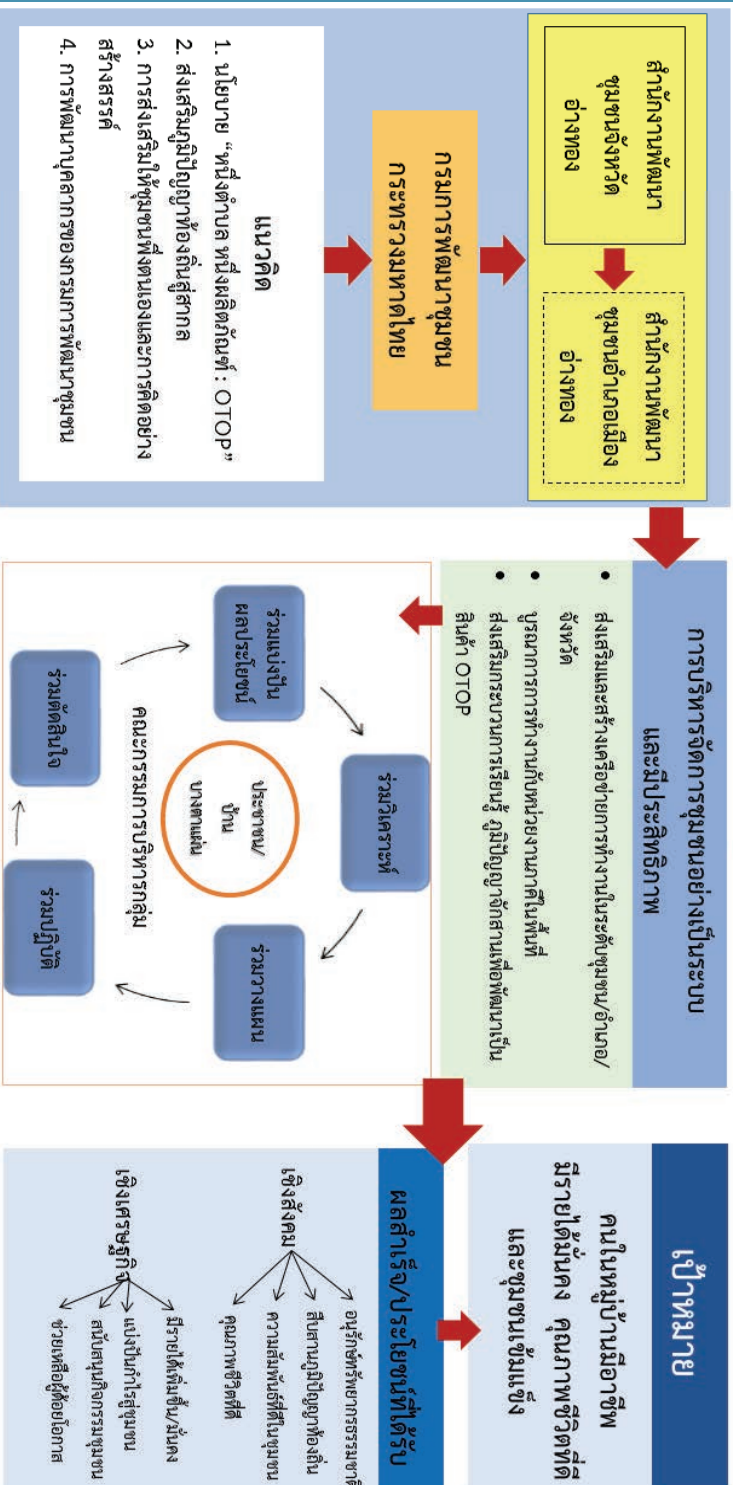
ทักษะของบุคลากร ที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างชัดเจน มีการจัดสรรงบประมาณที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ตลอดจนจัดทำแผนงาน โครงการ และจัดหลักสูตรการฝึกอบรมต่าง ๆ รวมทั้งมีการประเมินผลเพื่อให้บุคลากรของกรมฯ ได้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะที่เอื้อต่อการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการบริหารราชการมากขึ้นเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน



ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ได้มอบรางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2559 ประเภทรางวัลพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ระดับดีใน “โครงการพัฒนากลุ่มจักสาน ผักตบชวาบ้านบางตาแพน สู่สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)” หมู่บ้านบางตาแพน หมู่ที่ 1 ตำบลคลองวัว อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

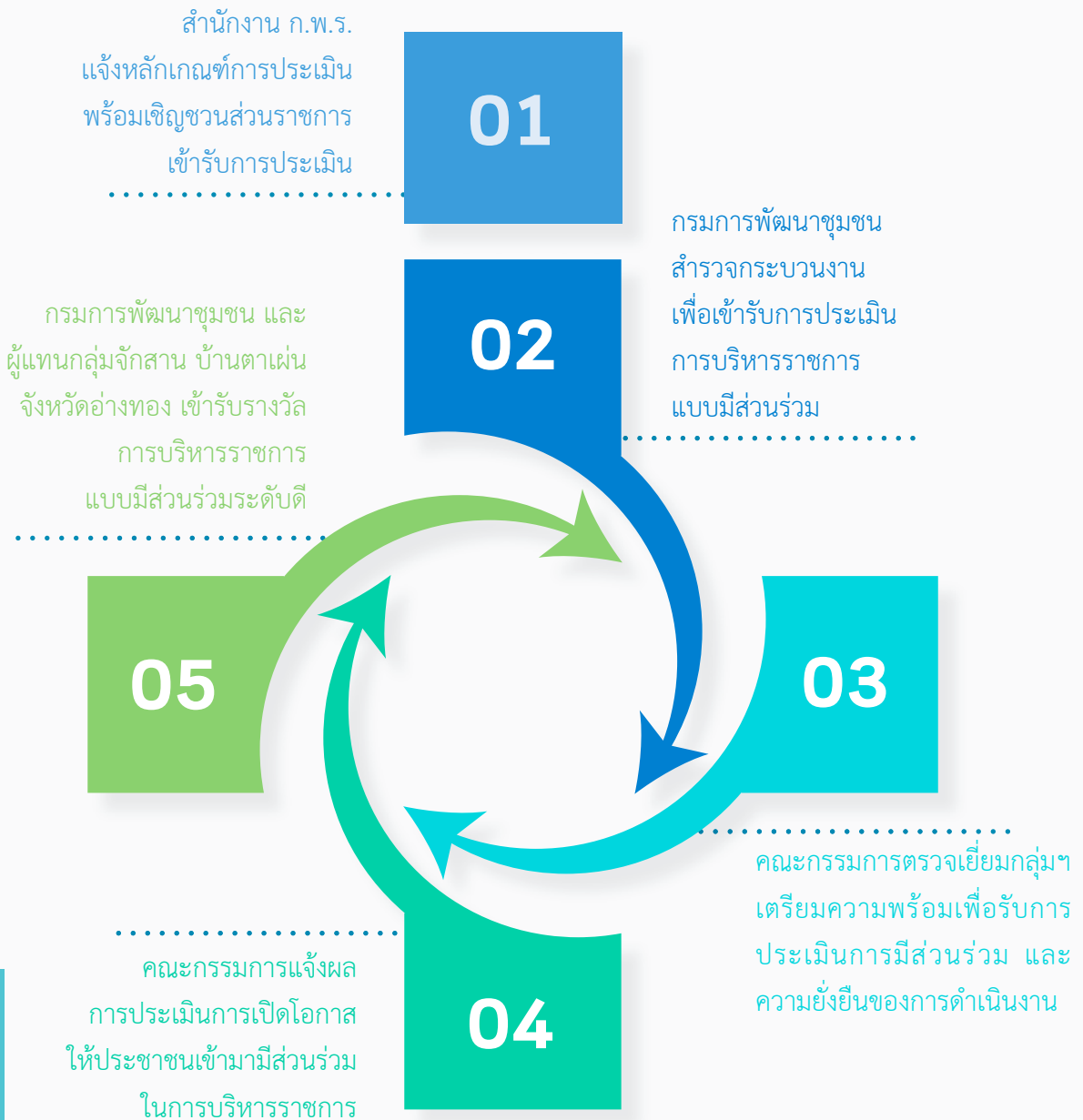
Model การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

โครงการพัฒนากลุ่มอีสานผัสดิบชาวบ้านบางตาแผ่นดิน สู่สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)



.....

แนวทางการประเมิน การบริหารราชการ



การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA)



การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) เป็นการประยุกต์แนวคิดของการประเมินคุณธรรมการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity Assessment) ขององค์การต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จ และบูรณาการเข้ากับดัชนีวัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงานป.ป.ช.) โดยกำหนดหน่วยงานเป้าหมาย

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 148 กรม โดยการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสจะประเมินจากกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม คือ 1) ข้อคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน 2) ข้อคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) ประเมินจากเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ของหน่วยงาน ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส

การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ แบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความโปร่งใส (Transparency)
2. ความพร้อมรับผิด (Accountability)
3. ความปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน (Corruption - free Index)
4. วัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร (Integrity Culture)
5. คุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน (Work Integrity)

จากความมุ่งมั่นของผู้บริหารกรมการพัฒนาชุมชนที่ให้ความสำคัญกับการบริหารราชการด้วยหลักธรรมาภิบาล และเป็นไปตามระบบคุณธรรม (Merit System) พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กรมการพัฒนาชุมชนมีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ที่ร้อยละ 87.63 ถือว่ามีคุณธรรมและความโปร่งใส การดำเนินงานของหน่วยงานระดับสูงมาก และเมื่อทำการจัดลำดับผลการประเมินในส่วนราชการระดับกรมจากจำนวน 148 หน่วยงาน พบว่า กรมการพัฒนาชุมชนมีผลการประเมินอยู่ในลำดับที่ 4



ผลประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

| 87.63 |

ร้อยละคุณธรรมและความโปร่งใสกรมการพัฒนาชุมชน

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยภาครัฐประเมินโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน.ป.ท) เพื่อยกระดับการบริหารราชการแบบโปร่งใส และการมุ่งสู่องค์กรธรรมาภิบาลของกรมการพัฒนาชุมชน



ดัชนีความโปร่งใส (Transparency Index)

หมายถึง การปฏิบัติราชการตามภารกิจของหน่วยงานที่มีความโปร่งใส การมีระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล



ดัชนีความพร้อมรับผิด (Accountability Index)

หมายถึง การปฏิบัติราชการตามภารกิจของเจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบ ตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยคำนึงถึงความสำเร็จของงาน



ดัชนีความปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน (Corruption - Free Index)

หมายถึง พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีการดำเนินการโดยเป็นธรรม และโปร่งใสเป็นไปตามมาตรฐาน หรือขั้นตอนการให้บริการ



ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร (Integrity Culture Index)

หมายถึง การปฏิบัติราชการตามภารกิจของหน่วยงานที่ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ตามประมวลจริยธรรม จรรยาวิชาชีพ



ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน (Work Integrity Index)

หมายถึง ระบบการบริหารงานของหน่วยงานที่มีการบริหารจัดการที่ดี ยึดระบบคุณธรรม ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นผลประโยชน์ส่วนรวม

การดำเนินงานด้านการตรวจสอบภายใน



การตรวจสอบภายใน (Internal Auditing) เป็นการให้บริการด้านความเชื่อมั่น และการบริการให้คำปรึกษาอย่างเป็นอิสระ และเที่ยงธรรม เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับส่วนราชการ ในการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน ของส่วนราชการให้มีประสิทธิภาพ

- การให้บริการด้านความเชื่อมั่น เป็นการตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ เช่น งบการเงิน ผลการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ความมั่นคงปลอดภัยของระบบ ต่าง ๆ และการตรวจสอบความถูกต้องและ เชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน การบัญชี

- การบริการให้คำปรึกษา เป็นการ ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และบริการอื่น ๆ เช่น การให้คำแนะนำในเรื่องความคล่องตัวในการ ดำเนินงาน การออกแบบระบบงาน และการ ฝึกอบรม เป็นต้น



ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กรมการ- พัฒนาชุมชน ได้ดำเนินการตรวจสอบด้านการเงิน การบัญชี (Financial Audit) การปฏิบัติตาม ข้อกำหนด (Compliance Audit) การตรวจสอบ การดำเนินงาน (Performance Audit) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Audit) และการบริการให้ คำปรึกษา (Consulting) โดยพิจารณาถึง ความเสี่ยง ความถี่ในการเข้าตรวจงบประมาณ ที่ได้รับ ระบบการควบคุมภายใน สรุปผล การดำเนินงาน ดังนี้

การให้บริการด้านความเชื่อมั่น

1. การตรวจสอบด้านการเงิน การบัญชี (Financial Audit)

ตรวจสอบหน่วยรับตรวจ ที่ตั้งอยู่ใน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 5 หน่วย รับตรวจ โดยตรวจสอบการปฏิบัติงานด้าน การเงิน การบัญชี และการจัดซื้อจัดจ้าง ตาม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ การควบคุมเงินงบประมาณ การเก็บรักษา เงินสด การควบคุมทรัพย์สิน ใบเสร็จรับเงิน พบว่า หน่วยรับตรวจส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงาน เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายที่กำหนด

2. การตรวจสอบด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนด (Compliance Audit)

การติดตามและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน จำนวน 5 หน่วยรับตรวจพบว่า หน่วยรับตรวจส่วนใหญ่มีการจัดวางระบบการควบคุมภายในเป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ในภาพรวมมีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพียงพออยู่ในระดับหนึ่ง

3. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit)

การตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก สุ่มตรวจผลการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ในพื้นที่ 8 จังหวัด ๆ ละ 2 ศูนย์ รวม 16 ศูนย์ ผลการดำเนินงานในภาพรวม (เฉพาะพื้นที่ที่สุ่มตรวจ) เป็นไปตามผลที่คาดว่าจะได้รับ กล่าวคือ ศูนย์บริการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากมีแผนการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม มีศักยภาพ และมีความพร้อมในการให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมาย และเป็นไปตามตัวชี้วัดกิจกรรม คือ มีการจัดตั้ง พัฒนา และสนับสนุนกลุ่มอาชีพ OTOP รายใหม่ ศูนย์ฯ ละ อย่างน้อย 2 กลุ่ม โดยโครงการฯ สามารถช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ศูนย์ฯ มีศักยภาพ และมีกิจกรรมการให้บริการแก่ผู้รับบริการ และการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น



4. การตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Audit)

- การตรวจสอบระบบความรับผิดชอบทางละเมิดและแพ่ง โดยสุ่มตรวจ จำนวน 1 หน่วยรับตรวจ ทั้ง 4 ระบบงาน 1) ระบบงานความรับผิดชอบทางละเมิด 2) ระบบงานความรับผิดชอบทางแพ่ง 3) ระบบงานผิดสัญญาเงินทุน / วิชาชีพ และ 4) ระบบงานฐานข้อมูลนี้ พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีการบันทึกข้อมูลครบถ้วนตามเอกสารหลักฐานที่ทำการตรวจสอบตามขั้นตอน ซึ่งได้กำหนดไว้ในระบบงานฯ มีการแต่งตั้งมอบหมายงานผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงาน ความรับผิดชอบทางละเมิดและแพ่ง โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในกลุ่มงานได้รับมอบหมายให้เข้าใช้งานระบบงานความรับผิดชอบทางละเมิดและแพ่ง

- ด้านการนำระบบมาใช้งานจริง (System Implementation Audit) ในระดับพื้นที่ เกี่ยวกับการใช้งานระบบโปรแกรมลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ปี 2557 โดยสุ่มตรวจ จำนวน 8 จังหวัด ๆ ละ



2 อำเภอ รวม 16 อำเภอ พบว่า หน่วยงานในพื้นที่ระดับจังหวัด / อำเภอ มีการใช้ระบบโปรแกรมลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ปี 2557 - 2558 ซึ่งเป็นการลงทะเบียนรายไตรมาส สามารถใช้งานได้จริงทุกไตรมาส และสามารถประมวลผลการลงทะเบียน เมื่อสิ้นรอบแต่ละไตรมาส สรุปผลการลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ปี 2557 - 2558 และรายงานข้อมูลผู้ผลิต ผู้ประกอบการ และข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเรียกรายงานจากระบบโปรแกรมได้



การให้คำปรึกษา (Consulting)

ดำเนินการให้คำปรึกษาข้อมูลในการปฏิบัติงานด้านการเงิน การคลัง การพัสดุ การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง และตรวจสอบเอกสารหลักฐานในเบื้องต้น เพื่อช่วยลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน รวมถึงจัดฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพด้านการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงให้แก่พัฒนาการอำเภอ จำนวน 154 ราย ณ วิทยาลัยพัฒนาชุมชน อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี



การสื่อสารภาพลักษณ์กรมการพัฒนาชุมชน



จากสถานการณ์ปัจจุบัน การทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายองค์กรต้องมีกลยุทธ์ที่แยบยล สามารถสร้างความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา เพื่อจะสร้างการยอมรับ ความศรัทธา และการให้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและภาคีเครือข่าย ดังนั้น การประชาสัมพันธ์จึงเป็นส่วนผสมทางการตลาดที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้งานตามภารกิจประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

กรมการพัฒนาชุมชน ในฐานะหน่วยงานที่ต้องทำงานใกล้ชิดกับประชาชน จึงต้องสร้างสรรค์รูปแบบการทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เพื่อประชาสัมพันธ์ภารกิจให้ประชาชนเข้าใจ และร่วมมือในการพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตและชุมชนให้มีความสุข ภายใต้กลยุทธ์ “WE ARE CDD” องค์กรคู่มือ คือ หน้าที่ คน พช. โดยปี 2559 ดำเนินการสื่อสารภาพลักษณ์กรมการพัฒนาชุมชน ดังนี้



อภิชาติ ไตติลภเวชช์

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

1. จัดให้มีสถานีข่าวพัฒนาชุมชน CNS เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการกระจายข่าว และภารกิจต่อสื่อมวลชน และผู้ปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ในพื้นที่
2. จัดให้มีการสร้างเครือข่ายนักประชาสัมพันธ์และสื่อมวลชน ซึ่งสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวภารกิจ จากระดับพื้นที่จาก 76 จังหวัด ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งในปี 2559 มีสมาชิกเพิ่มขึ้น จำนวน 139 คน
3. การประกวดนักประชาสัมพันธ์ดีเด่น ประจำปี 2559 (PR AWARD 2016) จำนวน 18 รางวัล
4. จัดแถลงข่าวหรือการจัดสนทนาแบบไลฟ์สไตล์กับสื่อมวลชน
5. จัดกิจกรรมสื่อสัมพันธ์สัญจร เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายสื่อมวลชน จำนวน 2 ครั้ง/ปี
6. จัดสรรงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน จังหวัดละ 20,000 บาท รวม 1,520,000 บาท
7. การประชาสัมพันธ์ภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนผ่านสื่อ

ประเภทสื่อ / จำนวน								
สิ่งพิมพ์ (ครั้ง)	วิทยุ (ครั้ง)	โทรทัศน์ (ครั้ง)	FB (ครั้ง)	LINE (ครั้ง)	YouTube (ครั้ง)	Website (ครั้ง)	IG (ครั้ง)	LCD (ครั้ง)
1,210	1,203	217	737	1,017	75	467	335	98

สถานีข่าวพัฒนาชุมชน CDD News Station : CNS

รูปแบบการทำงานของสถานีข่าวพัฒนาชุมชน
(CDD News Station : CNS) :



เครือข่ายประชาสัมพันธ์
ส่วนกลาง 102 คน



เครือข่ายผู้นำ กลุ่ม องค์กร
ประชาชน 265 คน



เครือข่ายนักประชาสัมพันธ์
ส่วนภูมิภาค 221 คน



เครือข่ายสื่อมวลชน
137 คน



สถานีข่าวพัฒนาชุมชน CDD News Station : CNS จึงเป็นกระบวนการสำคัญ ที่ถูกนำมาใช้ในการเสนอข่าวสารงานพัฒนาชุมชนที่รวดเร็ว ฉับไว ทันเหตุการณ์ เนื้อหาข่าวครอบคลุมทั่วประเทศ โดยใช้แนวคิดเรื่องพลังของเครือข่าย และพลังของเทคโนโลยีการสื่อสารในโลกของสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นแนวทางการดำเนินงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์กรมการพัฒนาชุมชนผ่านกลไกเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ซึ่งประกอบด้วย 4 เครือข่ายย่อย ที่ถูกตั้งขึ้นเพื่อความสะดวกรวดเร็ว ในการเผยแพร่ข่าวสารจากส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ไปสู่สื่อมวลชนเพื่อนำเสนอ

ต่อสาธารณชนผ่านสื่อช่องทางต่างๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของเครือข่ายฯ โดยไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ ทำให้สาธารณชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร การกิจของกรมการพัฒนาชุมชนได้รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ เนื้อหาข่าวครอบคลุมทั่วประเทศ ภายใต้คำขวัญที่ว่า “รวดเร็ว ฉับไว ทันใจผู้รับบริการ สรรค์สร้างภาพลักษณ์องค์กร”

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า มูลค่าการประชาสัมพันธ์โดยไม่ใช้งบของราชการ ผ่านสถานีข่าวพัฒนาชุมชน CDD News Station : CNS ปี 2559 มีมูลค่า AD Value รวมทั้งสิ้น 1,594,589 บาท และ PR Value รวมทั้งสิ้น 4,783,768 บาท



โครงการพัฒนาชุมชนในกัมพูชา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

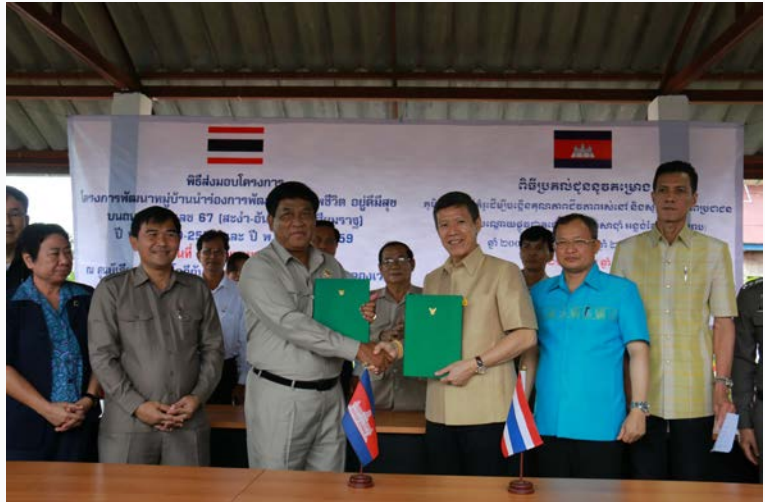
กรมการพัฒนาชุมชนร่วมกับกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนในกัมพูชา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวกัมพูชา ตามหลักการพัฒนาชุมชนบนพื้นฐานของแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะนำไปสู่ความอยู่ดี มีสุข ของประชาชนชาวกัมพูชา รวมไปถึงการสร้างชุมชนที่เข้มแข็ง สามารถเป็นต้นแบบของการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้

โครงการดังกล่าว กำหนดดำเนินการใน 3 พื้นที่ คือ

◆ พื้นที่ดำเนินโครงการหมู่บ้านนำร่อง พัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ดีมีสุข บนถนนหมายเลข 67 (สง่า - อันลองเวง - เสียมราฐ) ดำเนินงานระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 - 2559) ณ บ้านโวกี กันตาน ตำบลลุมโตง อำเภออันลองเวง จังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชา และจังหวัดศรีสะเกษเป็นหน่วยดำเนินงานในพื้นที่ ซึ่งปีนี้เป็นารดำเนินงานระยะสุดท้าย และได้ส่งมอบโครงการให้ฝ่ายกัมพูชาดำเนินการต่อไป โดยเน้นให้ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน สามารถบริหารจัดการชุมชนได้ด้วยตนเอง มี 5 กิจกรรมหลัก ได้แก่ 1) การส่งเสริมอาชีพเพาะพันธุ์ปลา 2) ปรับปรุงระบบน้ำภายในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและโรงเรียน 3) ฝึกอบรม

จัดทำภาระเก็บน้ำฝนประจำครัวเรือน 4) อบรมเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่ม องค์กรชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา อย่างยั่งยืน และพิธีส่งมอบโครงการ เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2559 ณ ศูนย์เรียนรู้บ้านโวกีกันตาน โดยนายทวี บุตรโพิธิ รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน นายธงชัย เจริญพานิชย์กุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ เป็นผู้แทนฝ่ายไทย นายสอ ทวี ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชา และคณะ รับมอบโครงการ โดยมอบกิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นตามโครงการระยะที่ 1 (พ.ศ. 2549 - 2552) และระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557 - 2559)





◆ พื้นที่ดำเนินโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน บนถนนหมายเลข 48 (เกาะกง - สะแอมเปิล) ดำเนินงานระยะที่ 2 (พ.ศ. 2557-2559) ดำเนินงาน ณ บ้านบางขยัก ตำบลเปียมกระสอบ อำเภอมณฑลสีมา จังหวัดเกาะกง ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยจังหวัดตราดเป็น หน่วยดำเนินงานในพื้นที่ ซึ่งดำเนินการเป็นปีสุดท้าย และส่งมอบโครงการให้ฝ่ายกัมพูชาดำเนินงานต่อไป ประกอบด้วย 3 กิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้นำชุมชน กลุ่ม องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน สามารถบริหารจัดการชุมชน และวางแผนการพัฒนาหมู่บ้านให้เกิดความยั่งยืนและเป็นชุมชนต้นแบบต่อไป ได้แก่

- 1) การต่อเติมอาคารตลาดนัดท่องเที่ยวชุมชน
- 2) การอบรมเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่ม องค์กร ชุมชน เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและ
- 3) การส่งมอบโครงการ

◆ พื้นที่ดำเนินโครงการชุมชนต้นแบบเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ตะโบกวิน - บ้านเตียเมียนเจย) ดำเนินงานระยะที่ 1 (พ.ศ. 2558 - 2559) และมีจังหวัดสระแก้วเป็นหน่วยดำเนินการ โดยแผนการที่จะดำเนินงาน คือการจัดทำกรอบการดำเนินงานโครงการชุมชนต้นแบบเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ตะโบกวิน - บ้านเตียเมียนเจย) ระยะเวลา 3 ปี (2560 - 2562) โดยกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน

ผลที่ได้รับจากการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชนในกัมพูชา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กล่าวคือ

ด้านการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน

◆ ผู้นำชุมชนมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการจัดทำแผนชุมชน ในการพัฒนาหมู่บ้านเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

◆ กลุ่มองค์กร ประชาชน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การรวมกลุ่มประกอบอาชีพ กิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน และการรักษาสาธารณสุขประโยชน์ร่วมกัน

◆ คณะทำงาน/เจ้าหน้าที่กัมพูชา มีความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานการพัฒนาชุมชน

◆ เป็นหมู่บ้านชุมชนแหล่งเรียนรู้รูปแบบในการศึกษาดูงานของประชาชนกัมพูชา ในการดำรงชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของประเทศไทย



ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

◆ ประชาชนในชุมชนมีอาชีพเสริมลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต

◆ ประชาชนมีแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคและบริโภค และใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ

◆ คริวเรือนในชุมชนมีความเป็นอยู่ถูกสุขอนามัย

◆ เด็กเล็กกัมพูชาได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ เจริญเติบโตตามวัย

◆ มีครอบครัวตัวอย่างต้นแบบเพื่อขยายผล จำนวน 30 ครอบครัว

◆ มีครอบครัวตัวอย่างต้นแบบในการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาดูงานที่เป็นรูปธรรม



ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

◆ ประชาชนโดยเฉพาะพื้นที่บริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรม ทำให้มีความสัมพันธ์ต่อกันมากยิ่งขึ้น

◆ เจ้าหน้าที่ชายแดนไทย - กัมพูชา ของทั้งสองประเทศ ได้มีการประสานการดำเนินงาน ทำให้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน



การเผยแพร่งานพัฒนาชุมชน สู่ระดับนานาชาติ



ภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน
ในส่วนของการเผยแพร่ผลสำเร็จของชุมชน
ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่ระดับนานาชาติ
โดยได้มีการจัดบรรยายสรุปและการจัดการ
ศึกษาดูงานแก่ชาวต่างประเทศ ซึ่งได้ให้การ
ต้อนรับบุคคลสำคัญของต่างประเทศในหลาย
โอกาส รวมถึงคณะศึกษาดูงานจากต่างประเทศ
ด้วย อาทิ





การจัดการศึกษาดูงานหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

ในโอกาสที่ นางอง ซาน ซู จี ที่ปรึกษา
แห่งสหภาพเมียนมาและคณะ ได้เดินทาง
เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะ
แขกของรัฐบาลไทย (Official Visit) ระหว่าง
วันที่ 24 มิถุนายน 2559 โดยได้เยี่ยมชม
โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ณ ศูนย์
เรียนรู้ บ้านหัวอ่าว หมู่ที่ 5 ตำบลบางช้าง
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

การจัดการบรรยายสรุปและศึกษาดูงาน ให้แก่ผู้แทนจากสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย

โดยคณะผู้แทนจากสถาบัน National
Institute for Policy and Strategic Studies
(NIPSS) ของสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย ได้มา
ศึกษาดูงานในประเด็น “การจัดตั้งความยากจน
การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ในการจัดตั้งความยากจน บทบาทของรัฐ/การ
ปรับใช้กฎเกณฑ์ที่เอื้อต่อการจัดตั้งความยากจน”
เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2559 ณ บ้านดอน
หมู่ที่ 3 ตำบลเกาะศาลพระ อำเภอวัดเพลง
จังหวัดราชบุรี



2.3 กิสดาวของกรมการพัฒนาชุมชน

ปี 2560 กรมการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชนเพื่อตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ตามจุดยืน (Positioning) เป็นกลไกสำคัญในการสร้างเสริมชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืนและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ให้มั่นคง โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้กำหนดวาระกรมการพัฒนาชุมชน หรือ CDD Agenda 2017 ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2560 - 2564 เพื่อให้เศรษฐกิจครัวเรือนมีความมั่นคง ประชาชนใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนอย่างมีความสุข

โดยมีปัจจัยขับเคลื่อน 3 ปัจจัย คือ

- 1 | การพัฒนาอาชีพครัวเรือน
- 2 | หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์
- 3 | เศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ และปัจจัยสนับสนุน 5 ปัจจัย คือ

และปัจจัยสนับสนุน 5 ปัจจัย คือ

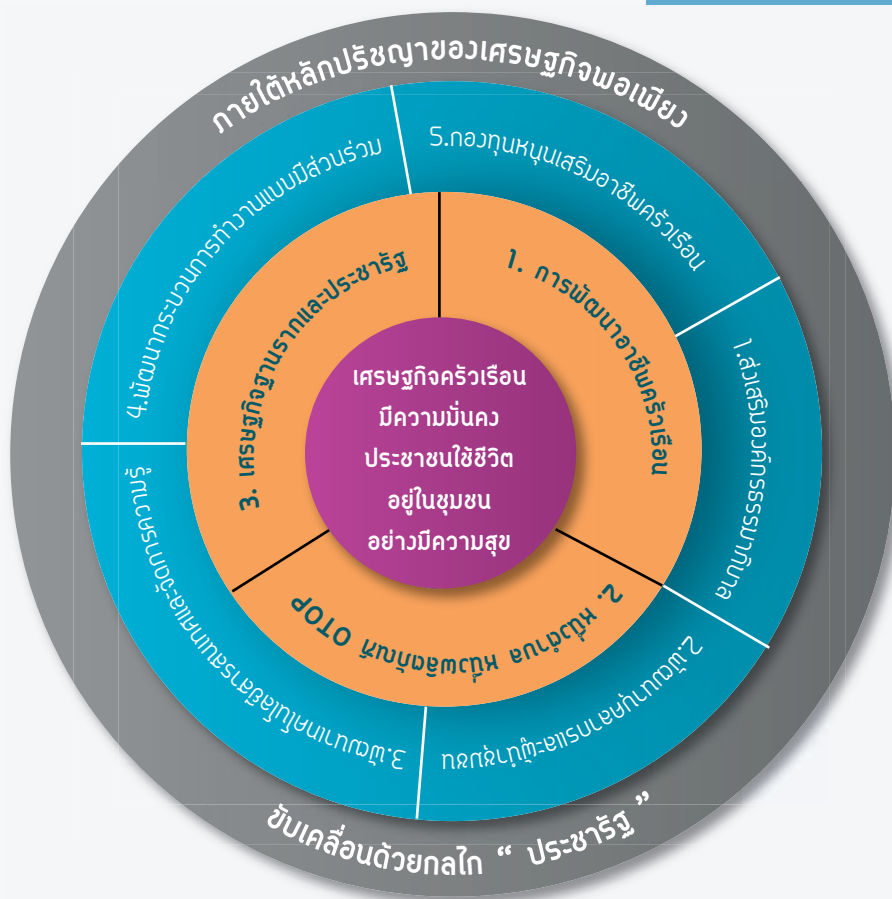
- 1 | ส่งเสริมองค์การธรรมาภิบาล
- 2 | พัฒนาบุคลากรและผู้นำชุมชน
- 3 | พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการความรู้
- 4 | พัฒนาระบบการทำงานแบบมีส่วนร่วม
- 5 | กองทุนหนุนเสริมอาชีพครัวเรือน

วาระการพัฒนาชุมชน

CDD Agenda 2017

ปัจจัยขับเคลื่อน Drive

ปัจจัยสนับสนุน Enable

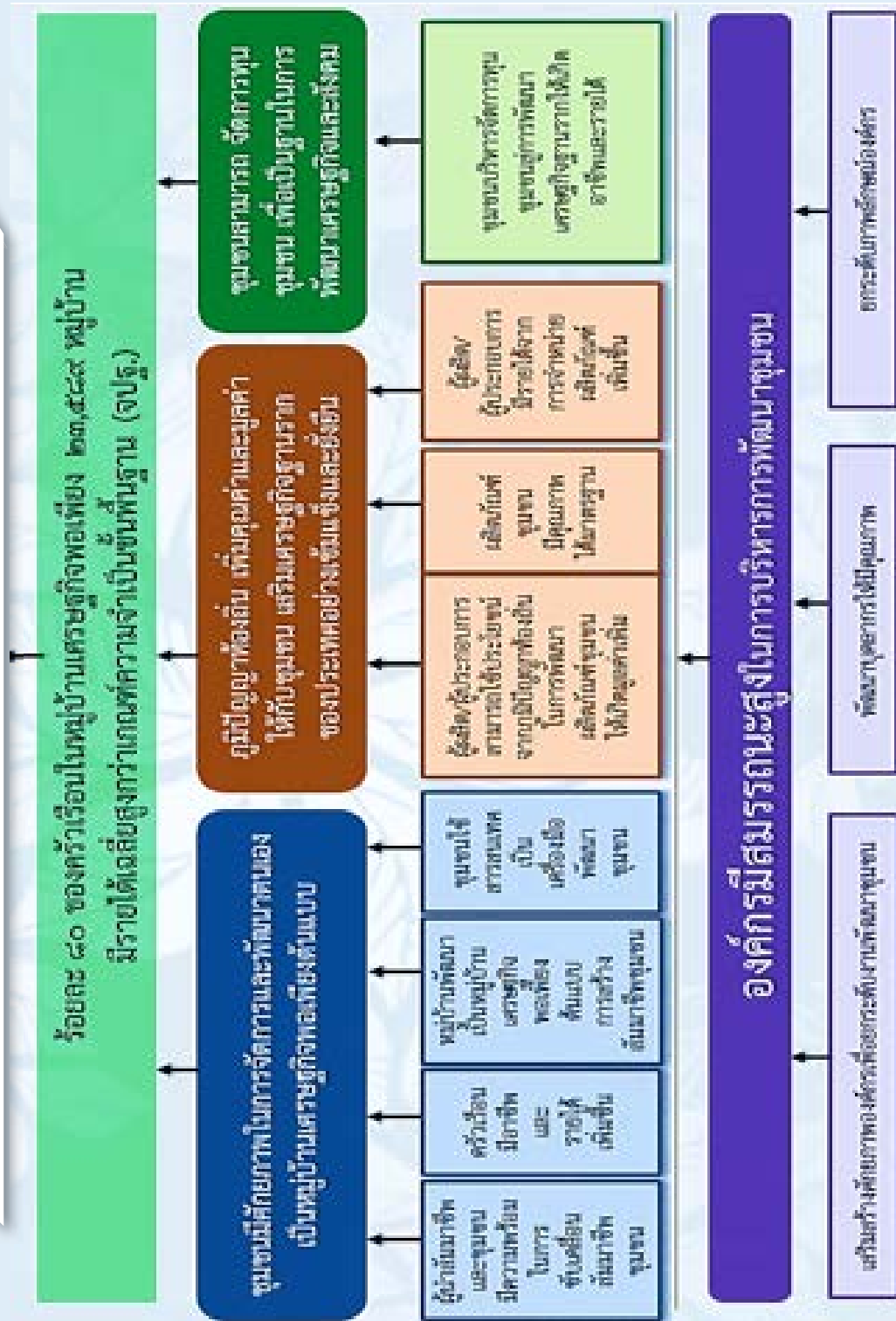


กรมการพัฒนาชุมชน

ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2560 – 2564 โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่า ร้อยละ 80 ของครัวเรือนในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง 23,589 หมู่บ้านมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน

(จปฐ.) ภายใต้วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานราก มั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2564” มีความเชื่อมโยงเพื่อบรรลุเป้าหมาย ตามแผนที่ยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2560 - 2564 ดังภาพประกอบ

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2564









3

ความ
ภาคภูมิใจ

ส่วนที่ 3

ความภาคภูมิใจ



การเชิดชูเกียรติ ผู้นำเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่น ประจำปี 2559



ปี 2559 กรมการพัฒนาชุมชนได้นำผู้นำเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่น ปี 2558 จำนวน 380 คน เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2559 พร้อมทั้งดำเนินการคัดเลือกหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” ดีเด่นระดับจังหวัด รวม 76 หมู่บ้าน รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด ใน 3 ประเภท ประกอบด้วย (1) ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนดีเด่นชายและหญิง (2) กลุ่ม/องค์กรชุมชนดีเด่น (3) ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ดีเด่น และคัดเลือกครอบครัวแข็งแรง ดีเด่น ปี พ.ศ. 2559 รวมทั้งสิ้น 392 คน เข้ารับโล่รางวัลเชิดชูเกียรติในส่วนกลาง เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2559



3

เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

- ผู้บริหารกระทรวงมหาดไทยและกรมฯ นำผู้นำชุมชนเข้าเฝ้าฯ เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายเงิน
● สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชานุญาต
ฉายพระฉายาลักษณ์ร่วมกับคณะผู้เข้าเฝ้าฯ ณ ศาลาดุสิดาลัย วังสวนจิตรลดา

2

มหกรรมรวมพลคนดีแห่งแผ่นดิน สัมมนาและรับโล่รางวัลเชิดชูเกียรติ ดังนี้

- โล่รางวัลพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” จำนวน 76 รางวัล
● โล่รางวัล “สิ่งมหัศจรรย์” จำนวน 304 รางวัล
● โล่รางวัลครอบครัวแข็งแรงดีเด่น จำนวน 12 รางวัล

1

จังหวัดสรรหาและคัดเลือก หมู่บ้านและกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ดังนี้

- หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” 76 รางวัล
 - ผู้นำ อช. 152 รางวัล
 - กลุ่ม/องค์กรชุมชน 76 รางวัล
 - ศอช.ต. 76 รางวัล
- และ กพส.ภ. คัดเลือกครอบครัวแข็งแรง ภาคละ 3 รางวัล รวม 12 รางวัล



การดำเนินงานกองทุนพัฒนาเด็กชนบท ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี



ความเป็นมา



◆ ปี 2510 กรมการพัฒนาชุมชน ได้สนับสนุนการพัฒนาเด็กด้วยการจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นทั่วประเทศ เพื่อเป็น สถานที่อบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน

◆ ปี 2522 จัดตั้ง “กองทุนพัฒนาเด็กชนบท” ประกอบด้วยกองทุนพัฒนาเด็กชนบท ส่วนกลางและกองทุนพัฒนาเด็กชนบทจังหวัด

◆ 17 ธันวาคม 2536 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับ กองทุนพัฒนาเด็กชนบทอยู่ในพระราชูปถัมภ์ และพระราชทานพระราชนุญาต ให้ใช้ชื่อว่า “กองทุนพัฒนาเด็กชนบท ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี”

การจัดหาทุน



◆ จัดโครงการทอดผ้าป่าสมทบกองทุนฯ ทั้งส่วนกลาง และจังหวัด

◆ รับบริจาคเงิน หรือสิ่งของ จากผู้มีจิตศรัทธา

◆ แสวงหาผู้อุปการะเด็ก

◆ จำหน่ายสินค้าที่ระลึก เช่น เสื้อปัก ภาพวาดฝีพระหัตถ์ ชุดถ้วยกาแฟ

◆ ซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมการพัฒนาชุมชน

ฐานะการเงินกองทุนฯ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2559)



◆ ปัจจุบันมีเงินกองทุนฯ	รวมทั้งสิ้น	76,580,060.31	บาท
◆ กองทุนส่วนกลาง	จำนวน	32,000,587.45	บาท
◆ กองทุนจังหวัด 76 จังหวัด	จำนวน	144,579,472.86	บาท



กิจกรรมจัดหาทุนและช่วยเหลือพัฒนาเด็ก



นำเงินทูลเกล้าฯ ถวาย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อกิจการเด็ก ปี 2559 จำนวน 1 ล้านบาท (ยอดเงินทูลเกล้าฯ ถวายตั้งแต่ปี 2551 ถึงปัจจุบัน รวม 9 ล้านบาท) พร้อมมอบหนังสือรายงานผลการดำเนินงานกองทุนพัฒนาเด็ก

กิจกรรมจัดหาทุนปี 2559



จัดโครงการทอดผ้าป่าสมทบกองทุนฯ
ทั้งส่วนกลางและจังหวัด

รวม 17,738,806 บาท



จัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์
และออกร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

รวม 2,188,680 บาท



การอุปการะและบริจาคเงิน
จากผู้มีจิตศรัทธาสมทบกองทุนฯ

รวม 753,850 บาท



สนับสนุนทุนการศึกษา เด็กชนบท

ทั่วประเทศ 2,000 คน

เป็นเงิน 2,400,000 บาท



จัดกิจกรรมกองทุนพัฒนา

เด็กชนบทฯ เคลื่อนที่ 4 ภาค



รางวัลหน่วยงานภาครัฐที่มีคุณธรรมและความโปร่งใสระดับสูงมาก

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ดำเนินงานโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment - ITA) โดยกำหนดหน่วยงานเป้าหมายการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 148 กรม เครื่องมือที่นำไปใช้ในการสำรวจมีทั้งหมด 3 แบบ ประกอบด้วย

1. แบบสำรวจคุณธรรมและความโปร่งใส

ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Internal Integrity & Transparency Assessment : IIT) เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินข้อคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานภาครัฐที่ปฏิบัติงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ของดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร (Integrity Culture Index) และดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน (Work Integrity Index) โดยการให้เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานที่ถูกประเมินตอบแบบสำรวจด้วยตนเอง (Self-administered Questionnaire Survey)

2. แบบสำรวจคุณธรรมและความโปร่งใส

ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (External Integrity & Transparency Assessment : EIT) เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินข้อคิดเห็นของผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ของดัชนีความโปร่งใส (Transparency Index) ดัชนีความพร้อมรับผิด (Accountability Index)

และดัชนีคุณธรรมการให้บริการของหน่วยงาน (Integrity in Service Delivery Index) ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลโดยแยกตามประเภทการให้บริการของหน่วยงาน โดยหน่วยงานที่ให้บริการประชาชนโดยตรง (Counter Service) ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Interview) หรือการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ หรือการสำรวจทางไปรษณีย์

3. แบบสำรวจคุณธรรมและความโปร่งใส

ในการดำเนินงานของหน่วยงานทางภาครัฐ (Evidence-Based Integrity & Transparency Assessment : EBIT) เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ของดัชนีความโปร่งใส (Transparency) และดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร (Integrity Culture Index) โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลที่เป็นจริงจากเอกสารหลักฐาน หรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ของกรมการพัฒนาชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 พบว่า ผลการประเมินอยู่ที่ร้อยละ (เฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก) 87.63 ซึ่งถือว่า**มีคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานระดับสูงมาก** และเมื่อทำการจัดอันดับผลการประเมินในระดับกรม จากจำนวน 148 หน่วยงาน พบว่า **กรมการพัฒนาชุมชน มีผลการประเมินอยู่ในลำดับที่ 4**



รางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการ ด้านการเงินการคลังประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559



กรมบัญชีกลาง ได้จัดให้มีการคัดเลือกและมอบรางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังในภาพรวมของส่วนราชการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีการบริหารจัดการอย่างถูกต้อง โปร่งใส โดยประเมินส่วนราชการ 5 มิติ คือ มิติด้านการจัดซื้อจัดจ้าง มิติด้านการเบิกจ่าย มิติด้านการบัญชี มิติด้านการตรวจสอบภายใน และมิติด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นการประเมินตามขั้นตอนการบริหารจัดการด้านการเงินการคลังตามหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนด

กรมการพัฒนาชุมชนได้รับรางวัล “ประกาศเกียรติคุณด้านการเบิกจ่ายระดับดีเลิศ” รางวัลดังกล่าวกรมบัญชีกลางประเมินผลในมิติด้านการเบิกจ่าย พิจารณาจากผลการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการบริหารงบประมาณที่ทันไว้เบิกเหลือมปี ซึ่งกรมฯ ได้คะแนนผลการประเมินในระดับ 98 คะแนนขึ้นไป ข้อมูลจากระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS)



นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน และ **นายวิฑูรย์ นวลนุกูล** ผู้อำนวยการคลัง เข้ารับมอบโล่รางวัลจาก **พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี** เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล



รางวัลองค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริมการแก้ไขปัญหายาเสพติด



กรมการพัฒนาชุมชน ได้ขับเคลื่อนงาน กองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยมีเป้าหมายในการ จัดปัญหายาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืน ด้วยพลังสามัคคีของประชาชนในชุมชน จากการดำเนินงานดังกล่าวร่วมกับภาคีและชุมชน มาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับรางวัล “องค์กรที่มีผลงานดีเด่นด้านการส่งเสริมการแก้ไขปัญหายาเสพติด” ในพิธีมอบโล่ประกาศเกียรติคุณบุคคลและองค์กร

ที่มีผลงานยอดเยี่ยมและดีเด่นในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปี 2559” จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) โดย นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ได้เข้ารับมอบโล่รางวัลประกาศเกียรติคุณจาก พลเอกไพบูลย์ คุ้มฉายา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2559 ณ สโมสรทหารบก ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ



รางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

กรมการพัฒนาชุมชน สังกัดกระทรวงมหาดไทย มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยสนับสนุนให้มีการจัดทำและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน ตลอดจนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน เพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ดังนั้น ในปี 2559 กรมการพัฒนาชุมชนได้ทบทวนภารกิจและรวบรวมผลการดำเนินงานที่ส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม พร้อมทั้งสมัครเข้ารับการประเมินเพื่อรับรางวัลความ

เป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2559 ในประเภทรางวัลพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) แจ้งผลการประเมินรางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2559 กรมการพัฒนาชุมชนได้รับรางวัลประเภทรางวัลพัฒนาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ระดับดี ใน “โครงการพัฒนากลุ่มจักสาน ผักตบชวาบ้านบางตาแผ่นดิน หมู่ที่ 1 ตำบลคลองวัว อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง”



นายทวี บุตรโฬร รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน และ **นายกิตติพล เวชกุล** ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร เป็นผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน เข้ารับมอบรางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2559 เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2559 ณ ห้องเจ้าพระยา 1 - 2 ชั้น 2 หอประชุมกองทัพเรือ กรุงเทพมหานคร จากนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี



สมาคมผู้บริหารพัสดุแห่งประเทศไทย ได้เชิญชวนส่วนราชการให้คัดเลือกนักบริหารด้านการพัสดุ และผู้ปฏิบัติงานด้านการพัสดุ เพื่อพิจารณาคัดเลือกให้เป็น “นักบริหารด้านการพัสดุดีเด่น” หรือ “ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัสดุดีเด่น” ประจำปี 2559 เพื่อรับมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ “เพชรพัสดุ” และกระทรวงมหาดไทยได้ขอให้ส่วนราชการในสังกัดดำเนินการพิจารณา คัดเลือกนักบริหารด้านการพัสดุดีเด่น 1 ราย และผู้ปฏิบัติงานด้านการพัสดุดีเด่น 2 ราย ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่สมาคมฯ กำหนด

โดยให้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา คัดเลือกเพื่อเป็นผู้แทนกระทรวงมหาดไทย เข้ารับมอบรางวัลดังกล่าว

ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน นายวรรงค์ แสงเมือง หัวหน้ากลุ่มงานพัสดุ กองคลัง ได้รับคัดเลือกให้เป็น “นักบริหารด้านการพัสดุดีเด่น” เป็นผู้แทนกระทรวงมหาดไทย เข้ารับรางวัลเชิดชูเกียรติ “เพชรพัสดุ” ประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2559 ณ ห้องประชุม 1 กรมประชาสัมพันธ์ ซอยอารีย์สัมพันธ์ เขตพญาไท กรุงเทพฯ



รางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น (ครุททองคำ) ปี พ.ศ. 2558

กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพรับผิดชอบการดำเนินการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ในปี พ.ศ. 2526 โดยจัดพิธีเชิดชูเกียรติในปึกัดมา ได้แก่วันข้าราชการพลเรือน 1 เมษายน 2527 กรอบความคิดของการมอบรางวัลนี้ คือการมุ่งส่งเสริม และยกย่องข้าราชการและลูกจ้างประจำฝ่ายพลเรือนที่ประพฤติ ปฏิบัติงาน เป็นแบบอย่างให้ข้าราชการอื่นได้ประพฤติปฏิบัติตาม และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นทั้งในด้านการดำรงตน การปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับกับบุคคลผู้เกี่ยวข้องทั้งในหน้าที่ราชการและสังคม กับการปฏิบัติงานที่เพียบพร้อมด้วยจรรยาบรรณข้าราชการ และปรากฏชัดเจนเป็นที่ยอมรับในผลงานอันโดดเด่น เป็นประโยชน์ยิ่งแก่ประชาชนผู้รับบริการ และหน่วยงานต้นสังกัด

ทั้งนี้ การพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกโดยแบ่งกลุ่มตามประเภทตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้าง ดังนี้

☒ การแบ่งกลุ่มตามตำแหน่ง ประเภท และระดับ

01 | ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง และตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ

02 | ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ระดับชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส และระดับทักษะพิเศษ

03 | ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน และระดับชำนาญงาน

ในปี 2559 ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนได้รับรางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น
จำนวน 16 คน



ข้าราชการพลเรือนดีเด่น

(ครุฑทองคำ) ปี พ.ศ. 2558



นางศิรินันท์ รักขติวศ์

พัฒนาการจังหวัดลำพูน



นายวิระชิต ช่วยมันคว

พัฒนาการจังหวัดสตูล



นายธีระเชษฐ สอนปะละ

พัฒนาการจังหวัดนครพนม



นางกฤษฎา ศรีโยธา

หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์งบประมาณ
กองแผนงาน



นายสุระชาติ พรหมดิเรก

หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศ-
การพัฒนาชุมชน จังหวัดมุกดาหาร



นายประจักษ์จิตร สายนงกี

พัฒนาการอำเภอท่าปลา
จังหวัดอุตรดิตถ์



นางสาววิลาวัลย์ คารวะ

พัฒนาการอำเภอแก่งคอย
จังหวัดสระบุรี



นางรัศมิ์ สิดาเพ็ญ

พัฒนาการอำเภอเชียงคาน
จังหวัดเลย



ข้าราชการพลเรือนดีเด่น

(ครุฑทองคำ) ปี พ.ศ. 2558



นางปราณี ดอนนอก

พัฒนาการอำเภอภูตรัง
จังหวัดมหาสารคาม



นายสุรศักดิ์ แผลงหล้า

พัฒนาการอำเภอชนบท
จังหวัดขอนแก่น



นายประพันธ์ วรรณบวร

พัฒนาการอำเภอรัชฎา
จังหวัดตรัง



นางวิกิรัตน์ มีพันธ์

พัฒนาการอำเภออุทอง
จังหวัดสุพรรณบุรี



นางสาวจิตติมา ควแจ่ม

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
จังหวัดนครปฐม



พ.อ.อ.พนม ปัญญาวงศ์

นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สพอ.ท่าวังผา จังหวัดน่าน



นายธนชล คุณสวัสดิ์

เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาชำนาญงาน
กองประชาสัมพันธ์



นายอาลีเปื้อ มะเขือ

เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนชำนาญงาน
สพอ.ยะหา จังหวัดยะลา





4

รายงาน การเงิน

ส่วนที่ 4

รายงานการเงิน



งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2559

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2559	2558
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	2,266,983,636.21	1,519,341,175.96
ลูกหนี้ระยะสั้น	7	68,137,928.94	102,079,460.60
วัสดุคงเหลือ		3,044,885.15	3,849,702.22
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	8	542,666.21	523,825.89
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		2,338,709,116.51	1,625,794,164.67
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	9	715,010,195.83	313,052,865.22
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	10	11,593.07	410,770.93
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	11	2,485,648.50	3,908,001.96
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		0.00	1,151,803.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		717,507,437.40	318,523,441.11
รวมสินทรัพย์		3,056,216,553.91	1,944,317,605.78

หมายเหตุ ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้



กรมการพัฒนาชุมชน

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2559

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2559	2558
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	12	178,969,491.37	61,228,280.65
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	13	14,320.24	13,920.74
เงินรับฝากระยะสั้น	14	2,228,599,769.15	1,493,748,339.75
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	15	0.00	3,620.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน		2,407,583,580.76	1,554,994,161.14
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว		2,014,214.79	3,127,712.53
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล		11,565,000.00	12,785,000.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		13,579,214.79	15,912,712.53
รวมหนี้สิน		2,421,162,795.55	1,570,906,873.67
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		635,053,758.36	373,410,732.11
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		3,056,216,553.91	1,944,317,605.78
ทุน		151,688,539.99	151,688,539.99
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		483,365,218.37	221,722,192.12
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		635,053,758.36	373,410,732.11

หมายเหตุ ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้



กรมการพัฒนารัฐวิสาหกิจ
 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2559

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
รายได้		
รายได้จากงบประมาณ	6,929,605,986.67	6,763,893,830.44
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	6,987,052.45	6,418,584.83
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	23,025,877.81	5,021,275.07
รายได้อื่น	433,913.49	981,475.00
รวมรายได้	6,960,052,830.42	6,776,315,165.34
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	3,004,310,598.78	2,849,454,963.25
ค่าบำเหน็จบำนาญ	1,049,285,374.56	956,421,518.70
ค่าตอบแทน	128,096,001.81	144,979,795.25
ค่าใช้สอย	2,092,565,685.91	2,382,230,338.44
ค่าวัสดุ	226,610,117.73	180,814,335.35
ค่าสาธารณูปโภค	80,604,124.57	92,168,838.79
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	112,390,031.45	82,555,764.39
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	1,997,910.10	1,980,000.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	1,406,952.44	2,066,483.69
รวมค่าใช้จ่าย	6,697,266,797.35	6,692,672,037.86
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายก่อนต้นทุนทางการเงิน	262,786,033.07	83,643,127.48
ต้นทุนทางการเงิน	3,491.16	0.00
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	262,782,541.91	83,643,127.48

หมายเหตุ ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้



กรมการพัฒนาชุมชน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2559

หมายเหตุที่ 6 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
เงินสดในมือ	0.00	0.00
เงินทดรองราชการ	11,565,000.00	12,785,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	71,941,793.83	48,081,198.20
เงินฝากประจำที่มีกำหนดจ่ายคืน ไม่เกิน 3 เดือน	11,908,722.0	5,262,688.09
เงินฝากคลัง	2,171,568,120.30	1,453,212,289.67
รายการเทียบเท่าเงินสดอื่น	0.00	0.00
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2,266,983,636.21	1,519,341,175.96

เงินสดในมือ | เป็นเงินสดและเช็คธนาคาร นอกจากส่วนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานปกติ ตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานแล้ว ยังรวมถึงส่วนที่หน่วยงานได้รับไว้เพื่อรอนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้

เงินทดรองราชการ | เป็นเงินสดที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในสำนักงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการ พ.ศ. 2547 ซึ่งจะต้องส่งคืนคลังเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้จ่ายยอดคงเหลือสิ้นปีประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคาร และใบสำคัญที่เบิกจากเงินทดรองราชการแล้วรอเบิกชดเชย

เงินฝากคลั้ว | เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลัง ภายใต้ข้อกำหนดตามกฎหมาย โดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งสามารถเบิกถอนได้เมื่อต้องการใช้จ่ายตามรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ระบุข้อจำกัดในการใช้จ่าย

เงินฝากคลั้ว | จำนวน 2,171,568,120.30 บาท ซึ่งแสดงรวมอยู่ในเงินฝากคลังข้างต้นเป็นเงินนอกงบประมาณที่มีข้อจำกัดในการใช้จ่ายเพื่อจ่ายต่อไปให้บุคคลหรือหน่วยงานอื่นตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในกฎหมาย อันเป็นที่มาของเงินฝากคลั้วนั้นหน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานตามปกติได้แต่มีหน้าที่ถือไว้เพื่อจ่ายตามวัตถุประสงค์ของเงินฝากคลัง ดังนี้

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
เงินฝากคลังเพื่อบูรณะทรัพย์สิน	221,305.00	267,685.00
เงินฝากเงินประกันสัญญา	12,118,524.14	12,063,448.01
เงินฝากเงินอุดหนุนโครงการต่าง ๆ	2,804,322.83	1,625,131.63
เงินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	2,130,032,625.70	1,425,381,892.77
เงินฝากพัฒนาชุมชน	26,391,342.63	13,382,307.43
	<u>2,171,568,120.30</u>	<u>1,452,720,464.84</u>

หมายเหตุที่ 7 ลูกหนี้ระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	48,649,206.90	81,707,011.35
ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณ	991,820.00	480,520.00
เงินจ่ายล่วงหน้า	5,674,974.00	5,072,991.00
รายได้ค้างรับ	12,821,928.04	14,818,938.25
รวมลูกหนี้ระยะสั้น	<u>68,137,928.94</u>	<u>102,079,460.60</u>

หมายเหตุที่ 8 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	542,666.21	523,825.89
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	0.00	0.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	542,666.21	523,825.89

หมายเหตุที่ 9 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	534,211,781.64	315,816,670.14
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	236,141,831.02	224,815,213.54
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง-สุทธิ	298,069,950.62	91,001,456.60
ครุภัณฑ์	1,286,024,966.09	1,041,676,952.54
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์	951,926,970.38	864,758,143.76
ครุภัณฑ์ สุทธิ	334,097,995.71	176,918,808.78
งานระหว่างก่อสร้าง	82,842,249.50	45,132,599.84
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ	715,010,195.83	313,052,865.22

หมายเหตุที่ 10 สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
ถนน	2,394,715.00	2,394,715.00
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ถนน	2,394,712.00	2,394,712.00
ถนน-สุทธิ	3.00	3.00
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น	340,313.00	713,913.00
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-สินทรัพย์ โครงสร้างพื้นฐานอื่น	328,722.93	303,145.07
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานอื่น-สุทธิ	11,590.07	410,767.93
รวม สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน-สุทธิ	11,593.07	410,770.93

หมายเหตุที่ 11 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	55,489,094.02	54,026,644.02
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม-สินทรัพย์ ไม่มีตัวตน	53,003,445.52	50,118,642.06
รวม สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สุทธิ	2,485,648.50	3,908,001.96

หมายเหตุที่ 12 เจ้าหนี้ระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
เจ้าหนี้การค้า	131,242,664.70	29,893,437.87
เจ้าหนี้อื่น	11,935,482.20	1,719,372.56
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	2,506,639.73	2,111,636.20
ใบสำคัญค้ำจ่าย	33,270,712.79	27,487,872.52
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่ายอื่น-บุคคลภายนอก	13,991.95	15,961.50
รวม เจ้าหนี้ระยะสั้น	178,969,491.37	61,228,280.65

หมายเหตุที่ 13 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุน

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	14,320.24	13,920.74
เจ้าหนี้เงินอุดหนุน	0.00	0.00
รวม เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุน	14,320.24	13,920.74

หมายเหตุที่ 14 เงินรับฝากระยะสั้น

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
เงินรับฝากจากเงินทุนหมุนเวียน	2,171,544,012.97	1,457,706,317.64
เงินรับฝากอื่น	36,071,915.55	16,481,051.83
เงินประกันผลงาน	558,250.00	150,000.00
เงินประกันอื่น	20,425,590.63	19,410,970.28
รวม เงินรับฝากระยะสั้น	2,228,599,769.15	1,493,748,339.75

หมายเหตุที่ 15 หนี้สินหมุนเวียนอื่น

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
รายได้ค่าบริการรับล่วงหน้า	0.00	5,000.00
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	0.00	1,380.00
รวม หนี้สินหมุนเวียนอื่น	0.00	3,620.00

หมายเหตุที่ 16 รายได้จากงบประมาณ

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
รายได้จากงบบุคลากร	2,465,468,954.10	2,336,432,717.49
รายได้จากงบดำเนินงาน	2,444,649,462.27	2,999,581,459.62
รายได้จากงบลงทุน	370,306,650.85	58,433,173.00
รายได้จากงบกลาง	1,511,213,501.52	1,380,123,156.80
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	169,344,724.85	22,479,594.38
หักเบิกเกินส่งคืนเงินงบประมาณ	31,377,306.92	33,156,270.85
รวม รายได้จากงบประมาณ	6,929,605,986.67	6,763,893,830.44

หมายเหตุที่ 17 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงานจากแหล่งอื่น	7,187,200.00	4,625,090.00
รายได้จากการบริจาค	15,838,677.81	396,185.07
รวม รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	23,025,877.81	5,021,275.07

หมายเหตุที่ 18 รายได้อื่น

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
รายได้เงินนอกงบประมาณ	33,750.00	191,500.00
รายได้อื่น	400,163.49	789,975.00
รวม รายได้อื่น	433,913.49	981,475.00

หมายเหตุที่ 19 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
เงินเดือน	2,443,645,277.40	2,314,685,390.32
ค่าล่วงเวลา	8,641,576.64	6,834,145.00
ค่าจ้าง	39,308,122.28	38,027,271.71
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	7,605,815.93	4,542,296.37
เงินช่วยค่าครองชีพ	0.00	13,636.30
เงินรางวัลประจำปี	0.00	1,986,586.09
ค่ารักษาพยาบาล	176,408,685.52	173,353,909.80
เงินช่วยการศึกษาบุตร	23,306,494.50	19,441,741.50
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	2,213,644.44	806,585.79
เงินชดเชย กบข.	45,691,375.01	42,835,493.28
เงินสมทบ กบข.	68,537,087.38	64,253,240.02
เงินสมทบ กสจ.	996,163.59	960,521.29
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	298,277.00	175,770.00
ค่าเช่าบ้าน	162,944,816.82	157,507,351.92
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	24,713,262.27	24,031,023.86
รวม ค่าใช้จ่ายบุคลากร	3,004,310,598.78	2,849,454,963.25

หมายเหตุที่ 20 ค่าบำเหน็จบำนาญ

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
บำนาญ	700,817,712.14	670,993,018.92
เงินช่วยค่าครองชีพ	103,601,330.68	76,934,337.00
บำเหน็จ	8,587,280.98	7,914,216.80
บำเหน็จตกทอด	42,564,229.59	24,871,019.86
บำเหน็จดำรงชีพ	35,620,101.70	32,054,558.30
ค่ารักษาพยาบาล	135,512,732.91	121,718,133.57
เงินช่วยการศึกษาบุตร	2,311,916.50	2,078,233.00
บำเหน็จบำนาญอื่น	20,270,070.06	19,858,001.25
รวม ค่าบำเหน็จบำนาญ	1,049,285,374.56	956,421,518.70

หมายเหตุที่ 21 ค่าตอบแทน

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
ค่าตอบแทนเฉพาะงาน	18,004,168.00	22,422,050.00
ค่าตอบแทนอื่น	110,091,833.81	122,557,745.25
รวม ค่าตอบแทน	128,096,001.81	144,979,795.25

หมายเหตุ 22 ค่าใช้สอย

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	888,385,670.51	895,668,563.94
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	207,713,921.04	199,702,613.65
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	26,943,283.37	22,188,659.47
ค่าแก๊สและน้ำมันเชื้อเพลิง	25,273,733.66	25,821,503.85
ค่าจ้างเหมาบริการ	686,563,957.41	898,374,835.08
ค่าธรรมเนียม	222,266.00	9,200.00
ค่าจ้างที่ปรึกษา	7,560,000.00	8,350,264.00
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	14,275,671.52	10,355,943.00
ค่าเช่า	144,009,484.45	207,949,372.50
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	31,505,087.66	2,069,639.30
ค่าวิจัยและพัฒนา	0.00	1,200.00
ค่าใช้จ่ายหลักส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	3,799,419.15	587,152.12
ค่าประชาสัมพันธ์	47,470,519.50	95,455,055.09
ค่าใช้สอยอื่น	,842,671.64	15,696,336.44
รวม ค่าใช้สอย	2,092,565,685.91	2,382,230,338.44

หมายเหตุที่ 23 ค่าสาธารณูปโภค

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
ค่าไฟฟ้า	24,725,503.76	24,472,137.42
ค่าประปา	1,311,403.43	1,122,867.17
ค่าโทรศัพท์	13,801,883.67	12,728,645.52
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	38,804,407.56	52,001,984.20
ค่าบริการไปรษณีย์โทรเลขและขนส่ง	1,960,926.15	1,843,204.48
รวม ค่าสาธารณูปโภค	80,604,124.57	92,168,838.79

หมายเหตุที่ 24 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

(หน่วย : บาท)

	2559	2558
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	12,094,221.72	8,097,871.55
ครุภัณฑ์	97,378,223.97	71,090,669.65
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	32,782.30	36,335.79
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	2,884,803.46	3,330,887.40
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	112,390,031.45	82,555,764.39

รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี 2559

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ปีที่พิมพ์ : มีนาคม 2560 จำนวน : 1,200 เล่ม

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN) 978-974-458-568-4

ที่ปรึกษา

นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายอรรถมิชฐ์ สัมพันธรัตน์	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายทวีป บุตรโพธิ์	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายณรงค์ บุษศิริรักษ์	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

คณะบรรณาธิการ

นายทวีป บุตรโพธิ์	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นางปาริชาติ บุญญาวิวัฒน์	ผู้อำนวยการกองแผนงาน
นายสุริยา บุญเรืองยศศิริ	หัวหน้ากลุ่มงานช่วยอำนาจการและประสานราชการ (สส.)
นางสาวมนักรา เข้มทอง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานนโยบายและยุทธศาสตร์ (สสช.)
นางสาวขวัญดาว ลือเปี่ยม	หัวหน้ากลุ่มงานประเมินผล (กผ.)
นางสาวอรจิรัฐ เกตะวันดี	หัวหน้าฝ่ายอำนาจการ (กค.)
นางสาวกนกนิจ พนาวาส	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ (กผ.)
นางสาวดวงใจ พักบุษ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ (ศสท.)
นางสาวภัทรรสกา สุริโย	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ (สกว.)
นางพัชรินทร์ สมหอม	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ (สกว.)
นายดุสิต สุทธิเลิศ	นิติกรชำนาญการ (สตร.)
นางสาวการะเกตุ ถาวร	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ (สพช.)
นายสามภพ ศิริจันทร์วางกูร	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ (กจ.)
นายสุพจน์ ยี่หวางศาสตร์	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ (กพร.)
ว่าที่ ร.ต.หญิง เบญจรัตน์ ใจจริง	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ (ตบ.)
นางสาวปรีชาวดี บุญแฮด	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ (สสส.)
นางสาวนันทรัตน์ สุขศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ (กผ.)
นางสาวเพชรชมพู เสวตสมบัติ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ (สสช.)
นางสาวอมรรรัตน์ บุญสาย	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ (สทอ.)
นางสาวศิริพร พรหมมา	เจ้าพนักงานสถิติศึกษาชำนาญงาน (ปชส.)
นายอำเภอ มาพวง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ (สสช.)
นางสาวศิริบุษ ศิริสุริยะ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ (ศพช.อุบลราชธานี)
นางสาวทัศนีย์ ยกศิริ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ (กผ.)

